

Komunitný plán sociálnych služieb

(novela zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z.,
66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z.)

Obec Nedožery - Brezany
Programovacie obdobie 2023 - 2027

0. Komunitné plánovanie – ciele, princípy a zásady

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov. Predstavuje metódu, pomocou ktorej obec Nedožery - Brezany plánuje sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých občanov. Ide o otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb. Komunitné plánovanie obec Nedožery - Brezany využilo pre začatie spolupráce a tvorbu trvalejších partnerstiev. V porovnaní s inými metódami posilnilo princípy zastupiteľskej demokracie, pretože do procesu zapojilo všetky zainteresované subjekty.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení č. 317/2009 Z. z., 332/2010 Z. z., 551/2010 Z. z., 551/2010 Z. z., 50/2012 Z. z., 185/2012 Z. z., 413/2012 Z. z., 413/2012 Z. z., 485/2013 Z. z., 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 376/2014 Z. z., 345/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 40/2017 Z. z., 331/2017 Z. z., 331/2017 Z. z., 351/2017 Z. z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z.) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z. ukladá obciam a mestám povinnosť vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb. Podľa Šiestej časti - Komunitný rozvoj a komunitný plán v oblasti poskytovania sociálnych služieb - § 82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia - obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

Obec a vyšší územný celok sú povinné predložiť návrh komunitného plánu sociálnych služieb a návrh koncepcie rozvoja sociálnych služieb na verejnú diskusiu.

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahuje:

- analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku vrátane vyhodnotenia materiálo-technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby,
- analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín,
- analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu,
- spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

Obec a vyšší územný celok zverejňuje komunitný plán sociálnych služieb a koncepciu rozvoja sociálnych služieb vhodným a v mieste obvyklým spôsobom.

0.1. Princípy, zásady a ciele

Princípy

- **Partnerstvo medzi všetkými účastníkmi** – potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Názorom všetkých strán bol venovaný rovnaký priestor.
- **Zapájanie miestneho spoločenstva** – pri zapájaní miestnej komunity, obyvateľov obce Nedožery - Brezany boli metódy a formy oslovenia a zapojenia aplikované tak, aby nikto nebol diskriminovaný a vylučovaný.
- **Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov** – pri spracovaní plánu bol braný ohľad na spoluprácu s podnikateľmi, dobrovoľníkmi v sociálnych službách, svojpomocné skupiny, rodinnú starostlivosť, organizácie pôsobiace v obci poskytujúce sociálne služby. Komunitný plán sociálnych služieb je jedným z nástrojov na celkové zlepšenie kvality života v obci Nedožery - Brezany.
- **Práca s informáciami** – pri spracovaní bol zabezpečený rovnaký prístup k informáciám pre všetkých, ktorí sa plánovania zúčastnili. Priebežne bolo zabezpečené odovzdávanie informácií verejnosti.
- **Priebeh spracovania komunitného plánu** – proces komunitného plánovania zahŕňal vyhľadávanie, zapájanie a diskusiu rôznych skupín. Tento proces umožnil, aby navrhnutý systém sociálnych služieb plne zodpovedal miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom, ktorými disponuje obec Nedožery - Brezany.
- **Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce.**
- **Kompromis priania a možností** – výsledkom komunitného plánovania v obci Nedožery - Brezany je kompromisné riešenie medzi potrebami a možnosťami obecného rozpočtu. Možnosťami v tomto prípade nie sú iba materiálne, finančné a ľudské zdroje, ale tiež spoločná dohoda, ktorá vymedzila, kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov komunitného plánu podieľať (Woleková, Mezianová, s.10, 2004).

Zásady

- Potreby, priority a smery rozvoja sociálnych služieb v obci Nedožery - Brezany sú definované ľuďmi, ktorí žijú v obci a ktorých sa služby týkajú, ich volenými zástupcami, organizáciami a inými subjektami s priamym vplyvom na obec Nedožery - Brezany.
- Všetky činnosti na miestnej úrovni behom prípravy a pri uskutočňovaní plánu sú previazané.
- Skvalitňovanie sociálnych služieb je obcou Nedožery - Brezany považované za žiaduce a sociálne služby sú dôležitou súčasťou miestnej politiky.
- Priority a smery rozvoja sociálnych služieb vychádzajú z presvedčenia o jedinečnosti, hodnote, vrodenej dôstojnosti a práve na sebaurčenie každého užívateľa sociálnych služieb v obci.

Ciele komunitného plánovania sociálnych služieb

- Posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov obce Nedožery - Brezany.
- Predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín.
- Opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji (a v niektorých prípadoch predstavujú pre obyvateľov hrozbu, či vyvolávajú strach a neistotu).
- Zabezpečiť poskytovanie kvalitných sociálnych verejných služieb pre svojich obyvateľov.
- Zabezpečiť bezpečnosť a ochranu obyvateľov obce, prevenciu a osvetu.
- Zabezpečiť základnú ľudskú potrebu – bývanie pre všetky skupiny obyvateľov – sociálnu, nájomnú.

Uplatnenie princípu integrovaného prístupu

Rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce v sociálnej oblasti – sociálny, vzdelávací, voľnočasový, zdravotný, kultúrny a bezpečnostný – sú vzájomne prepojené a sociálny úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce rozvoja sociálnych služieb v užšom aj širšom poňatí sa v Komunitnom pláne sociálnych služieb skombinovali. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť

problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky klimatických zmien. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá pre dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2020.

Rozmer – 2

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nedožery - Brezany integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS) obce Nedožery - Brezany 2023 - 2027, integruje a nadväzuje na **Národné priority rozvoja sociálnych služieb 2021 - 2030**, PHRSR obce, Územný plán obce, pôvodný Komunitný plán sociálnych služieb 2015 - 2021, Program rozvoja bývania, Viacročný rozpočet, a iné. KPSS obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda 2021 - 2027, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Agenda 2030, Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030, Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014), Koncepcia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008), Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019) a Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013). Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj, Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027, Horizont Európa (2021 – 2027), Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie), Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania a Európsky pilier sociálnych práv (2017).

Rozmer – 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci MZ, starosta, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania KPSS, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy KPSS, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným **pracovným skupinám** na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

Rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

0.2. Definovanie skupín sociálnych služieb

Komunitné plánovanie je zamerané na **rozvoj komunitných sociálnych služieb**, ktoré sú poskytované obyvateľom danej komunity - obce a sú poskytované v obci.

<p>A) Sociálne služby <i>Sociálne služby v zmysle zákona 448/2008 z.z. o sociálnych službách</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - prevencia vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, - zachovanie, obnova alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti, - zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby, - riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny, - prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny, - dopravná služba, - opatrovateľská služba, - domov seniorov a domov sociálnych služieb, - stravovanie seniorov, 	<p>B) Služby vzdelávania</p> <ul style="list-style-type: none"> - predškolská výchova - materské školy, - základné vzdelávanie - základné školy, - záujmová mimoškolská činnosť - centrá voľného času, - školská záujmová činnosť - školské kluby detí, - záujmová mimoškolská činnosť - umelecké školy a ďalšie zariadenia záujmového vzdelávania, 	<p>C) Zdravotnícke služby</p> <ul style="list-style-type: none"> - základné lekárske služby - lekári prvého kontaktu, - špecializované lekárske služby - špecializované ambulancie, - iné zdravotnícke služby - zariadenia a liečebne, - rehabilitačné služby, - lekárne, - dopravná zdravotná služba, - lekárska služba prvej pomoci,
<p>D) Voľno-časové aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> - športové ihriská, telocvične, - oddychové zóny, - športové kluby a jednoty, - kluby seniorov, - kino, divadlo, knižnice 	<p>E) Bezpečnosť a aktivity prevencie</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivity obecnej a štátnej polície, - preventívne vzdelávacie aktivity, - monitorovacie bezpečnostné systémy, - prvky fyzickej ochrany obyvateľov a majetku, 	<p>F) Bývanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociálne bývanie, - nájomná bytová výstavba, - štartovacie byty pre mladé rodiny,

Služby musia byť poskytované takým spôsobom, aby obyvatelia obce zotrvali vo svojom prirodzenom sociálnom prostredí a pritom ich potreby budú uspokojené. Potrebné služby sú obyvateľom poskytované ambulantne (napr. poradenstvo, skupinová terapia, rehabilitácia, stravovanie, klubová činnosť – výroba darčkových predmetov pre turistov...) alebo v denných zariadeniach špecializovaných pre jednotlivé alebo vhodne kombinované skupiny (stacionár pre deti so zdravotným postihnutím, chránená dielňa pre dospelých s duševnou poruchou napr. výroba medovníkov, vyšívanie, stacionár pre starších ľudí ...). Podobným spôsobom sú poskytované aj odľahčovacie služby pre rodinu, ktorá sa stará o svojho rodinného príslušníka so zdravotným postihnutím alebo seniora.

Neoddeliteľnou súčasťou komunitných služieb sú aj služby poskytované v domácnosti toho obyvateľa, ktorý ich potrebuje. Niekedy sa používa presnejšie označenie „terénne a komunitné sociálne služby“. V domácom prostredí sa v podstate môžu poskytovať tie isté sociálne služby, ktoré sa poskytujú

ambulantným spôsobom, vrátane opatrovateľských služieb, ktoré poskytujú denné centrá. Terénne a komunitné služby pre konkrétneho klienta sa môžu vhodne dopĺňať.

0.3. Legislatívne súvislosti

Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Obec sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadilo nasledovnými zákonmi: Zákon NR SR č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon NR SR č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, Zákon NR SR č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon NR SR č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon NR SR č. 36/2005 Z.z. o rodine ((v znení č. 297/2005 Z. z., 615/2006 Z. z., 201/2008 Z. z., 217/2010 Z. z., 290/2011 Z. z., 125/2013 Z. z., 124/2015 Z. z., 160/2015 Z. z.(nepriamo), 175/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 2/2017 Z. z.) a Zákon NR SR č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový Zákon NR SR č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ustavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z.z., zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z.) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., zákona 317/2009 Z. z., zákona 180/2011 Z. z., zákona 417/2013 Z. z., zákona 185/2014 Z. z., zákona 219/2014 Z. z., zákona 310/2014 Z. z., zákona 131/2015 Z. z. a zákona 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z.). Tieto dva kľúčové zákony vymedzujú povinnosti obce pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov.

V zmysle zákona NR SR 369/1990 Zb. o obecnom zriadení ((v znení č. 96/1991 Zb., 130/1991 Zb., 421/1991 Zb., 500/1991 Zb., 564/1991 Zb., 11/1992 Zb., 295/1992 Zb., 43/1993 Z. z., 252/1994 Z. z., 287/1994 Z. z., 229/1997 Z. z., 225/1998 Z. z., 233/1998 Z. z., 185/1999 Z. z., 389/1999 Z. z., 6/2001 Z. z., 453/2001 Z. z., 205/2002 Z. z., 515/2003 Z. z., 369/2004 Z. z., 535/2004 Z. z., 583/2004 Z. z., 583/2004 Z. z., 615/2004 Z. z., 757/2004 Z. z., 171/2005 Z. z., 628/2005 Z. z., 267/2006 Z. z., 267/2006 Z. z., 616/2006 Z. z., 330/2007 Z. z., 334/2007 Z. z., 335/2007 Z. z., 205/2008 Z. z., 384/2008 Z. z., 445/2008 Z. z., 511/2009 Z. z., 102/2010 Z. z., 102/2010 Z. z., 204/2011 Z. z., 361/2012 Z. z., 160/2014 Z. z., 180/2014 Z. z., 239/2014 Z. z., 125/2015 Z. z., 447/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 131/2017 Z. z., 131/2017 Z. z., 70/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 5/2019 Z. z., 413/2019 Z. z., 73/2020 Z. z.) podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života.

0.4. Východiská

Pri komunitnom plánovaní sociálnych služieb boli zohľadnené stratégie a priority definované v národných, lokálnych a európskych strategických dokumentoch.

Miestnej úrovni

- **Územný plán obce**
- **Komunitný plán sociálnych služieb**
- **Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,**
- Viacročný rozpočet

Národnej úrovne prostredníctvom dokumentov

- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).
- Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
- Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
- Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
- Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (2015)
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 (2013)
- Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020 (2014)
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia (2018)
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (2001)
- Konceptia ochrany prírody a krajiny do roku 2030 (2019)
- Konceptia implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí (2017)
- Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014)
- Konceptia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008)
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019)
- Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013)
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030
- Dokumenty/stratégie/plány SR vzťahujúce sa k plneniu jednotlivých kritérií základných podmienok

Nadnárodnej úrovne

- K programovým dokumentom Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov patria:
- Zmluva o fungovaní Európskej únie
- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
- Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (2003)
- Stratégia EÚ pre Dunajský región
- Revízia Akčného plánu Stratégie EÚ pre dunajský región (júl 2019)
- BIELA KNIHA: Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému účinne využívajúceho zdroj, COM(2011) 144 v konečnom znení
- Európska zelená dohoda (European Green Deal) publikovaná v decembri 2019, ktorá stanovuje plán opatrení s cieľom prechodu na plne klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ
- Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie, COM(2010) 2020 v konečnom znení
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016)
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050, COM(2011) 112 v konečnom znení
- Energetický plán do roku 2050 COM(2011) 885 v konečnom znení
- Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie
- Horizont Európa (2021 – 2027)
- LIFE (oblasť ochrany biodiverzity, prechodu na obehové hospodárstvo, adaptácie na zmenu klímy a podpory obnoviteľných zdrojov energie)

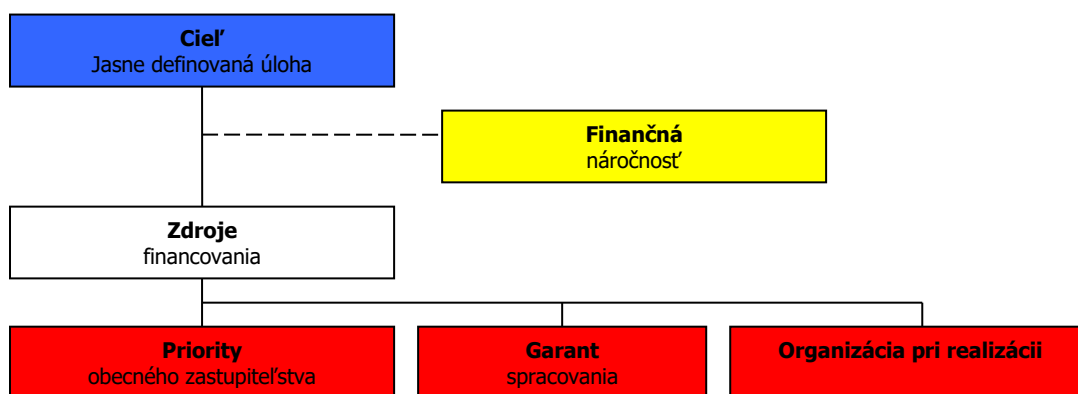

- Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie)
- Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania
- Európsky pilier sociálnych práv (2017)

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia KPSS obce Nedožery - Brezany je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Nedožery - Brezany. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

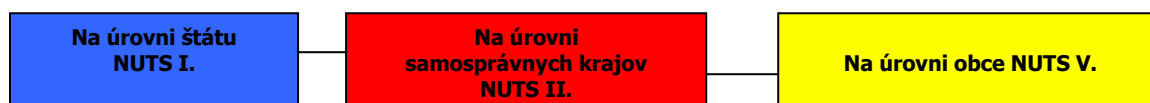
Finančné zabezpečenie

Financovanie KPSS by sa malo realizovať na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné sociálne aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorít celého kraja zohráva významnú úlohu Trenčiansky samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obec okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2021 - 2027.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave KPSS Nedožery - Brezany nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní KPSS obce Nedožery - Brezany boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Nedožery - Brezany má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a cieľov politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“) - Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).

Európska komisia zverejnila v máji 2018 návrh viacročného finančného rámca EÚ na roky 2021 – 2027 a návrh legislatívneho balíka pre politiku súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 – 2027.

Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú:

Investovanie do rastu a zamestnanosti

Európska územná spolupráca

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

- 1. Inteligentnejšia Európa**
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
3. Prepojenejšia Európa
- 4. Sociálnejšia Európa**
- 5. Európa bližšie k občanom.**

Jednotlivé členské štáty majú podľa návrhu všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza (ďalej len „návrh všeobecného nariadenia EÚ“) povinnosť predložiť svoje partnerské dohody v súlade s princípom partnerstva.

Na úrovni SR sa uskutočnil proces identifikácie investičných priorít SR na roky 2021 – 2027 v rámci piatich cieľov politiky súdržnosti, ktoré sú súčasťou návrhu PD SR. Tento proces pozostával z niekoľkých etáp, do ktorých bolo zapojené široké spektrum odborníkov z radov ústredných orgánov štátnej správy, územnej samosprávy, akademickej obce, profesijných a záujmových združení, mimovládnych neziskových organizácií a pod. Aby sa zabezpečila čo najširšia reprezentatívnosť odborných pohľadov z celého Slovenska, bol v apríli 2019 uskutočnený online dotazníkový prieskum.

Výstupy dotazníkového prieskumu boli následne konzultované s príslušnými rezortmi – ministerstvami zodpovednými za tematické oblasti podpory v rámci jednotlivých cieľov politiky súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027. Súčasťou tohto procesu boli aj predbežné úvahy o tvorbe tzv. strategických projektov (projekty strategického významu). Pre príslušné ciele boli v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi vypracované tzv. návrhové listy, v ktorých sa zadefinovali podrobnejšie návrhy opatrení aj s odôvodnením, prečo je potrebná ich realizácia, ďalej cieľová skupina, ktorej sa budú dotýkať, ale aj súlad s prílohou D Správy o Slovensku 2019 – pozičným dokumentom EK.

Ďalším krokom bol analytický hierarchický proces, cieľom ktorého bolo prostredníctvom nezávislých hodnotiteľov (odborníci z analytických útvarov), prideliť identifikovaným prioritám v rámci jednotlivých cieľov váhy, tzn. zoradiť ich na základe troch hlavných kritérií – závažnosti, naliehavosti a realizovateľnosti. Výsledky tohto procesu boli predstavené v materiáli „Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027“, ktorý schválila Rada vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027 dňa 3. októbra 2019. Na základe tohto procesu bola zahájená aj príprava návrhu PD SR, ako hlavného strategického dokumentu SR pre využívanie fondov politiky súdržnosti EÚ po roku 2020.

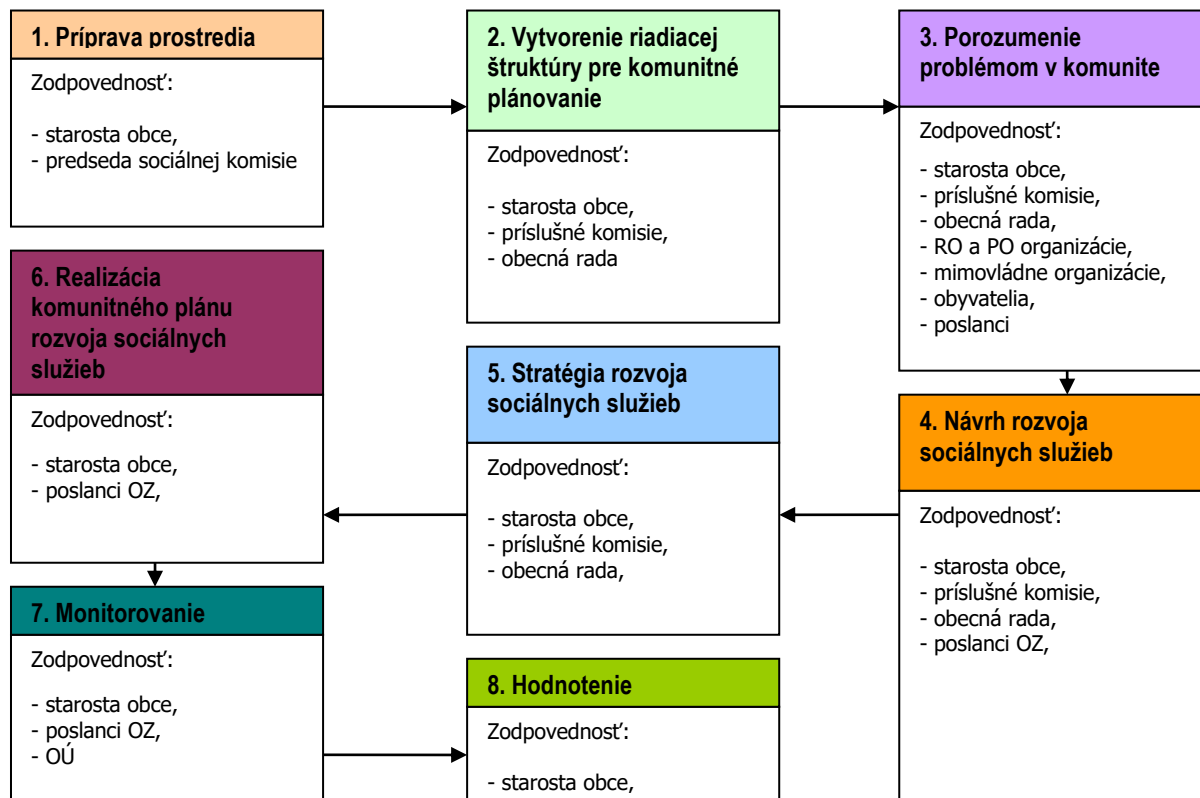
Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentjšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry prevýskum a vývoj Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Cestná doprava Dobudovanie diaľničných spojení TEN-T Výstavba rýchlostných ciest Modernizácia a výstavba ciest I. triedy vrátane modernizácie mostov Zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti Železničná doprava Modernizácia železničnej infraštruktúry zaradenej do siete TEN-T a železničných uzlov Podpora regionálnej železničnej dopravy Vodná doprava Modernizácia infraštruktúry vodnej dopravy zaradenej do TEN-T Pomoc prevádzkovateľom plavidiel vnútrozemskej plavby pri zavádzaní technológií ekologizácie plavidiel Adaptabilný a prístupný trh práce
3. Prepojenejšia Európa	Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
4. Sociálnejšia Európa	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
5. Európa bližšie k občanom	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Fond spravodlivej transformácie (FST)
 Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

0.5. Fázy komunitného plánovania a definovanie zodpovednosti

1	<ul style="list-style-type: none"> - Vyvolanie dopytu v obci Nedožery - Brezany. - Sformovanie prvotnej pracovnej skupiny. - Určenie, koho je treba do prípravy KP zapojiť. - Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. - Príprava informačnej stratégie.
2	<ul style="list-style-type: none"> - Zapojenie všetkých účastníkov procesu. - Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie komunitného plánu. - Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry.
3	<ul style="list-style-type: none"> - Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov. - Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti. - Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. - Zhodnotenie silných a slabých stránok existujúceho systému sociálnych služieb. - Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj sociálnych služieb.
4	<ul style="list-style-type: none"> - hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré budú pri spracovaní komunitného plánu udávať smer, ktorým sa budú sociálne služby v budúcnosti uberať, - cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja sociálnych služieb, - prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji sociálnych služieb, - regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj sociálnych služieb.
5	<ul style="list-style-type: none"> - Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít. - Systém sledovania realizácie komunitného plánu. - Spracovanie konečnej verzie komunitného plánu. - Predloženie textu komunitného plánu na pripomienkovanie verejnosti. - Schválenie komunitného plánu zastupiteľstvom.
6	<ul style="list-style-type: none"> - Uskutočňovanie plánu. - Ročné vyhodnocovanie plánu. - Informovanie verejnosti o uskutočňovaní komunitného plánu. - Prieběžné vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov. - Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom komunitnom pláne.

Zdroj: Woleková, Mežianová, 2004, s.14 – 17.

1. Sociálno – ekonomická analýza

1.1. Základná charakteristika obce

Z hľadiska administratívneho členenia je obec Nedožery-Brezany súčasťou okresu Prievidza a Vyššieho územného celku Trenčín.

Základná charakteristika obce Nedožery-Brezany k 2011

Kód obce	514209
Názov okresu	Prievidza
Názov kraja	Trenčiansky
Štatút obce	obec
PSC	972 12
Telefónne smerové číslo	046
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1429
Nadmorská výška obce - mesta v m	296
Celková výmera územia obce [m ²]	24 164 067
Hustota obyvateľstva na km ²	87,42
Zdroj: ŠÚ SR	

Nadmorská výška obce je 296 m n. m. a radí sa k nižšie až stredne položeným obciam. Celková výmera územia presahuje 24,1 mil. m². Z hľadiska hustoty osídlenia patrí obec k stredne až husto zaľudneným obciam z hľadiska plochy katastra. Najvyššiu hustotu vykazuje centrálna časť obce.

Obec sa nachádza v Hornonitrianskej kotline, približne 5 km severne od Prievidze. Rozkladá sa takmer výhradne na ľavom brehu rieky Nitry, ktorá v južnej časti obce priberá ľavostranný Breziarsky potok. Prevažne rovinatý terén chotára sa na východnom okraji obce dvíha na výbežky pohoria Žiar. Cez Nedožery-Brezany prechádza cesta I/64, vedúca z Prievidze cez Fačkovské sedlo do Žiliny. V obci sa na túto cestu napája komunikácia III. triedy z Lazian. Stredom tiež prechádza železničná trať Prievidza – Nitrianske Pravno, v súčasnosti však bez osobnej dopravy a len sporadickou nákladnou dopravou. Dominantou obce je rímskokatolícky kostol z roku 1939, spojený so starším gotickým kostolom (1409). V časti obce Nedožery je kaplnka zo 1842 (12.10.2022, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Nedo%C5%BEery-Brezany>).

1.1.0. História

Hornonitrianska obec Nedožery–Brezany vznikla v roku 1964 zlúčením samostatných dedinských celkov, pomenovanie ktorých vytvára súčasný názov obce. Ich písané dejiny začínajú roku 1264 pre Nedožery, ktorých vznik možno datovať pravdepodobne už v 9. storočí a roku 1267 pre Brezany. Nedožery patrili k panstvu Diviackovcov, ktorí sa výraznou mierou podieľali na osídľovaní celej oblasti hornej Nitry. Už počiatkom 14. storočia prináležali Matúšovi Čákovi a následne k majetku panstva v Bojniciach. Prastará obchodná cesta smerom do Turca mala v Nedožerach vybudované mýto, ktoré sa v súpise mýt Nitrianskej župy z roku 1429 radí ako jediné na hornej Nitre medzi prastaré – tributa ab antiquo instituta. Roku 1455 je doložený mlyn, z ktorého polovičný zisk odovzdávali na základe rozhodnutia bojnických Nofriovcov bojnickej fare za slúženie omší. Ničivé plienenie vojsk husitov v roku 1432 zasiahlo aj túto obec a počas kuruckých vojen v roku 1673 a 1678 Nedožery vyhoreli. Podľa turzovského urbára z roku 1614 Nedožerania odvádzali na Juraja a Michala panstvu cenzus, ďalej obilniny a prispievali aj do panskej kuchyne. Príjmy panstva tvorili aj odvody z vyberania mýta, predaja vína a čapovania marcového piva. Popri panskom mlyne tu bol vybudovaný aj obecný mlyn a roku 1724 tu prievidzskí súkenníci postavili valchy. Obyvateľstvo sa zaoberalo najmä poľnohospodárstvom a len ojedinele remeslom – kováči, obuvníci, súkenníci, hrnčiari, olejkári, medovníkari. V obci sa nachádzali zábojne – dielne na výrobu oleja zo semien ľanu, konope, slnečnice, bukvy, maku, orechov, tekvicových jadier, repky a ovocných kôstok. Štruktúra zamestnania sa nezmenila ani v ďalšom období. Počiatok 20. storočia nepriniesol výraznejšie premeny, až po vytvorení republiky sa založilo potravné družstvo a na podporu podnikania roku 1924 aj úverné družstvo. K posilňovaniu spoločenského života prispievala športová organizácia Orol a roku 1932 založený Divadelno-vzdelávací krúžok Vavrinca Benediktiho. Tento dosiahol úspechy najmä pod vedením Jána

Kamila Beňadika a Rudolfa Richtera. Roku 1944 sa predstavil nielen v Slovenskom rozhlase, ale aj na javisku Slovenského národného divadla v Bratislave. Základné informácie Dejinné udalosti Brezian sú spojené s bojnickými hradnými zemepánmi, ktorým boli zaviazaní odovzdávať poplatky i naturálne dávky. Už roku 1409 tu postavili gotický kostol sv. Heleny a od roku 1437 k nemu patrili aj Nedožery a dnes zaniknutá lokalita Lehotka. V období prelomu 16. - 17. storočia sa v obci sformoval hrnčiarsky cech a roku 1600 brezianskym hrnčiarom zemepán Stanislav Turzo potvrdil cechové artikuly s povinnosťami a právami. Vpády vojsk za protihabsburských povstaní prinášali plienenie a spôsobovali nesmierne škody. Správu obce v tom čase vykonával richtár, ktorého volili z panských kandidátov, ďalej prísažní a notár. Už z roku 1711 pochádza správa o škole, neskôr umiestnenej vo farskej budove. Chod školy a vyučovanie zabezpečoval rektor, ktorý bol súčasne organistom. Život obyvateľov Brezian sa spájal najmä s poľnohospodárskou výrobou a len výnimočne s remeselnou prácou pre vlastnú potrebu. Výraznejšie premeny v Nedožeroch-Brezanoch priniesla až druhá polovica 20. storočia, kedy sa v oboch častiach obce uskutočnila rozsiahlejšia výstavba. Postavili sa nové moderné rodinné domy, pribudla nová škola, ale aj objekty poľnohospodárov, športové zariadenia a obchodné objekty. Nedožery-Brezany vo svete preslávil najmä rodák Vavrínek Benedikt – Laurentius Benedictus Nudozierinus (10. 8. 1555 – 4. 6. 1615), ktorý sa narodil v meštianskej rodine. Po štúdiách na partikulárnych školách v Prievidzi a Jihlave pôsobil ako rektor a učiteľ v Moravských Budejoviciach, Uherskom Brode, Prahe, Žatci a v Havlíčkovom Brode. Od roku 1604 pôsobil ako profesor Karlovej univerzity a neskôr ako správca Karolína. Patril k popredným humanistickým vzdelancom, pedagogickým reformátorom, gramatikom, matematikom, básnikom a hudobníkom svojej doby (20.6.2013, <http://www.nedožery-brezany.sk/>).

1.1.1. Územie, vodstvo, fauna a flóra

Územie

Obec Nedožery-Brezany (okres Prievidza, Trenčiansky kraj) leží 6 km severne od okresného mesta na hornonitrianskej sídelnej rozvojovej osi Topolčany – Partizánske – Prievidza – Nitrianske Pravno. Je súčasťou ťažiska osídlenia regionálneho významu s potenciálnymi až rozvinutými aglomeračnými väzbami, ktoré je vymedzené sídlami Nováky – Bojnice – Prievidza – Handlová – Nitrianske Pravno s regionálnym centrom osídlenia v Prievidzi. Zastavané územie obce je v rámci katastrálnych území umiestnené excentricky, na západnom okraji. Celková výmera riešeného územia je 2416,4 ha, z toho 1571,2 ha pripadá na k. ú. Brezany a 845,2 ha na k. ú. Nedožery. Pri počte obyvateľov obce 2112 (k 31.12. 2021) dosahuje hustota osídlenia 87,42 obyvateľov na km², čo je mierne pod úroveň celoštátneho priemeru (110 obyv./km²). Hranice katastrálnych území prebiehajú na západe poľnohospodárskou pôdou, inde lesnými porastmi bez zreteľných ohraničujúcich prvkov. Iba kratšiu časť južnej hranice k. ú. Nedožery tvorí tok Nitry a cesta I. triedy. Na severovýchode hranice katastrálnych území vedú hrebeňom pohoria Žiar. Do riešeného územia zasahuje časť výrobného areálu z k. ú. Pravenec. V rámci zastavaného územia obce hranicu medzi k. ú. Nedožery a k. ú. Brezany na úseku cca 1,3 km tvorí železničná trať. (ÚPD N - Brezany, s. 10, 2012).

V rámci okresu má obec centrálnu polohu. Od okresného mesta je vzdialená len 6 km. Poloha v blízkosti mesta Prievidza (50 919 obyv. k 31.12.2008), v jeho suburbanizačnom priestore, predstavuje značné predpoklady budúceho rozvoja. Podľa koncepcie územného rozvoja Slovenska obec Nedožery-Brezany leží na hornonitrianskej sídelnej rozvojovej osi Topolčany – Partizánske – Prievidza – Nitrianske Pravno, ktorá pokračuje ďalej na sever ako komunikačno-sídelná rozvojová os. Obec je súčasťou ťažiska osídlenia regionálneho významu s potenciálnymi až rozvinutými aglomeračnými väzbami, vymedzenom sídlami Nováky – Bojnice – Prievidza – Handlová – Nitrianske Pravno s regionálnym centrom osídlenia v Prievidzi. ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja ho konkretizuje ako Prievidzsko-bojnické ťažisko osídlenia, ktoré sa má formovať v priestorovej štruktúre vymedzenej obcami Nitrianske Pravno, Pravenec, Poluvsie, Lazany, Nedožery-Brezany, Bojnice, Prievidza, Opatovce nad Nitrou, Kocúrany, Lipník, Malá Čausa, Veľká Čausa, Chrenovec, Ráztočno, Handlová, Sebedražie, Cígel, Nováky, Zemianske Kostolany. Mesto Prievidza sa bude formovať na centrum regionálneho významu s možnosťou plnenia nadregionálnych funkcií. Prievidza má predpoklad spolu s Bojnicami sformovať bipolárne centrum pri vzájomnej del'be funkcií. Rozvíja sa aj spolupráca na mikroregionálnej úrovni, v rámci mikroregiónu Hornonitrie. Okrem obce Nedožery-Brezany sú jeho

členmi obce Chvojnica, Kľačno, Lazany, Malinová, Nitrianske Pravno, Poluvsie, Nedožery - Brezany, Pravenec a Tužina (ÚPD N - Brezany, s. 21, 2012).

Z hľadiska pôdných typov je riešené územie značne diferencované. Na nive Nitry sa vyvinuli fluvizeme, miestami oglejené pôdy, v hornatej časti vznikli kambizeme a hnedé lesné pôdy. Najkvalitnejšie pôdy sa nachádzajú na riečnej nive severne a južne od zastavaného územia obce. Ide o pôdy zaradené podľa BPEJ do 3. a 4. skupiny kvality, ktoré sú podľa zákona č. 220/2004 Z. z. osobitne chránené. Ďalej sú na nive pôdy 6. skupiny kvality. Vo vyššie položených častiach katastrálneho územia prevažujú pôdy 7. a 9. skupiny kvality, ostrovčekovite sa vyskytujú aj pôdy 5. a 6. skupiny kvality (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.81). Komplexnú informáciu o pôdných typoch, pôdných druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu na poľnohospodárskej pôde poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdných jednotiek vyskytujú:

- fluvizeme typické, stredne ťažké – 0206002/3.
- fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké) – 0211002/3., 0211005/3.
- fluvizeme (typ), stredne ťažké až ľahké, plytké – 0214065/6.
- luvizeme pseudoglejové až pseudogleje luvizemné na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké – 0256002/5.
- pseudogleje typické na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké) – 0257005/6., 0257202/6., 0257502/6.
- kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké) – 0771005/5., 0771413/7., 0771515/7., 0771415/7., 0771003/5., 0771512/7., 0771412/7., 0771002/5., 0271405/7.
- kambizeme pseudoglejové s výskytom podzemnej vody v hĺbke 0,6 – 0,8 m na rôznych substrátoch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké) – 0772012/7., 0272202, 0772312/7., 0772413/7.
- kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výrazných svahoch: 12-25o, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké) – 0783775/9.
- gleje stredne ťažké, ťažké až veľmi ťažké – 0294003/8.

Pôdy 3. skupiny kvality, ktoré sú podľa zákona č. 220/2004 Z. z. osobitne chránené, sa nachádzajú na nive Nitry. Inde je poľnohospodárska pôda zaradená do 5. - 9. skupiny kvality (ÚPD N. - Brezany, 2012, s.81).

Pôdne druhy

Podľa percentuálneho obsahu jednotlivých zrnitostných frakcií sa pôdy triedia na tzv. pôdne druhy. Pre tento účel je zostavených viacero národných i medzinárodných klasifikácií. Pre vyjadrenie zrnitosti pôd sa u nás najviac používa Nováková klasifikácia. Táto triedi pôdy na 7 druhov podľa obsahu hrubého ílu (frakcie pod 0,01 mm). Pozitívom takejto klasifikácie je dobrá zrozumiteľnosť pre užívateľov v praxi. Dovoľuje pomerne presne klasifikovať pôdne druhy už v teréne. Kategorizácia pôdných druhov podľa obsahu častíc <0,01 mm a zastúpenie pôdných druhov na poľnohospodárskych pôdach Slovenska je nasledovné:

Kategorizácia pôdných druhov		
Kategória zrnitosti	Obsah častíc < 0,01 mm	Zastúpenie v %
pôdy ľahké	- piesočnaté (0 - 10%)	6,4
	- hlinitopiesočnaté (10 - 20%)	
pôdy stredne ťažké	- piesočnatohlinité (20 - 30%)	73,2
	- hlinité (30 - 45%)	
pôdy ťažké	- íloviťohlinité (45 - 60%)	17,1
	- ílovité (60 - 75%)	
pôdy veľmi ťažké	- íly (> 75%)	3,3

Zdroj: http://www.podnemapyskportal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

	Kategorizácia pôdných druhov v okrese v %				
	Kategória eróznej ohrozenosti				
	ľahké piesočnaté, hlinitopiesočnaté	stredne ťažké piesočnatohlinité	hlinité	ťažké íloviťohlinité	veľmi ťažké ílovité, íly
Prievidza	5,00	63,24	16,19	15,52	0,05
Trenčiansky kraj	2,28	71,30	7,75	18,14	0,53

Zdroj: http://www.podnemapyskportal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Pôdne typy

Pôdny typ je základnou identifikačnou jednotkou morfo genetickej i agronomickej kategorizácie pôd. Zahŕňa v sebe skupinu pôd charakterizovaných rovnakou stratigrafiou pôdneho profilu, t.j. určitou kombináciou diagnostických horizontov, ako výsledok kvalitatívne špecifického typu pôdotvorného procesu, ktorý sa vyvíjal a vyvíja v rovnakých hydrotermických podmienkach pod približne rovnakou vegetáciou. Pôdne typy sú definované súborom diagnostických horizontov a ich najdôležitejších vlastností získaných dlhodobým vývojom v prírodných podmienkach i kultiváciou. Nižšími kategóriami klasifikačného systému pôd sú subtyp, varieta, forma. Na Slovensku je nasledujúca štruktúra pôdnych typov poľnohospodárskych pôd: (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoserwis/pd/pd.aspx, 10.2.2015):

Zastúpenie pôdnych typov v okresoch a krajoch SR (% z poľnohospodárskej pôdy)																
Okres	FM	ČA	ČM	RM	HM	LM	KM	PZ	PG	RA	OM	SK,SC	LI,RN	GL	KT	zrážy
Prievidza	12,77	0,15	-	0,14	-	0,64	43,36	-	22,98	14,17	-	-	0,04	0,67	-	5,08
TN. kraj	17,33	2,49	0,07	1,74	10,43	5,63	37,20	-	6,98	15,09	-	-	0,64	0,19	-	2,21

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoserwis/pt/pt.aspx

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd

Pre účely praktickej realizácie poznatkov o produkčnej schopnosti pôd bolo potrebné vykonať integrované hodnotenia vzťahov medzi vlastnosťami pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), faktormi prostredia a dostupnými údajmi o úrodách plodín a tak vytvoriť relevantnú sústavu hodnotenia produkčného potenciálu poľnohospodárskych pôd, ktorá je vyjadrená v 100-bodovej stupnici, (od 100 do 1 BH BPEJ), resp. v príslušných kategóriách. Vyššie bodové hodnoty vyjadrujú vyšší produkčný potenciál pôdy a nižšie naopak nižší produkčný potenciál pôdy (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoserwis/bh/bh.aspx, 5.2.2015).

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd (% z poľnohospodárskej pôdy)											
Okres	Zastúpenie kategórií bodových hodnôt (%)										Bodová hodnota (body)
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	
Prievidza	5,06	8,35	16,68	10,19	22,37	26,7	6,35	4,30	-	-	41,72
Trenčiansky kraj	2,25	4,23	24,20	9,59	18,53	17,30	11,71	9,08	1,34	1,76	45,66

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoserwis/pd/pd.aspx

Produkčná schopnosť pôd

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Nedožery - Brezany od roku 2011.

Výmera územia v ha.												
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Celk. výmera úz. obce	2 416,4	2 416,4	2 416,4	2 416,4	2 416,4	2 416,4	2 416,4	2 416,4	2 416,4	2 416,4	2 416,4	
Poľnohosp. pôda - spolu	930,1	930,2	930,2	930,1	930,0	930,2	930,1	930,6	930,3	930,3	930,1	
- orná pôda	547,1	547,0	546,9	546,9	546,8	546,8	546,7	546,7	546,4	546,4	546,2	
- záhrada	31,6	31,7	31,7	31,6	31,6	31,6	31,8	31,8	31,8	31,8	31,7	
- ovocný sad	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,5	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	
- trvalý trávny porast	350,1	350,3	350,3	350,3	350,3	350,3	350,3	350,8	350,8	350,8	350,8	
Nepoľnoh. pôda - spolu	1 486,3	1 486,2	1 486,2	1 486,3	1 486,4	1 486,3	1 486,3	1 485,8	1 486,1	1 486,1	1 486,3	
- lesný pozemok	1 324,8	1 324,7	1 324,7	1 324,7	1 324,7	1 324,7	1 324,7	1 324,3	1 324,3	1 324,3	1 324,3	
- vodná plocha	27,8	27,8	27,8	27,8	27,8	27,6	27,6	27,6	27,6	27,6	27,6	
- zast. plocha a nádv.	105,4	105,3	105,3	105,4	105,5	105,3	105,3	105,2	105,4	105,5	105,7	
- ostatná plocha	28,3	28,5	28,5	28,5	28,5	28,7	28,7	28,7	28,7	28,7	28,7	

Zdroj: 20.7.2022, ŠÚ SR, DataCubes,

Štruktúra výmer územia sa v priebehu sledovaného obdobia nezmenila prakticky vôbec. V roku 2021 boli poľnohospodárske pôdy zastúpené v rozlohe 930,10 ha. Nepoľnohospodárska pôda bola zastúpená 1486,3 ha. Lesné pozemky boli v rozlohe 1324,3 ha.

Vodstvo

Územie obce hydrograficky patrí do vrchovinno-nížinnej oblasti. Pre vodné toky je charakteristický dažďovo-snehový typ režimu odtoku s najvyšším prietokom v marci a apríli. V septembri býva hladina miestnych vodných tokov najnižšia. Hydrologicky patrí riešené územie a jeho širšie okolie do

základného povodia rieky Nitry. Centrálnou časťou Hornonitrianskej kotliny preteká rieka Nitra. Je ľavostranným prítokom Váhu. Celková dĺžka rieky je asi 200 km, plocha povodia 5140 km². Pramení pod Fačkovským sedlom. Riešeným územím preteká zo severu na juh, pričom výrazne meandruje. Rozvodnica povodia prechádza hrebeňmi Strážovských vrchov a po ľavej strane hrebeňmi Žiaru. Povodie Hornej Nitry je v porovnaní s ostatnými slovenskými povodiami z hľadiska prietokových a odtokových charakteristík mierne nadpriemerné, pričom maximálny priemerný odtok nastáva na jar, najmä v marci, čo súvisí s obdobím topenia sa snehu a minimálne hodnoty sú v septembri a v zimnom období. V roku 2003 bol priemerný mesačný prietok na Nitre (stanica Nedožery, rkm 148,90, plocha povodia 181,57 km²) 1,18 m³/s. Minimálny prietok bol zaznamenaný v mesiaci september o hodnote 0,26 m³/s a maximálny v mesiaci január 3,44 m³/s. Celkový maximálny prietok dosiahol 23,62 m³/s (dlhodobé maximum je 80,00 m³/s) a celkový minimálny prietok 0,19 m³/s (dlhodobé minimum 0,14 m³/s). Riešeným územím pretekajú aj viaceré menšie vodné toky Chvojníca, Porubský potok a potoky Zlatná, Lubena (pravostranné prítoky Nitry), Breziansky potok, Rysný potok, Čierny potok, Kolónia, Necpalský potok (ľavostranné prítoky Nitry). Priemerná vodnosť týchto tokov je nízka. Výrazne kolíše v priebehu roka v závislosti na povrchových zrážkach. Ľavostranné prítoky pretekajú celým riešeným územím a pramena v pohorí Žiar. Pravostranné prítoky pramena v Strážovských vrchoch. Podľa prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, sú toky Nitra, Chvojníca a Porubský potok zaradené do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov (ÚPD N-Brezany, 2012, s. 11).

Vodné nádrže

Nad obcou je na Brezianskom potoku vybudovaná vodná nádrž. Do prevádzky bola uvedená v roku 1972. Jej plocha je 2,4 ha, stály zásobný objem je 6 tis. m³, retenčný objem 39 m³ (ÚPD N-Brezany, 2012, s. 11).

Podzemné vody

Rajón je možné charakterizovať ako málo priaznivý v dôsledku prevahy nepriepustných sedimentov na povrchu. Významnejšie zásoby podzemných vôd sa viažu na tlakové horizonty a artézske vody. Pliocénne súvrstvie sa vyznačuje zníženou pórovou priepustnosťou. Aj keď obsahuje značný podiel pieskov a štrkov, obsah ílov znižuje ich kolektorské vlastnosti. Intenzívnejšia cirkulácia podzemných vôd je len v porušených oblastiach pozdĺž zlomov. Proluviálne kužele v značnom rozsahu prekrývajú pliocénne sedimenty a vytvárajú s nimi spoločnú nádrž podzemných vôd, ktorá sa odvodňuje na eróznej báze prevažne do sedimentov poriečnej nivy Nitry. Výplň poriečnej nivy Nitry dosahuje hrúbku 5-10 m, prevládajú v nej piesčité štrky, ktorých vytriedenosť a celková hrúbka vzrastajú v smere toku. Tým sa mení aj ich priepustnosť a výdatnosť odberov (od niekoľko desiatín do 10 l/s). Z hľadiska hydrogeológie sú najvýznamnejšie aluviálne štrky a piesky, ktoré sú kolektorom spodnej vody (ÚPD N-Brezany, s. 11-12, 2012).

Fauna a flóra

Vo vápnených prameniskách žijú vzácne druhy mäkkýšov – glaciálny relikt pimprlík močiarny (*Vertigo geyeri*) a pimprlík mokradňový (*Vertigo angustior*). Obidva sú zároveň aj druhy európskeho významu. V NPR Súľovské skaly bol zistený v trávnatých xerothermných lokalitách veľmi vzácny druh pavúka komôrkár pontický (*Atypus muralis*), ktorý je kriticky ohrozený a v súčasnosti je známy len z niekoľkých lokalít v rámci Slovenska. Na xerothermných lokalitách sa zriedkavo vyskytuje motýľ jasoň červenooký (*Parnassius apollo*). K charakterickým chrobákom bučín patrí fuzáč alpský (*Rosalia alpina*). Je to prioritný druh európskeho významu. Z obojživelníkov boli zaznamenané: salamandra škvrnitá - *Salamandra salamandra*, mlok bodkovaný - *Triturus vulgaris*, mlok horský - *Triturus alpestris*, kunka žltobruchá - *Bombina variegata*, ropucha bradavičnatá - *Bufo bufo*, ropucha zelená - *Bufo viridis* a rosnička zelená - *Hyla arborea*. Z plazov boli zistené: jašterica bystrá - *Lacerta agilis*, jašterica živorodá - *Lacerta vivipara*, jašterica múrová - *Podarcis* (= *Lacerta*) *muralis*, slepúch lámavý - *Anguis fragilis*, užovka obojková - *Natrix natrix*, užovka hladká - *Coronella austriaca*, užovka stromová - *Elaphe longissima* a užovka fľákaná - *Natrix tessellata*. Bocian biely (*Ciconia ciconia*) je významným druhom, ktorý hniezdi v urbánných ekosystémoch - na komínoch, veľkých stromoch, ale v súčasnosti najčastejšie na betónových stĺpoch s umelými hniezdnymi podložkami. Koncom zimy možno počuť na viacerých skalnatých lokalitách húkanie výra skalného (*Bubo bubo*). Extenzívne obhospodarované lúky sú biotopom chriašťaťa poľného (*Crex crex*). K vzácnym hniezdičom patrí aj bocian čierny (*Ciconia*

nigra), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*) a tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*). Tetrov hlucháň je v súčasnosti druhom, ktorý pomaly vymiera. Z väčších cicavcov sa vyskytujú napr. vydra riečna (*Lutra lutra*), mačka lesná (*Felis silvestris*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vlk dravý (*Canis lupus*) a medveď hnedý (*Ursus arctos*). Každoročne sa monitoruje početnosť veľkých šeliem (vlk, rys, medveď). (10.8.2013, <http://www.sopsr.sk/strazovskevrchyweb/zoo.html>).

Na základe fyto geografického členenia Slovenska (Atlas krajiny SR) patrí záujmové územie do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), obvodu pred karpatskej flóry (*Praecarpaticum*) a okresu Slovenské stredohorie. Potenciálnu prirodzenú vegetáciu, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu, predstavujú viaceré celky, ktoré odrážajú výškovú stupňovitosť:

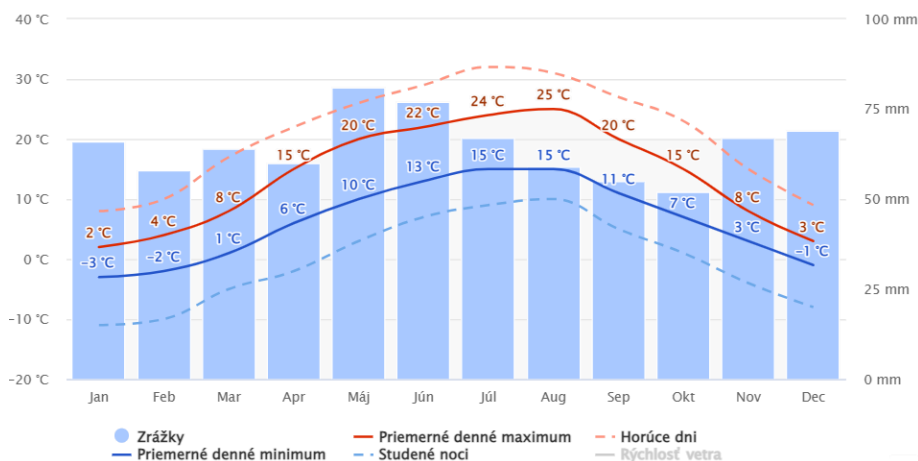
- jaseňovo-jelšové lužné lesy – na nive rieky Nitra a ostatných vodných tokov,
- cerovo-dubové lesy – na vyššie položených častiach kotliny,
- dubovo-hrabové lesy karpatské – na úpätiach pohoria Žiar,
- bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy – na stráňach a vrcholových častiach pohoria Žiar.

Reálna vegetácia sa v riešenom území mierne odchyľuje od potenciálnej prirodzenej vegetácie. Riečna niva je prevažne odlesnená, zalesnená ostala hornatina. V najvyšších hrebeňových partiách hôr sa miestami zachovali pôvodné smrečiny. Pôvodné staré bučiny sa vyvinuli od hrebeňov približne po 650 m n. m. Pod pásmom bučín je pásmo dúbrav, ktoré miestami prechádzajú do hrabín. Smrečiny, boriny a jedliny sú prevažne druhotné umelé spoločenstvá, len miestami ich možno pokladať za pôvodné. Podstatnú časť lesov v riešenom území tvoria bučiny, ktoré vystupujú až na hrebene okolitých hôr. V odlesnených partiách hrebeňových bučín sa vyvinuli horské lúky miestami so zastúpením vysokohorských druhov rastlín, napr. žltohlav najvyšší alebo veternica narcisokvetá. Osobitne výrazne sa vyvinula horská flóra na rozsiahlejších skalách vrcholov okolitých hôr (napr. prvosenka holá, iskerník alpínsky, zvonček maličký). Bučiny tvoria niekoľko odlišných typov porastov. Najrozšírenejšie sú kvetnaté bučiny s rôznym bylinným podrastom (napr. lipkavec marinkový, mesačnica trváca, papraď samčia). Miestami prechádza do bučiny holej, takmer bez bylinného porastu. V drevinovej skladbe prevláda buk. Udržiava sa však aj javor horský, brest horský, jaseň šťihly. S ubúdajúcou nadmorskou výškou sú bučiny stále viac ovplyvňované hrabom a dubom a prechádzajú do zmiešaných bukovo-hrabových a bukovo-dubových porastov. V nižších polohách, najmä na plytkých pôdach predhoria, sú vyvinuté hrabiny. Striedajú sa tu s dúbravami, prípadne prechádzajú do dubovo-hrabových lesov. V najnižších polohách dubové hrabiny prechádzajú do pravých dúbrav. Dúbravy sú rozšírené do výšky 600 m n. m. Celkový ráz dúbrav je xerothermný s teplomilnými a suchomilnými rastlinami v podraсте. Okrem duba zimného sa sporadicky vyskytuje dub letný a dub cerový, miestami aj dub plstnatý. Lesné pozemky pokrývajú väčšinu riešeného územia. Majú výmeru 1324,93 ha, t. j. 54,8 % z celkovej výmery katastrálnych území. Lesné pozemky obhospodarujú Urbárske pozemkové spoločenstvo Nedožery-Brezany, Lesné pozemkové spoločenstvo Žiar. Brehové porasty tokov sú tvorené najmä jelšami s jelšou lepkavou a jelšou sivou, miestami vrbou bielou a vrbou krehkou. Jelše a vrbu sú typické dreviny pre pobrežné spoločenstvá, lemujúce brehy rieky Nitry a prítokov. Lesné plochy pokrývajú viac ako polovicu riešeného územia. Majú výmeru 1324,93 ha. (ÚPD N-Brezany, s. 13, 2012).

1.1.2. Klimatické pomery

Oblasť sa nachádza na rozhraní oceánskeho a kontinentálneho typu podnebia.

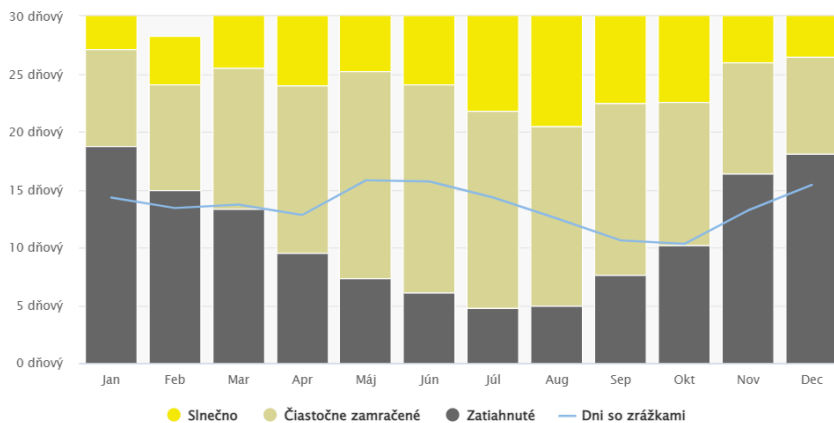
Kotlinová časť riešeného územia patrí do teplej oblasti, okrsku teplého, mierne vlhkého s miernou zimou. Vyššie položená pahorkatinová časť kotliny a svahy pohoria Žiar patria do mierne teplej oblasti, okrsku mierne teplého, vlhkého, vrchovinového. Priemerné ročné teploty sa pohybujú v kotlinovej časti územia okolo 8,5 až 9,5 °C, v horských častiach je to 7,5 až 8,0 °C. Najteplejším mesiacom je júl (16,0 až 18,5 °C), najchladnejším január (-2,0 až -3,0 °C). V priebehu jesene a zimy dochádza v Hornonitrianskej kotlině k častému výskytu inverzií teploty vzduchu. Podľa údajov zo zrážkomernej stanice Prievidza priemerný úhrn zrážok za obdobie 2000 – 2004 dosiahol v danej oblasti 648,5 mm, za obdobie 1994 – 2003 607 mm. Uvedené hodnoty sa týkajú nižšie položených častí kotliny. Vo vyšších polohách dosahujú ročné úhrny zrážok okolo 800 mm (ÚPD N-Brezany, s. 12, 2012).

Obrázok: Priemerný úhr zrážok
 Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

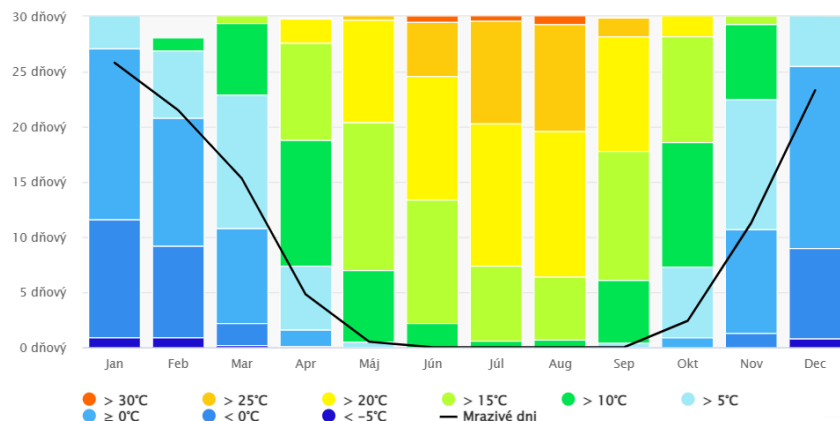
Priemerné denné maximum (plná červená čiara) zobrazuje maximálnu teplotu priemerného dňa v každom mesiaci pre obec Nedožery - Brezany. A naopak, "priemerné denné minimum" (plná modrá čiara) zobrazuje priemernú minimálnu teplotu. Horúce dni a studené noci (prerušovaná červená a modrá čiara) ukazujú priemer najhorúcejších dní a najstudenějších nocí v každom mesiaci za posledných 30 rokov.

Z globálneho hľadiska medzi najchladnejšie mesiace v roku patrí január a február. Najviac zrážok sa v obci vyskytuje v mesiacoch máj až jún.

Obrázok: Slniečné, oblačné a daždivé dni v Nedožier - Brezian
 Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

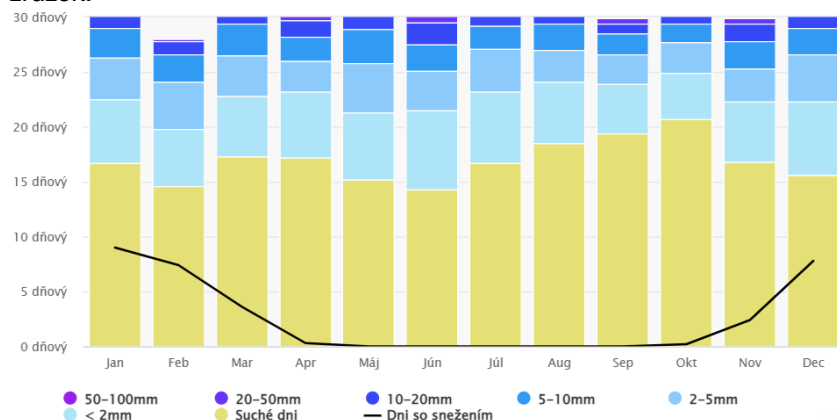
Diagram najvyššej teploty pre Nedožery - Brezany zobrazuje, koľko dní v mesiaci dosiahne určitú teplotu.

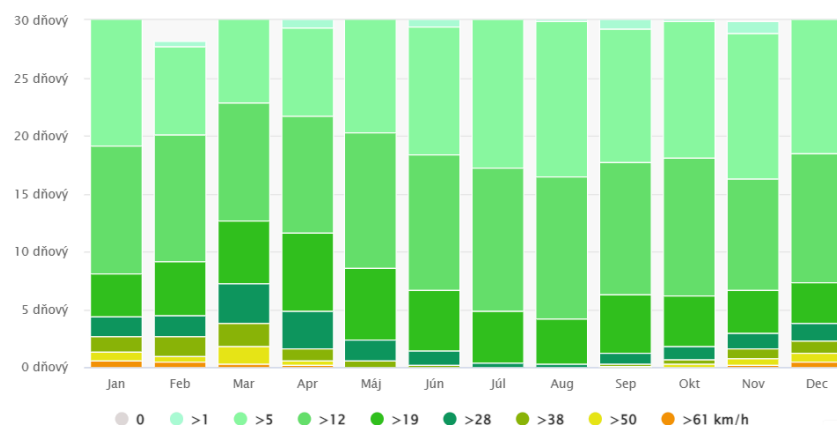
Obrázok: Najvyššie teploty
 Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Diagram zrážok pre Nedožery - Brezany zobrazuje počet dní v mesiaci, v ktorých spadne isté množstvo zrážok.

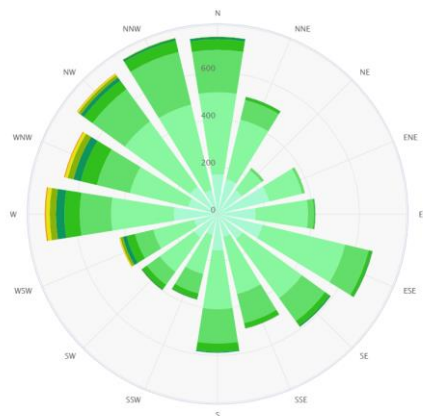
Obrázok: Úhrny zrážok
 Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Diagram pre obec Nedožery - Brezany prezentuje nasledujúci graf dni v mesiaci, počas ktorých vietor dosahuje určitú rýchlosť.

Obrázok: Rýchlosť vetra
 Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Najviac veterných dní je v mesiacoch december, január a február.

Obrázok: Veterná ružica pre obec Nedožery - Brezany
 Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Veterná ružica pre Nedožery - Brezany zobrazuje počet hodín v roku, kedy vietor fúka z určitého smeru. Najviac v oblasti fúka vietor zo severozápadu a severu.

1.1.3. Technická infraštruktúra

Obec je elektrifikovaná. Rozvodná sieť plynu je v obci vybudovaná. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod. Obec má vybudovanú splaškovú kanalizáciu. Pokrytie mobilných operátorov je nedostatočné T - mobile 80 %, Orange 90 % a O2 cca. 80 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom DSL a 4G siete.

Infraštruktúra	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Pošta	ano/nie	áno	áno
Káblová televízia	ano/nie	nie	nie
Verejný vodovod	pokrytie v %	áno	áno
Vlastný zdroj pitnej vody	názov/výdatnosť	áno	áno
Verejná kanalizácia dažďová	pokrytie v %	30	80
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	áno	áno
Rozvodná sieť plynu	ano/nie	áno	áno
	DSL	áno	áno
pripojenie na sieť internet	3G/4G	áno	áno
	Optická sieť	nie	nie
verejný internet	ano/nie	Áno	áno
verejný prístupový bod	ano/nie	nie	Áno
internetová kaviareň	ano/nie	Nie	nie
pokrytie signálom Orange	%	90 %	90 %
pokrytie signálom T-mobile	%	80 %	80 %
pokrytie signálom O2	%	80 %	80 %
verejné studne	ano/nie	Nie	nie
pramene pitnej vody	ano/nie	Nie	nie
vodojemy	ano/nie	áno	áno
skládka TKO	ano/nie	nie	nie
separovaný zber	ano/nie	áno	áno
zberný dvor pre separovaný zber	ano/nie	áno	áno
kompostovisko	ano/nie	nie	áno
cintorín	počet	1	1
dom smútku	počet	1	1

Zdroj: OcÚ Nedožery - Brezany, 2021

Obec Nedožery-Brezany má vybudovaný celoobecný verejný vodovod, napojený na skupinový vodovod. Je zásobovaný pitnou vodou z vodného zdroja Polerieka. Vodojem s objemom 2x100 m³ je situovaný nad obcou, v lokalite Dolné záhumnie. Zásobné potrubie z vodojemu je z materiálu liatina profilu DN 150 mm. Rozvodná sieť je z materiálu liatina DN 100 mm, DN 80 mm a z materiálu PVC D 110 mm. Súčasťou vodovodnej siete je aj čerpacia stanica. Výtlačné potrubie do vodojemu je z materiálu liatina DN 100 mm. Systém vodovodnej siete je kombinovaný – okružovou i vetvovou sieťou. Rozvody sú vybudované po miestnych komunikáciách, väčšinou v zelených pásoch, miestami v krajnici vozovky alebo vo vozovke. Z verejnej vodovodnej siete sú okrem obytnej zástavby zásobované aj všetky zariadenia občianskej vybavenosti a prevádzky výroby. Vodovod je v správe Stredoslovenskej vodárenskej a prevádzkovej spoločnosti (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.66).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Z hľadiska zásobovania pitnou vodou bolo 627 bytov zásobovaných z verejnej vodovodnej siete. Vlastný zdroj pitnej vody mali 4 domy. Z verejnej siete mimo byt bolo zásobovaných 107 domov. Bez pripojenia na vodovod bolo len 24 bytov.

Domový fond - vodovod		
typ vodovodu	počet	podiel (%)
v dome - z verejnej siete	38	5,47
v dome - vlastná	4	0,58
mimo domu - z verejnej siete	627	90,22
mimo domu - vlastná	0	0
bez prípojky	24	3,45
nezistený	2	0,29

Domy spolu 695
 Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Obec Nedožery-Brezany nemá vybudovanú kanalizačnú sieť, s výnimkou 2 krátkych nefunkčných úsekov kanalizácie DN 300 na Žiarskej ul. a Hviezdoslavovej ul. Lokálne čistiareň odpadových vôd zabezpečujú likvidáciu splaškových vôd len z bytových domov. Ostatné odpadové vody sa zhromažďujú do žump a septikov rodinných domov, zariadení občianskej vybavenosti a výroby a sú likvidované individuálne vlastníkami jednotlivých nehnuteľností. Absencia kanalizácie ohrozuje stav povrchových i podzemných vôd a tým výrazne zhoršuje životné podmienky obyvateľstva. Do k. ú. Nedožery spadá čistiareň odpadových vôd spol. Iljin EU Pravenec (UPD N.-Brezany, 2012, s.67-68).

Až 35 domov bolo bez vhodného riešenia odvádzania odpadových vôd. Vybudovaný septik, prípadne žumpu malo 92,81 % domov. Na verejnú kanalizačnú sieť bolo pripojených 0 % domácností.

Domový fond - kanalizácia		
typ kanalizácie	počet	podiel (%)
septik, žumpa	645	92,81
pripojka na kanalizačnú sieť	0	0
domáca čistička odpadových vôd	13	1,87
bez kanalizácie	35	5,4
nezistený	2	0,29
Domy spolu	695	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Dažďové odpadové vody v súčasnosti sú odvádzané systémom cestných priekop do vodných tokov. Súčasný stav v odvádzaní dažďových odpadových vôd je čiastočne vyhovujúci.

V širšom okolí obce sa nachádzajú dôležité energetické zariadenia na výrobu elektrickej energie – tepelná elektrárňa v Zemianskych Kostol'anoch (ENO - Elektrárňa Nováky), ako aj uzly elektrizačnej sústavy – rozvodňa 220/110 kV s výkonom 2x33,3 MVA a 4x66,6 MVA v Bystričanoch. Z nej sa rozvádza elektrická energia vyrobenú v ENO diaľkovými linkami VVN 220 kV (Križovany, Sučany, Považská Bystrica), linky VVN 110 kV slúžia pre zásobovanie územia Hornej Nitry. Západne od obce v smere JZ-SV katastrálnym územím Nedožery prechádza elektrické vedenie VVN 220 kV č. V271 Bystričany – Sučany. Obce v okolí Prievidze, vrátane obce Nedožery-Brezany, sú elektrickou energiou zásobované z rozvodnej stanice 110/22 kV v Prievidzi. Rozvodná stanica je napojená prenosovými vedeniami VVN 110 kV z dvoch staníc VVN (Cígel' a Handlová). Vzdušné vedenie VN 22 kV č.1333, z ktorého je zásobovaná aj obec Nedožery-Brezany, je vedené západne od zastavaného územia obce. Z neho odbočujú vedenia k jednotlivým distribučným transformačným staniciam. Ďalšie vedenie VN 22 kV pretína východnú časť katastrálneho územia obce v smere Poluvsie – Malá Čausa. Riešené územie z tohto vedenia nie je zásobované. Zásobovanie riešeného územia elektrickou energiou je zabezpečované prostredníctvom distribučných transformačných staníc 22/0,42 kV. V obci je 6 transformačných staníc. Z toho 3 slúžia na zásobovanie obytného územia, 2 zásobujú výrobné areály a 1 sa nachádza pri vodnej nádrži (ÚPD N.-Brezany, 2012,s.70).

V obci Nedožery - Brezany je komplexne vybudovaná rozvodná sieť plynu. Distribučný plynovod prechádza celým katastrálnym územím - 84,89 % pripojenie.

Domový fond - zásobovanie plynom		
plynofikácia	počet	podiel (%)
áno	590	84,89
nie	103	14,82
nezistené	2	0,29
Domy spolu	695	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Obec Nedožery-Brezany je plynofikovaná. Primárnym zdrojom zemného plynu je vysokotlaková regulačná stanica s výkonom RS 1200, situovaná v miestnej časti Nedožery. K regulačnej stanici je

privedená VTL prípojka, vysadená z vysokotlakového plynovodu DN 300, PN 25 Topolčany – Partizánske – Nováky – Prievidza s prepojeniami na Martin a Žiar nad Hronom. Trasa VTL plynovodu obchádza zastavané územie obce z juhu a východu. Ďalšia regulačná stanica RS 3000 je v Kaniaňke. Obe regulačné stanice spája prepojovací strednotlakový plynovod D 160 /110 z materiálu LPE 100. Z neho je zemným plynom zásobovaná aj obec Lazany. V obci Nedožery-Brezany je miestna strednotlaková plynovodná sieť s maximálnym prevádzkovým tlakom 90 kPa. Miestne rozvody plynu sú z polyetylénových a oceľových rúr. Zabezpečujú dodávku zemného plynu k jednotlivým odberateľom v obci. Z STL siete sú k odberateľom vedené STL pripojovacie plynárenské zariadenia. Svetlosť hlavných rozvodných potrubí je DN 100, potrubia bočných vetiev majú svetlosť DN 80, DN 50, prípojky DN 32. Rozvody potenciálne umožňujú napojenie všetkých domácností a objektov v zastavanom území obce (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.72).

V súčasnosti sú všetky ulice pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Systém verejného osvetlenia sa musí postupne rekonštruovať s dôrazom na zníženie energetickej náročnosti osvetlenia. Pre osvetlenie ulíc v navrhovaných rozvojových lokalitách sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia. Káblový rozvod medzi svietidlami bude uložený v zemi vo výkope, súbežne s vedeniami NN. Pri križovaní vedenia s komunikáciami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Sieť verejného osvetlenia bude riešená s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla. Osvetlenie sa bude ovládať automaticky pomocou fotobunky alebo istiacimi hodinami (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.71-72).

1.2. Popis lokality

1.2.1. Alokácia

V rámci okresu má obec centrálnu polohu. Od okresného mesta je vzdialená len 6 km. Poloha v blízkosti mesta Prievidza (50 919 obyv. k 31.12.2008), v jeho suburbanizačnom priestore, predstavuje značné predpoklady budúceho rozvoja. Podľa Konceptie územného rozvoja Slovenska obec Nedožery-Brezany leží na hornonitrianskej sídelnej rozvojovej osi Topolčany – Partizánske – Prievidza – Nitrianske Pravno, ktorá pokračuje ďalej na sever ako komunikačno-sídelná rozvojová os. Obec je súčasťou ťažiska osídlenia regionálneho významu s potenciálnymi až rozvinutými aglomeračnými väzbami vymedzenom sídlami Nováky – Bojnice – Prievidza – Handlová – Nitrianske Pravno s regionálnym centrom osídlenia v Prievidzi. ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja ho konkretizuje ako Prievidzsko-bojnické ťažisko osídlenia, ktoré sa má formovať v priestorovej štruktúre vymedzenej obcami Nitrianske Pravno, Pravenec, Poluvsie, Lazany, Nedožery-Brezany, Bojnice, Prievidza, Opatovce nad Nitrou, Kocúrany, Lipník, Malá Čausa, Veľká Čausa, Chrenovec, Ráztočno, Handlová, Sebedražie, Cígelf, Nováky, Zemianske Kostolany. Mesto Prievidza sa bude formovať na centrum regionálneho významu s možnosťou plnenia nadregionálnych funkcií. Prievidza má predpoklad spolu s Bojnicami sformovať bipolárne centrum pri vzájomnej del'be funkcií. Rozvíja sa aj spolupráca na mikroregionálnej úrovni, v rámci mikroregiónu Hornonitrie. Okrem obce Nedožery-Brezany sú jeho členmi obce Chvojnica, Kľačno, Lazany, Malinová, Nitrianske Pravno, Poluvsie, Nedožery-Brezany, Pravenec a Tužina (ÚPD N.-Brezany, s. 21, 2012).

1.2.2. Reliéf a geomorfológia

Obec Nedožery-Brezany leží v severovýchodnej časti Hornonitrianskej kotliny, na nive a náplavových kuželoch Nitry. Časť riešeného územia tvoria západné úpätia pohoria Žiar. Reliéf je vrchovinný, s nadmorskou výškou od 275 do 790 m.n.m, stred zastavaného územia je vo výške 300 m.n.m. Reliéf sa dvíha smerom na severovýchod. Viac ako 700 m n. m. dosahujú kóty Rovné lazy (781 m n. m.), Opálený vrch (718 m n. m.), Majdanov vrch (736,8 m n. m.), Štyri chotáre (762 m n. m.).

Geomorfologické členenie oblasti Slovenského stredohoria

subprovincia	oblasť	geomorfologický celok
Vnútrotné Západné Karpaty	Fatransko-tatranská oblasť	Strážovské vrchy, Žiar, Hornonitrianska kotlina

Zdroj: Mazúr a Lukniš, 1986

Hornonitrianska kotlina tvorí severný výbežok Podunajskej nížiny. Z geomorfologického hľadiska má prevažne pahorkatinový charakter, v poriečnej nive Nitry až charakter roviny. V časti riešeného územia medzi sídlami Prievidza, Nedožery-Brezany a Malá Čausa má vrchovinový reliéf – kóty Suchá hora (470 m n. m.), Žabný vrch (427 m n. m.). Kotlina je ohraničená na západe a severe Strážovským pohorím a sčasti pohorím Malá Fatra, na severovýchode pohorím Žiar, na východe Kremnickými vrchmi a Vtáčnikom a z juhu ju uzatvára pohorie Tribeč. Stredom kotliny preteká rieka Nitra. Pohorie Žiar uzatvára riešené územie zo severovýchodu. Vytvára morfológicky výrazné stráne. Z geomorfologického hľadiska predstavuje vrchovinový až hornatinový reliéf (ÚPD N-Brezany, s. 10, 2012).

1.3. Demografický vývoj

V obci žije viac ako 96,34 % obyvateľov so slovenskou národnosťou. Celkovo viac ako 58,24 % obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckemu vierovyznaniu. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Nedožery - Brezany v roku 2021.

Bývajúce obyvateľstvo v obci Nedožery - Brezany (rok 2021)						
	spolu	ženy	0-14	65+	15-65	
obec Nedožery - Brezany	2112	1062	300	1389	423	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

V roku 2021 žilo v obci celkovo 2112 obyvateľov. V tomto roku žilo v obci 1062 žien. Najväčšiu skupinu tvorili obyvatelia od 15 do 65 rokov - 1389. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru obyvateľstva obce Nedožery - Brezany podľa vierovyznania v roku 2011. Obec je podľa kritéria vierovyznania heterogénna s 1 dominantným vierovyznaním. Pri 2,99 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 34,06 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania			
Ukazovateľ	SODB 2011	%	
Rímskokatolícka cirkev	1226	58,24	
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	18	0,86	
Gréckokatolícka cirkev	17	0,81	
Reformovaná kresťanská cirkev	2	0,1	
Pravoslávna cirkev	7	0,33	
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	6	0,29	
iné	49	2,33	
bez vyznania	717	34,06	
nezistené	63	2,99	
Spolu	2105		

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 96,34 %.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania			
Ukazovateľ	SODB 2021	%	
Slovenská	2028	96,34	
Maďarská	3	0,14	
Rómská	4	0,19	
Rusínská	1	0,05	
Ukrajinská	0	0	
Česká	3	0,14	
Nemecká	4	0,19	
Moravská	1	0,05	
Poľská	2	0,1	
Ruská	1	0,05	
Ostatné	5	0,24	
Nezistené	53	2,52	
Spolu	2105		

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obec/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

V okrese Prievidza je národnostná štruktúra podobná. Žije tu cca. 122081 obyvateľov slovenskej národnosti. Postupne klesá počet obyvateľov českej národnosti. Ostatné národnosti jú sledovanom období relatívne stabilné.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
ok. Prievidza	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Spolu	137819	137380	137050	136554	135967	135533	134854	134238	133721	132891	130616
Slovenská	127294	126817	126896	126527	126038	125652	125044	124515	124070	123333	122081
Maďarská	314	313	330	334	333	335	340	347	356	354	286
Rómska	154	154	147	145	145	146	146	146	146	146	94
Rusínska	26	26	26	25	24	24	22	22	22	23	20
Ukrajinská	62	62	70	72	78	81	87	90	89	95	84
Česká	692	704	759	775	787	800	815	824	838	844	569
Nemecká	373	374	404	408	405	408	413	416	418	411	221
Poľská	58	59	267	267	268	271	275	277	282	287	61
Chorvátska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14
Srbská	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
Ruská	46	49	77	83	85	90	95	98	99	103	67
Židovská	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8
Moravská	85	85	83	82	82	79	77	78	78	77	18
Bulharská	9	10	24	27	28	28	30	29	29	29	8
Sliezska	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3
Grécka	2	4	5	5	5	6	6	7	7	7	5
Rumunská	60	66	440	441	470	514	523	534	535	536	26
Rakúska	7	7	18	20	24	26	29	33	38	39	7
Vietnamská	31	31	47	46	47	46	46	46	49	53	40
Albánska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
Čínska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26
Talianka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25
Írska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12
Kórejská	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Kanadská	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Anglická	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19
Turecká	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Iná a nezistená	8602	8615	7452	7293	7144	7023	6902	6772	6661	6550	6894

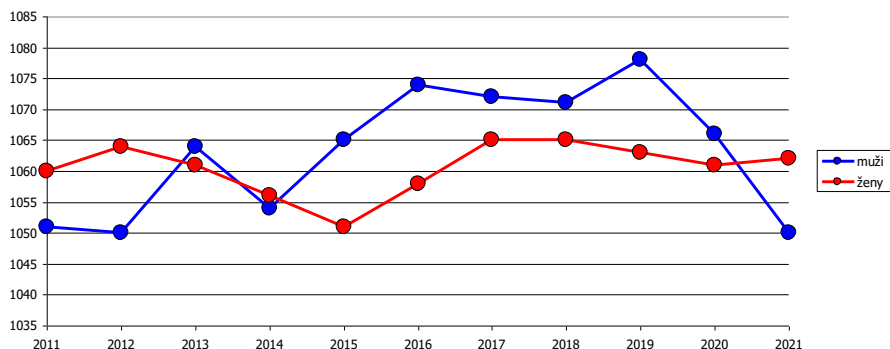
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

1.3.1. Demografia

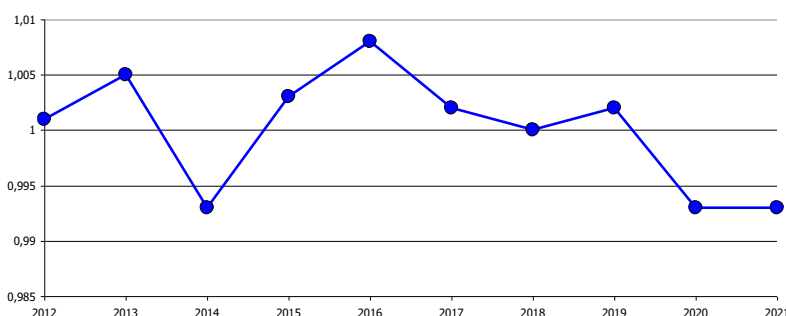
Problémom a zároveň bariérou rozvoja prevažnej časti obcí je postupné znižovanie počtu obyvateľov. V prípade obce Nedožery - Brezany nebol zaznamenaný pokles ani nárast počtu obyvateľov.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
o. Nedožery - Brezany	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
k 1.1.	2093	2111	2114	2125	2110	2116	2132	2137	2136	2141	2105
k 30.6.	2102	2113	2120	2118	2113	2124	2135	2137	2139	2134	2109
k 31.12.	2111	2114	2125	2110	2116	2132	2137	2136	2141	2127	2112
muži	1051	1050	1064	1054	1065	1074	1072	1071	1078	1066	1050
ženy	1060	1064	1061	1056	1051	1058	1065	1065	1063	1061	1062
Index	-	1,001	1,005	0,993	1,003	1,008	1,002	1,000	1,002	0,993	0,993
Priemer Ix											1,000

Zdroj: ŠÚSR, 2011-2021, DataCubes

Obrázok: Vývoj počtu mužov a žien
 Zdroj: ŠÚSR, 2011-2021, DataCubes

Obrázok: Vývoj rastového indexu v obci
 Zdroj: ŠÚSR, 2011-2021, DataCubes

Počas sledovaného obdobia počet obyvateľov stúpil o 1. Priemerný index dosiahol hodnotu 1,000, čo predstavuje stabilný vývoj. K najvyššiemu poklesu došlo v roku 2014 a 2021, kedy klesol počet obyvateľov o 15 osôb. K roku s najnižším poklesom obyvateľstva patrila rok 2018, kedy klesol počet obyvateľov o - 1. V roku 2016 bol zaznamenaný nárast o 16 obyvateľov. V obci žije väčší počet žien ako mužov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v obci je vysoko pod úrovňou Slovenska. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k miernemu nárastu hustoty obyvateľstva. V roku 2011 dosiahla hustota hodnotu 86,99 a do roku 2021 mierne stúpila na hodnotu 87,26.

Hustota obyvateľov na km² k 31.12. podľa územie a rok

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
O. Nedožery - Brezany											
SR	110,1	110,28	110,4	110,51	110,61	110,75	110,93	111,08	111,2	111,33	110,98
okr. Prievidza	143,69	143,37	142,95	142,52	141,96	141,43	140,85	140,17	139,58	138,88	136,64
O. Nedožery - Brezany	86,99	87,42	87,71	87,63	87,44	87,9	88,33	88,42	88,5	88,31	87,26

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

1.3.2. Prirodzený prírastok a úbytok

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v okrese Prievidza, ako aj prirodzený prírastok v obci Nedožery - Brezany.

Prirodzený prírastok

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
O. Nedožery - Brezany											
okr. Prievidza HMPP	-0,31	-1,45	-0,66	-1,45	-1,57	-0,91	-2,34	-2,02	-1,73	-4,7	-6,18
prirodzený prírastok	-8	-11	5	-17	1	-1	-1	-4	-7	-6	-2
hrubá miera pr. príř.	-3,81	-5,21	2,36	-8,03	0,47	-0,47	-0,47	-1,87	-3,27	-2,81	-0,95

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Vývoj ukazovateľa hrubej miery prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese v sledovanom období vykazuje negatívny trend. Počet živonarodených prekračuje v obci počet zomrelých obyvateľov len v roku 2013 a 2015 sledovaného obdobia. Najvyšší prirodzený úbytok bol zaznamenaný v roku 2012 a 2014 a to 11 a 17 osôb.

1.3.3. Pôrodnosť

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za obec Nedožery - Brezany. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2016, kedy hrubá miera dosiahla 8,82. Do roku 2021 klesol tento počet na 8,37. V súčasnosti je v obci nerovnomerný trend. Najvyšší počet živonarodených bol evidovaný v roku 2013 a 2021 a to 25 osôb.

Počet živonarodených											
O. Nedožery - Brezany	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. Prievidza HM	9,17	8,02	8,31	8,01	7,9	8,82	8,39	8,26	8,24	7,97	8,37
narodení	16	19	25	6	21	15	20	12	12	12	25
živonarodení	16	19	25	6	21	15	20	12	12	12	25
hrubá miera živorod.	7,61	8,99	11,8	2,83	9,94	7,06	9,37	5,62	5,61	5,62	11,86

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Štatistika počtu potratov v okrese nevykazuje podobné tendencie, ako v prípade obecnej štatistiky. Potratovosť v obci je na nižšej priemernej úrovni, ako je priemer okresu. V obci sa počas sledovaného obdobia vyskytol najväčší počet potratov v roku 2014 a 2015.

Počet potratov											
O. Nedožery - Brezany	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. Prievidza HM	3,02	2,78	2,81	2,59	2,36	2,47	2,51	1,97	2,14	1,94	2,13
potratovosť	5	3	4	6	6	3	2	1	3	3	4
hrubá miera potratovosti	2,38	1,42	1,89	2,83	2,84	1,41	0,94	0,47	1,4	1,41	1,9
index potratovosti	31,25	15,79	16	100	28,57	20	10	8,33	25	25	16
ukončené tehotenstvá	21	22	29	12	27	18	22	13	15	15	29
hrubá miera uk. tehot.	9,99	10,41	13,68	5,67	12,78	8,47	10,31	6,08	7,01	7,03	13,75

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

1.3.4. Úmrtnosť

Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný trend s trendom nárastu v posledných rokoch sledovaného obdobia. Počet kolíše okolo 10,43 osôb na 1000 obyvateľov. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2021.

V obci Nedožery - Brezany možno sledovať rastúci aj klesajúci trend. V roku 2011 bolo evidovaných 11,42 zomretých na 1000 obyvateľov, v roku 2021 to bolo 12,81. V roku 2020 to bolo 8,43 zomretých na 1000 obyvateľov.

Počet zomretých											
O. Nedožery - Brezany	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
okr. Prievidza HM	9,48	9,47	8,97	9,47	9,47	9,73	10,73	10,28	9,97	12,66	14,56
zomretí	24	30	20	23	20	16	21	16	19	18	27
hrubá miera úmrtnosti	11,42	14,2	9,44	10,86	9,47	7,53	9,84	7,49	8,88	8,43	12,81

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

1.3.5. Migrácia

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny aj negatívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok pozitívny trend. Len v roku 2020 presahoval počet vystáňovaných počet prisťahovaných. Najvyššia pozitívna bilancia bola zaznamenaná práve v roku 2011.

Saldo sťahovania											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
O. Nedožery - Brezany											
okr. Prievidza HM	-0,95	-1,74	-1,74	-2,17	-2,74	-2,28	-2,68	-2,56	-2,13	-1,53	-2,03
migračné saldo	26	14	6	2	5	17	6	3	12	-8	9
hr. miera migr. salda	12,37	6,63	2,83	0,94	2,37	8	2,81	1,4	5,61	-3,75	4,27

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Najväčší migračný úbytok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2020 a to - 8 osôb. Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za obec Nedožery - Brezany. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia SR.

Migrácia obyvateľstva											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
O. Nedožery - Brezany											
prisťahovaní	56	54	51	43	59	58	51	45	57	29	41
vystáňovaní	30	40	45	41	54	41	45	42	45	37	32

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

V sledovanom období počet vystáňovaných kolíše. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná hlavne v roku 2015 - celkovo až 54 vystáňovaných. V roku 2021 počet vystáňovaných dosiahol hodnotu 32. Najväčší počet prisťahovaných bol zaznamenaný v roku 2015, kedy sa do obce prisťahovalo celkovo 59 obyvateľov. Od roku 2016 do roku 2019 možno badať vyrovnaný trend.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za obec. Celkový prírastok vykázal v okrese v sledovanom období vždy zápornú hodnotu.

Celkový prírastok (- úbytok)											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
O. Nedožery - Brezany											
okr. Prievidza HM	-1,26	-3,19	-2,4	-3,63	-4,31	-3,2	-5,02	-4,58	-3,86	-6,23	-8,21
celkový prírastok	18	3	11	-15	6	16	5	-1	5	-14	7
hrubá miera celk. pr.	8,56	1,42	5,19	-7,08	2,84	7,53	2,34	-0,47	2,34	-6,56	3,32

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Celkový prírastok v obci vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu prírastku došlo v roku 2011, kedy počet obyvateľov dosiahol hodnotu 18. Najvyšší úbytok bol zaznamenaný v roku 2014 a to - 15 obyvateľov.

1.3.6. Sobášnosť a rozvodovosť

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodovosť v obci Nedožery - Brezany. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2011 pripadalo 4,78. Do roku 2021 bol ich počet na hodnote 4,88.

Počet sobášov											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
O. Nedožery - Brezany											
okr. Prievidza HM	4,78	4,67	4,42	4,77	4,94	5,55	5,52	5,83	5,75	4,43	4,88
sobášnosť	7	9	5	9	11	8	8	12	8	19	13

hrubá miera sobášnosti 3,33 4,26 2,36 4,25 5,21 3,77 3,75 5,62 3,74 8,9 6,17
 Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v obci nižšia, ako v prípade okresu. Najvyšší počet sobášov sa uskutočnil v rokoch 2020. V prípade rozvodovosti boli hodnoty pod aj nad úrovňou okresu. K najväčšiemu počtu rozvodov došlo v roku 2020 - 7.

Počet rozvodov											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
O. Nedožery - Brezany											
okr. Prievidza HM	2,37	2,27	2,22	2,2	2,03	2	1,93	2,03	1,75	1,42	1,69
rozvodovosť	2	5	3	4	5	6	3	6	3	7	2
hrubá miera roz.	0,95	2,37	1,42	1,89	2,37	2,82	1,41	2,81	1,4	3,28	0,95

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

1.3.7. Veková štruktúra

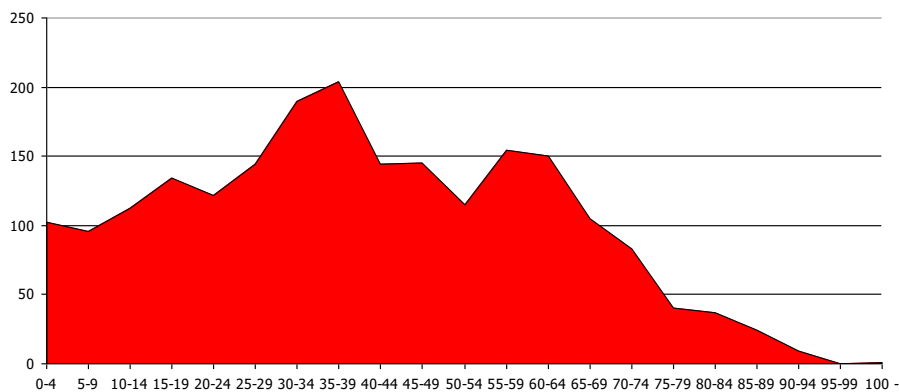
Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Spolu	2111	2114	2125	2110	2116	2132	2137	2136	2141	2127	2112
0-4	102	97	104	99	92	95	89	81	90	81	89
5-9	96	105	110	96	112	110	103	107	108	101	105
10-14	112	109	95	96	93	98	108	113	99	109	106
15-19	134	129	124	121	108	103	103	91	91	94	95
20-24	122	131	134	140	137	133	128	115	115	108	95
25-29	144	129	137	126	127	127	134	138	138	133	131
30-34	190	166	155	156	156	154	136	139	129	120	129
35-39	204	217	208	196	198	194	173	168	171	164	148
40-44	144	155	173	194	197	207	218	202	199	198	187
45-49	145	156	158	154	147	148	159	176	189	195	197
50-54	115	114	113	124	132	146	153	155	154	146	152
55-59	154	154	144	136	122	106	110	116	122	128	148
60-64	150	157	164	154	152	147	146	141	132	124	107
65-69	105	95	103	105	123	138	146	152	151	146	139
70-74	83	88	91	105	105	94	84	90	93	113	124
75-79	40	48	49	49	56	73	76	78	90	83	74
80-84	37	33	38	29	30	28	39	38	34	43	53
85-89	24	23	18	22	20	19	19	23	21	24	19
90-94	9	7	7	6	6	9	9	8	10	12	13
95-99	0	0	0	2	2	2	3	4	3	1	1
100 -	1	1	0	0	1	1	1	1	2	4	0

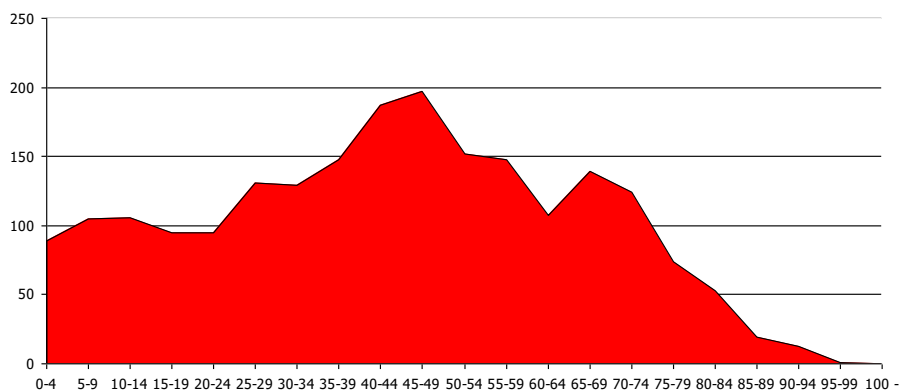
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 65 - 79. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Nedožery - Brezany.

Veková štruktúra obyvateľstva 2011

2021

Prognózy

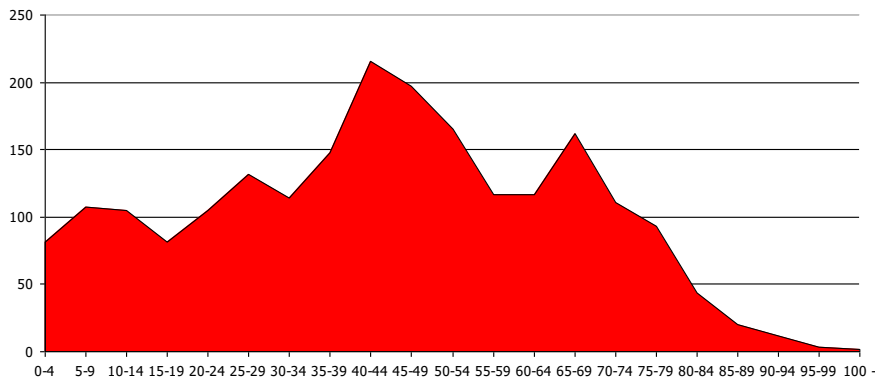
V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k miernemu nárastu počtu obyvateľov hlavne v poproduktívnom veku. Do roku 2032 by mal celkový počet obyvateľov stúpnuť na 2150 obyvateľov. Vekové skupiny by mali mať rovnomerný a miernejší vývoj.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Spolu	2133	2135	2137	2138	2140	2142	2143	2145	2146	2148	2150
0-4	81	79	77	75	74	72	70	68	66	64	62
5-9	107	107	107	108	108	108	109	109	109	110	110
10-14	105	105	106	106	106	107	107	107	107	108	108
15-19	81	77	72	68	63	59	54	49	45	40	36
20-24	105	102	99	95	92	89	86	83	80	77	74
25-29	132	132	132	132	132	132	131	131	131	131	131
30-34	114	109	103	97	92	86	80	75	69	63	58
35-39	148	142	136	130	123	117	111	105	98	92	86
40-44	216	220	225	230	234	239	243	248	252	257	262
45-49	197	202	207	212	217	222	227	233	238	243	248
50-54	165	170	174	179	184	189	193	198	203	208	212
55-59	117	115	113	110	108	106	103	101	99	97	94
60-64	117	113	109	104	100	96	91	87	83	78	74
65-69	162	168	174	180	185	191	197	203	208	214	220
70-74	111	114	116	119	121	123	126	128	130	133	135
75-79	93	98	102	107	112	116	121	125	130	135	139
80-84	44	45	46	48	49	50	51	53	54	55	56

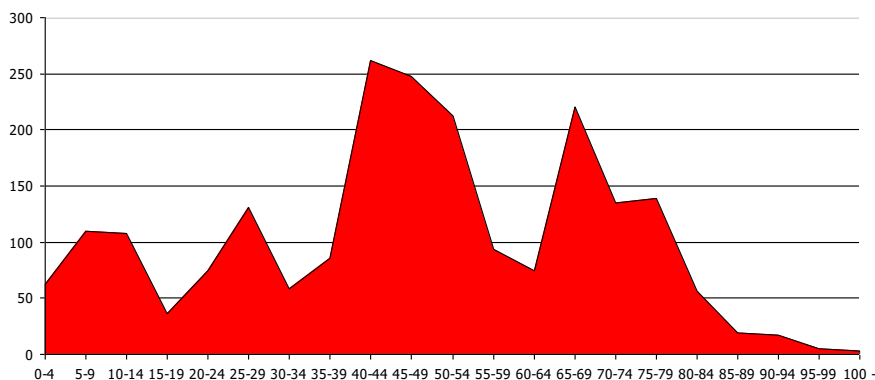

85-89	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	19
90-94	12	12	13	13	14	14	15	15	16	16	17
95-99	3	3	3	4	4	4	4	4	5	5	5
100 -	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3

**Prognózoaná veková štruktúra obyvateľstva
 2022**

2032

Ďalšie demografické charakteristiky

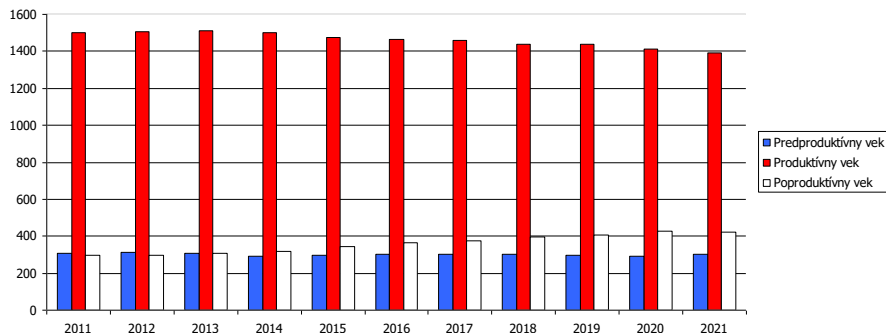
Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu obyvateľov a predpokladaný vývoj podľa hlavných vekových skupín. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v poproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný mierny pokles. Za 11 ročné obdobie klesol počet obyvateľov o 32. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast o 33 obyvateľov. Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal pokles o 38.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Predproduktívny vek	310	311	309	291	297	303	300	301	297	291	300
Produktívny vek	1502	1508	1510	1501	1476	1465	1460	1441	1440	1410	1389
Poproduktívny vek	299	295	306	318	343	364	377	394	404	426	423

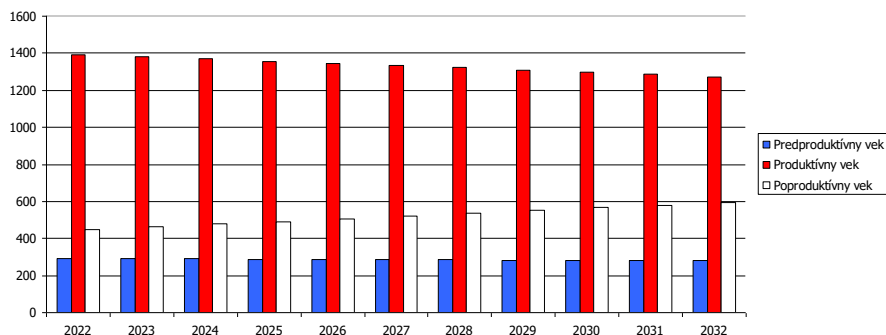
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k poklesu vo vekových skupinách produktívneho a predproduktívneho veku. Nasledujúca tabuľka prezentuje predpokladaný vývoj v hlavných vekových skupinách do roku 2032.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2032

Do roku 2032 sa predpokladá nárast obyvateľov vo vekovej skupine poproduktívneho veku. Vo vekovej skupine produktívneho veku sa predpokladá nárast o 147 obyvateľov.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2032

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Predproduktívny vek	293	292	291	289	288	287	285	284	283	281	280
Produktívny vek	1393	1381	1369	1357	1345	1334	1322	1310	1298	1286	1274
Poproduktívny vek	448	462	477	492	507	521	536	551	566	580	595

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 96,34 %.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Ukazovateľ	SODB 2021	%
Slovenská	2028	96,34
Maďarská	3	0,14
Rómská	4	0,19
Rusínská	1	0,05
Ukrajinská	0	0
Česká	3	0,14
Nemecká	4	0,19
Moravská	1	0,05
Poľská	2	0,1
Ruská	1	0,05
Ostatné	5	0,24
Nezistené	53	2,52
Spolu	2105	

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

V obci žijú 3 obyvatelia českej národnosti a 4 rómskej. Pri 53 obyvateľoch nebola zistená národnosť.

1.3.8. Príjmy a výdavky domácností

Príjmy domácností

Priemerný čistý príjem domácnosti mal v sledovanom období rastúcu tendenciu. V priemere stúpol od roku 2011 do roku 2021 o 48,9 %. Spomedzi ostatných regiónov SR je na nadpriemernej úrovni.

Čisté peňažné príjmy v Eur											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Slovenská republika	361,77	366,34	369,92	390,13	422,83	440,91	455,83	473,35	495,84	500,95	516,32
Bratislavský kraj	452,51	468,54	486,75	509,32	554,09	576,47	587,56	609,09	635,11	646,93	668,22
Trnavský kraj	376,65	384,57	387,67	419,90	440,17	458,62	475,82	494,78	517,08	530,88	548,12
Trenčiansky kraj	364,55	370,95	375,67	403,21	440,72	460,27	478,42	497,58	513,92	525,28	542,81
Nitriansky kraj	361,81	352,16	353,67	384,80	412,30	436,35	451,22	469,25	482,70	493,00	508,20
Žilinský kraj	356,26	367,01	362,08	372,15	395,15	410,52	423,79	440,21	456,99	471,45	485,44
Banskobystrický kraj	349,62	353,07	355,83	368,72	420,93	435,52	450,62	467,59	499,14	492,57	508,11
Prešovský kraj	327,08	327,65	328,33	344,31	359,36	375,80	390,30	404,70	425,18	430,34	442,77
Košický kraj	330,44	333,77	337,33	350,93	393,01	406,85	421,27	437,52	466,06	455,70	468,55

Zdroj: 20.7.2022, DataCubes, ŠÚ SR,

Výdavky domácností

Štruktúru výdavkov domácností prezentuje nasledujúca tabuľka. Najvyššie výdavky domácnosti dlhodobo plynú na stravovanie (88,79 €) a bývanie (cca. 76,51 € na osobu). Vysoký podiel (hlavne v prípade pracujúceho obyvateľstva obce) pripadá na dopravu do zamestnania, keďže, hlavné pracovné trhy sa nachádzajú mimo obce – Prievidzi, Trenčína, Českej republike, ale aj v meste Bratislava.

Čisté peňažné výdavky (od r. 2011) v eurách											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Spolu	333,31	325,83	324,27	322,83	394,21	400,46	412,56	421,63	432,21	479,08	461,30
Potraviny a nealkoho..	71,38	72,25	74,13	75,87	74,71	76,33	80,27	83,59	88,33	87,97	88,79
Alkoholické nápoje a tabak	9,17	8,73	8,94	9,71	11,21	11,48	11,84	12,19	12,6	13,05	13,12
Odievanie a obuv	18,33	17,27	17,09	17,28	23,93	24,11	25,51	25,45	24,63	15,92	23,56
Bývanie, voda, elektrina, ...	67,38	64,41	62,95	61,91	66,05	65,18	63,93	65,1	69,64	72,79	76,51
Nábytok, bytové vybavenie..	17,41	13,56	13,2	12,73	22,85	23,35	23,76	24,56	24,65	23,1	24,52
Zdravotníctvo	10	9,62	9,83	9,91	11,95	12,27	12,84	13,06	13,63	12,56	14,61
Doprava	28,59	30,26	28,4	23,99	44,3	45,24	48,33	49,86	49,21	42,13	48,62
Pošty a telekomunikácie	17,23	17,04	16,72	16,89	18,29	18,46	18,54	18,48	18,28	19,82	21,84
Rekreácia a kultúra	22,98	28,27	28,78	29,58	26,83	27,34	27,71	28,16	28,56	18,02	29,63
Vzdelávanie	1,06	0,52	0,55	0,65	2,92	2,98	3,11	3,13	3,2	1,28	2,39
Hotely, kaviarne a reštau...	16,72	14,76	14,66	14,96	20,07	21,25	22,97	23,86	25,18	19,92	23,17
Rozličné tovary a služby	22,76	22	21,65	20,95	27,84	28,17	28,42	28,87	30,17	38,81	32,08
Ostatné čisté výdavky	30,29	27,14	27,36	28,43	43,26	44,33	45,32	45,32	44,11	113,72	62,48

Zdroj: 20.7.2022, DataCubes, ŠÚ SR,

Naopak najnižší podiel výdavkov pripadá na vzdelávanie, telekomunikácie, alkohol a zdravotníctvo. Pomerne vysoké % výdavkov pripadá na rozličné tovary a ostatné výdavky.

1.3.9. Štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva

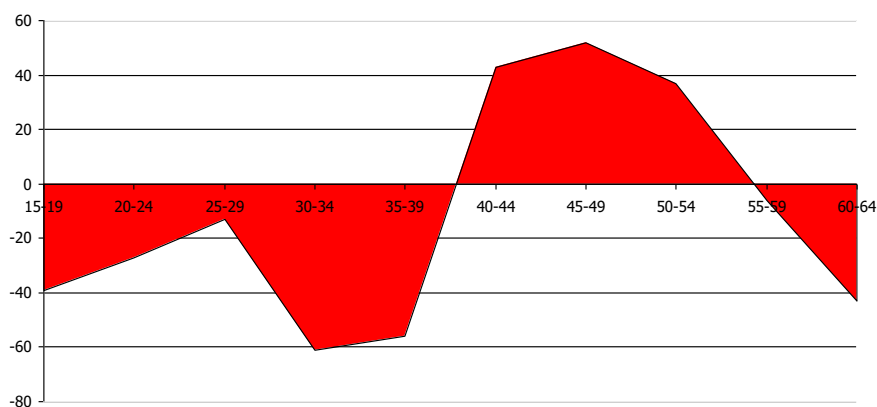
Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 45 do 49 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 15 do 24 rokov. Pokles

v medziročnom porovnaní 2011 až 2021 bol zaznamenaný v skupine 15 až 24 rokov a od 30 do 44 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2011 a 2021				
Vek	2011	2021	rozdiel 2021 -2011	
15-19	134	95	-39	
20-24	122	95	-27	
25-29	144	131	-13	
30-34	190	129	-61	
35-39	204	148	-56	
40-44	144	187	43	
45-49	145	197	52	
50-54	115	152	37	
55-59	154	148	-6	
60-64	150	107	-43	

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Z ekonomického hľadiska daná štruktúra nie je vyhovujúca.

1.3.10. Náboženská charakteristika

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru obyvateľstva obce Nedožery - Brezany podľa vierovyznania v roku 2021. Obec je podľa kritéria vierovyznania homogénna s 1 dominantným vierovyznaním. Najväčšia časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckemu vierovyznaniu (58,24 %). Pri 2,99 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 34,06 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania			
Ukazovateľ	SODB 2011	%	
Rímskokatolícka cirkev	1226	58,24	
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	18	0,86	
Gréckokatolícka cirkev	17	0,81	
Reformovaná kresťanská cirkev	2	0,1	
Pravoslávna cirkev	7	0,33	
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	6	0,29	
iné	49	2,33	
bez vyznania	717	34,06	
nezistené	63	2,99	
Spolu	2105		

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

1.4. Vzdelanie a zamestnanosť

1.4.1. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

V obci majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania so stredným odborným vzdelaním - 22,23 % a so stredným úplným vzdelaním - 29,17 %. Obyvatelia s vysokoškolským vzdelaním boli zastúpení 18,24 %.

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce v roku 2012			
dosiahnuté vzdelanie	počet	%	
bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	203	9,64	
základné	292	13,87	
stredné odborné učňovské (bez maturity)	468	22,23	
úplné stredné (s maturitou)	614	29,17	
vyššie odborné vzdelanie	107	5,8	
vysokoškolské	384	18,24	
bez školského vzdelania (15+ rokov)	1	0,05	
nezistené	36	1,71	

Zdroj: statistics.sk, 10.2.2021

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra vyhovujúci pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov so stredným odborným vzdelaním a úplným stredným vzdelaním.

1.4.2. Vzdelanostná štruktúra rómskeho etnika

Vzdelanostná štruktúra rómskeho obyvateľstva kopíruje celoslovenské štatistiky. Vzdelanosť je hlavným problémom nielen z hľadiska prístupu na trh práce, ale aj z hľadiska spôsobu života, stravovania, hygieny a páchania trestnej činnosti.

Dominantná časť obyvateľov rómskeho etnika má ukončené len základné vzdelanie. Druhou najpočetnejšou skupinou sú obyvatelia bez vzdelania. Uvedené skupiny sa vyznačujú nulovou kvalifikáciou častokrát bez schopnosti čítať a písať. Z hľadiska pracovného zaradenia sú schopní vykonávať len hrubú manuálnu prácu, väčšinou sezónnu. Mnohí obyvatelia v tejto skupine nedisponujú ani pracovnými návykmi a s tým súvisiacou pravidelnosťou, zodpovednosťou. Z hľadiska času sa situácia ešte zhoršuje a je potrebné prijať prísnejšie opatrenia hlavne z úrovne štátu.

V obci Nedožery - Brezany táto skupina nie je očetne zastúpená.

1.4.3. Štruktúra zamestnanosti v obci

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne priemysel, obchod a stavebníctvo. Silne zastúpené je verejná správa a doprava. Od roku 2011 sa podiel priemyslu na zamestnaní znížil (40,4 %). Najvýraznejší pokles nastal v prípade priemyslu a obchodu.

Štruktúra zamestnanosti podľa NACE v %											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Pol'nohospodárstvo, les...	1,8	1,7	1,1	1,1	1,1	1,7	1,6	1,3	1,6	1,6	1,4
Priemysel spolu	48,0	48,0	48,5	46,9	47,1	47,7	47,6	42,0	43,8	40,8	40,4
Ťažba a dobývanie	11,3	11,7	12,0	11,4	11,9	11,3	9,9	7,4	7,7	6,6	5,3
Priemyselná výroba	32,9	32,8	33,0	32,2	32,2	33,5	34,5	32,5	34,2	32,4	32,7
Dodávka elektriny, plynu...	2,0	2,0	2,0	1,9	1,6	1,3	1,2	0,9	0,9	0,9	0,9
Dodávka vody; čistenie a o..	1,7	1,4	1,4	1,4	1,5	1,6	2,0	1,1	1,0	0,9	1,5

Stavebníctvo	3,6	4,1	4,6	4,8	3,9	2,9	4,3	5,0	5,6	4,8	9,5
Veľkoobchod a maloobcho...	13,4	11,7	14,3	14,4	14,0	14,5	11,4	12,1	12,1	11,5	10,5
Doprava a skladovanie	3,7	3,6	4,5	4,2	3,8	4,0	4,6	5,6	4,4	7,4	6,5
Ubytovacie a stravovací...	1,7	1,3	1,1	0,9	0,9	0,8	0,6	3,1	0,8	0,5	0,2
Informácie a komunikácia	0,6	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5	0,8	1,1	1,4	0,5	0,4
Finančné a poisťovacie či.	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,6	0,4	0,5	0,5	0,4
Činnosti v oblasti nehnute.	2,0	2,8	2,0	1,5	1,6	0,4	0,3	0,5	0,4	1,5	2,0
Odborné, vedecké a te...	1,4	1,0	1,2	1,5	1,8	1,8	2,1	3,2	2,8	4,6	2,2
Administratívne a podpo...	1,8	1,5	2,2	2,8	3,7	3,7	6,2	3,9	3,9	2,7	2,6
Verejná správa a obrana....	6,5	6,3	6,1	6,4	6,9	6,9	6,0	7,3	7,8	6,8	8,2
Vzdelávanie	8,1	8,5	5,7	6,0	6,2	6,7	6,4	7,2	6,6	7,3	6,5
Zdravotníctvo a sociálna p.	5,5	6,5	6,4	6,8	6,6	6,4	5,9	6,1	6,5	6,8	6,5
Umenie, zábava a rekreácia	0,9	1,1	0,5	1,0	1,0	1,1	1,3	1,0	1,6	2,3	2,0
Ostatné činnosti	0,2	0,7	0,7	0,4	0,4	0,4	0,3	0,2	0,3	0,3	0,8

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Najširšia ponuka pracovných príležitostí je orientovaná na hospodársku základňu – prevádzky Elektrárne Nováky, Novácke chemické závody, a. s., Hornonitrianske bane Prievidza (HBP), a. s. a iné. V súčasnosti v rozhodujúcej miere ovplyvňujú trh práce v obci malé a stredné podnikateľské subjekty a živnostníci, ktorí sú zameraní na všetky činnosti hospodárstva, či už vo výrobe priemyselnej, poľnohospodárskej, stavebníctve, obchodovaní, v službách. Významným vývojovo novým zdrojom pracovných príležitostí sa predpokladá sektor obchodu a služieb, najmä cestovného ruchu – v súčasnosti nie sú v dostatočnej miere využité prírodné danosti v oblasti Prievidza a okolie. Bez nových vonkajších impulzov nie je možné očakávať pozitívne zmeny a zvyšovanie zamestnanosti obyvateľov priamo v obci. V obci sú obyvatelia zamestnaní hlavne v malých výrobných rodinných prevádzkach a v službách. Vzhľadom na veľkosť obce je pracovný trh obmedzený.

V obci je spolu vytvorených cca. 200 stálych pracovných miest, z toho väčšina pripadá na malých podnikateľov a samostatne zárobkovo činné osoby. Najväčším zamestnávateľom je PD Horná Nitra, ktoré má v obci do 100 zamestnancov. V čase najväčšieho rozkvetu v 80. rokoch však PD malo až 1700 zamestnancov. Ostatné subjekty majú do 20 zamestnancov: Agro, Šport motel, Jednota, ZŠ+MŠ (cca. 30), obecný úrad, zhodnocovanie odpadov (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.25-26).

V primárnom sektore sú zastúpené spomínané podnikateľské subjekty poľnohospodárskej výroby, kde okrem súkromne hospodáriacich roľníkov sa jej venujú poľnohospodárske organizácie. Ich štruktúru rastlinnej výroby tvorí produkcia obilnín, olejní, viacročných krmovín. Pracovné príležitosti v obci sú prevažne v poľnohospodárstve, priemyselnej výrobe, doprave a komerčných službách, ktoré sa po reštrukturalizácii budú rozmáhať.

1.5. Nezamestnanosť, príčiny, dôsledky, prognózy

1.5.1. Vývoj nezamestnanosti

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenával až do roku 2018 klesajúci trend. V roku 2020 ovplyvnila nezamestnanosť pandemická situácia a opatrenia vlády SR.

Miera evidovanej nezamestnanosti v obci											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Nezamestnaná spolu	136	128	148	151	117	77	56	45	49	73	51
Nezamestnaní ženy	72	68	70	67	60	43	32	25	21	32	22
% miera nezamest.	9,1	8,5	9,8	10,1	7,9	5,3	3,8	3,1	3,4	5,2	3,7

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Nezamestnanosť aj v obci mala za posledných 5 rokov (do roku 2018) klesajúcu tendenciu. V roku 2021 bolo v obci Nedožery - Brezany 22 nezamestnaných.

Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v obci a regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územia, pohlavia a rok v %											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Slovenská republika	19,8	20,8	18,3	17,2	14,9	12,8	8,7	7,0	6,7	9,8	9,0
Okres Prievidza	12,9	13,0	13,9	12,5	10,4	8,1	8,7	7,8	7,2	6,5	5,8
Muži	11,9	11,8	12,4	10,6	8,7	6,8	6,7	5,7	5,3	4,7	4,2
Ženy	14,0	14,5	15,8	14,8	12,5	9,8	10,7	9,9	9,1	8,3	7,5

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas celého obdobia v prípade ženskej populácie. V roku 2021 dosiahla úroveň 7,5 %. Najvyššia úroveň v prípade mužskej populácie sa dosiahla v roku 2013 (12,40 %).

1.5.2. Veková štruktúra nezamestnaných

Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35-49 a skupinu nad 50 rokov. V tejto skupine podiel narastá. K znižovaniu podielu dochádza v prípade skupiny od 15 do 24 rokov, kedy do roku 2021 klesol podiel na 10,8 %.

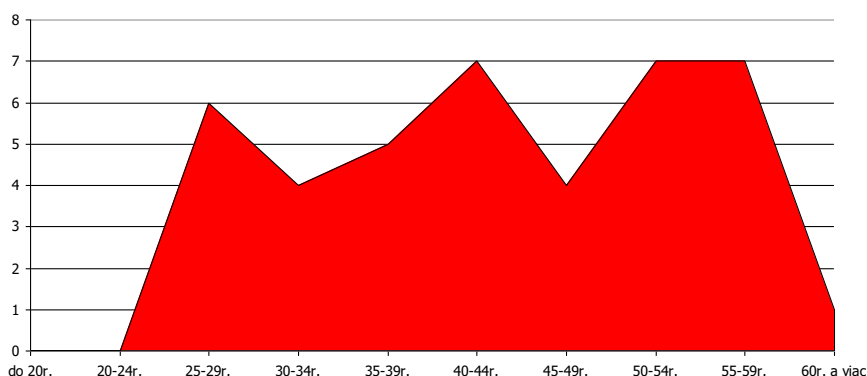
Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v osobách											
Okr. Prievidza	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
15-24	18,2	21,2	19,3	18,0	14,9	13,7	12,4	11,3	13,3	12,6	10,8
25-34	24,7	22,9	23,3	23,2	23,4	22,2	23,2	23,0	23,0	23,1	20,9
35-49	31,3	31,8	32,4	31,7	33,5	34,0	32,4	32,7	32,9	33,2	34,8
50 a viac	25,9	24,1	25,0	27,1	28,2	30,0	32,0	33,0	30,8	31,1	33,5

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

V mesiaci september 2022 bolo v obci najviac nezamestnaných v skupine od 40 - 44 a 50 - 59 rokov a v skupine od 25 do 29 rokov. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru nezamestnaných v obci. Štruktúra je podobná ako v prípade okresu.

Nezamestnaní podľa veku v obci v mesiaci september 2022												
Obec	UoZ spolu											
	do 20r.	20-24r.	25-29r.	30-34r.	35-39r.	40-44r.	45-49r.	50-54r.	55-59r.	60r. a viac	n/a	
Nedožery-Brezany	41	0	0	6	4	5	7	4	7	7	1	0

Zdroj: ÚPSVaR, 2022

Obrázok: Štruktúra nezamestnaných podľa veku v obci v septembri 2022.

Zdroj: 15.10.2022, https://www.upsvr.gov.sk/statistiky/nezamestnanost-mesacne-statistiky/2022.html?page_id=1153450

1.5.3. Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti podľa vzdelanostnej štruktúry uchádzačov. Najväčšou skupinou je skupina obyvateľov s nižším stredným vzdelaním a úplným stredným odborným vzdelaním.

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných v %											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Zákl. a bez vzdel.	9,4	12,5	13,4	11,1	7,1	12,1	7,3	7,9	11,8	5,2	0,0
Nižšie stredné	55,3	46,4	38,8	43,5	42,2	34,5	37,4	30,3	35,3	21,7	20,6
Úplné stredné	29,8	30,4	32,6	31,2	31,8	35,1	36,6	44,9	35,3	54,8	64,5
Vysokoškolské	5,5	10,6	15,2	14,2	19,0	19,0	20,3	16,9	17,6	18,3	15,0

Zdroj: 20.7.2021, DataCubes, 2021

Obyvatelia so základným vzdelaním sa podieľali na nezamestnanosti 0 %.

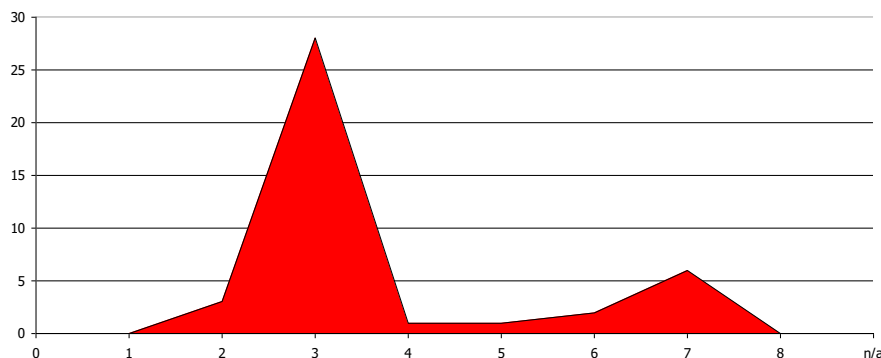
Za rizikóvu skupinu (uchádzačov o zamestnanie) UoZ najťažšie umiestniteľnú na trhu práce regiónu možno označiť dlhodobo evidovaných (uchádzačov o zamestnanie) UoZ s nízkym stupňom vzdelania, pričom v rámci tejto skupiny sú zvlášť ohrozené ženy so základným resp. neukončeným základným vzdelaním. Najvyšší počet nezamestnaných bolo v obci s dosiahnutým vzdelaním vyšším sekundárnym (28).

Nezamestnaní podľa vzdelania v obci											
Obec	UoZ spolu	v tom									
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	n/a
Nedožery-Brezany	41	0	0	3	28	1	1	2	6	0	0

ISCED (The International Standard Classification of Education) - Medzinárodná štandardná klasifikácia vzdelávania

- 0 predprimárne vzdelanie
- 1 primárne vzdelanie
- 2 nižšie sekundárne vzdelanie
- 3 vyššie sekundárne vzdelanie
- 4 post sekundárne neterciárne vzdelanie
- 5 terciárne vzdelanie (nie VŠ)
- 6 terciárne vzdelanie (VŠ 1.stupeň)
- 7 terciárne vzdelanie (VŠ 2.stupeň)
- 8 terciárne vzdelanie (VŠ 3.stupeň)

Zdroj: ÚPSVaR, 2022

Obrázok: Štruktúra nezamestnaných podľa vzdelania v obci Nedožery Brezany septembri 2022.

Zdroj: 15.7.2022, https://www.upsvr.gov.sk/statistiky/nezamestnanost-mesacne-statistiky/2022.html?page_id=1153450

1.5.4. Dĺžka evidencie

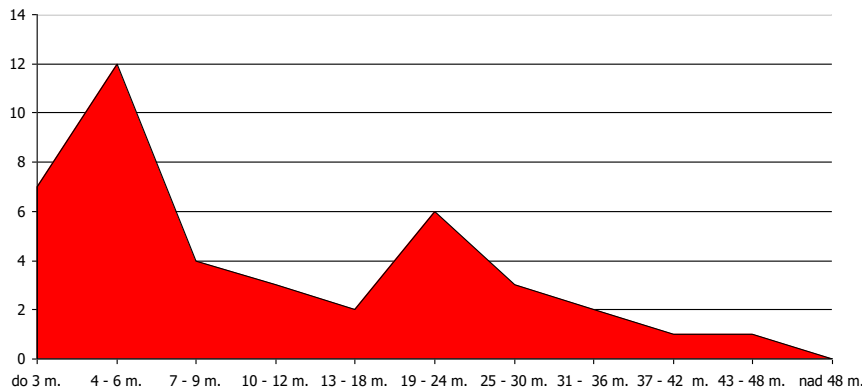
Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Dve najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie od 4 až 6 mesiacov a v skupine 19 až 24 mesiacov. Treťou najpočetnejšou skupinou je skupina od 7 - 9 mesiacov.

Mesačná štatistika o počte a štruktúre uchádzačov o zamestnanie v septembri 2022 obci Nedožery Brezany

Obec	UoZ spolu	v tom										
		do 3 m.	4 - 6 m.	7 - 9 m.	10 - 12 m.	13 - 18 m.	19 - 24 m.	25 - 30 m.	31 - 36 m.	37 - 42 m.	43 - 48 m.	nad 48 m.
Nedožery-Brezany	41	7	12	4	3	2	6	3	2	1	1	0

Zdroj: ÚPSVaR, 2022

Obrázok: Mesačná štatistika o počte a štruktúre uchádzačov o zamestnanie v septembri 2022 obci Nedožery Brezany
 Zdroj: ÚPSVaR SR, 2022,

Negatívom je zvyšovanie počtu obyvateľov práve dlhodobo nezamestnaných nad 12 mesiacov, ktorí strácajú pracovné návyky.

1.5.5. Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) ako orgán špecializovanej štátnej správy, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov vykonáva politiku zamestnanosti. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôsobovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce. Obec spolupracuje pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (AFTP). Obec spolupracuje s UPSVR Prievidza.

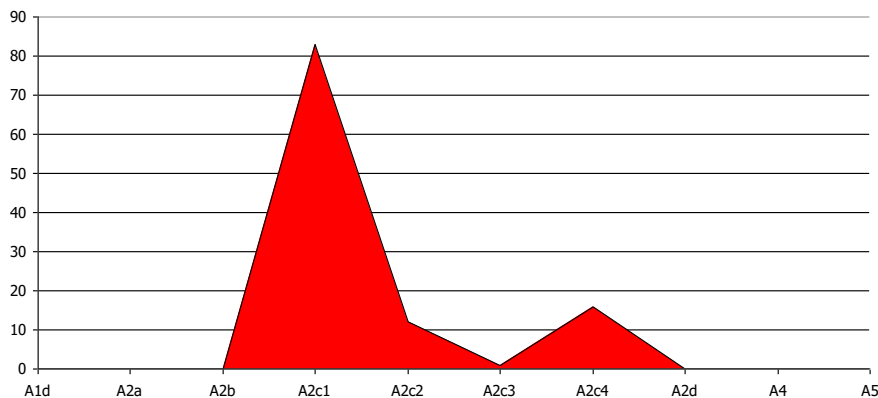
1.5.6. Aktivačná činnosť

Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev. Nasledujúca tabuľka prezentuje počty aktivačných príspevkov na aktivačných pracovníkov v okrese k mesiacu september roka 2022.

Počet účastníkov aktivačných prác v okrese Prievidza v mesiaci september 2022

Okr. Prievidza	A1d	A2a	A2b	A2c1	A2c2	A2c3	A2c4	A2d	A4	A5
Počet	0	0	0	83	12	1	16	0	0	0

Zdroj: ÚPSVaR, 2022

Obrázok: Mesačná štatistika o počte a štruktúre aktivačných príspevkov v septembri 2022 okres Prievidza
 Zdroj: ÚPSVaR SR, 2022,

- AP aktivačný príspevok
- A1d AP pre občana, ktorý je zamestnaný a má príjem aspoň vo výške minimalnej mzdy (§3 písm. a) zákona č. 417/2013 Z.z.)
- A2a AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zvyšuje si kvalifikáciu formou štúdia popri zamestnaní (§12 ods.3 písm. b) bod 1 zákona č. 417/2013 Z.z.)
- A2b AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zúčastňuje sa rekvalifikácie (§12 ods. 3 písm. b) bod 2 zákona č. 417/2013 Z.z.)
- A2c1 AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zúčastňuje sa MOS na základe dohody s obcou (§12 ods. 3 písm. b) bod 4 zákona č. 417/2013 Z.z. (a podľa zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení)
- A2c2 AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zúčastňuje sa MOS na základe dohody s úradom (§12 ods. 3 písm. b) bod 3 zákona č. 417/2013 Z.z. (§52 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
- A2c3 AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zúčastňuje sa MS pre samosprávny kraj (§12 ods. 3 písm. b) bod 3 zákona č. 417/2013 Z.z. (§ 52 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
- A2c4 AP pre občana, ktorý vykonáva dobrovoľnícku činnosť (§12 ods. 3 písm. b) bod 5 zákona č. 417/2013 Z.z.)
- A2d AP - iné projekty
- A4 AP pre občana v HN, ak študuje na strednej alebo vysokej škole a vypláca sa mu rodičovský príspevok
- A5 AP pre občana, ktorý vykonáva dobrovoľnú vojenskú prípravu

1.6. Sociálna charakteristika obyvateľstva

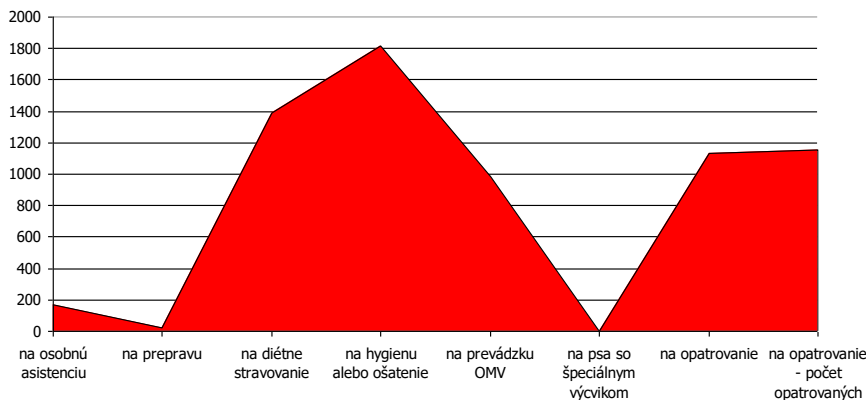
1.6.1. ŤZP občania

Za občana s ťažkým zdravotným postihnutím sa považuje občan, ktorého miera funkčnej poruchy je najmenej 40%. Telesne a zdravotne postihnutý jedinec je jedinec s chybou pohybového a oporného ústrojenstva alebo poškodením nervového ústrojenstva, ak sa prejavuje porušenou hybnosťou a jedinec v stave choroby alebo zdravotného oslabenia. Mentálna retardácia je multidimenzionálny fenomén, ktorý postihuje prekrývajúco medicínske, psychologické, pedagogické a sociálne kvality, funkcie správanie sa postihnutého človeka od narodenia po smrť. Nasledujúce grafy prezentujú štruktúru počtu a výšky príspevkov v okrese Prievidza v roku 2022 v mesiaci september.

Počet poberateľov opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP v okrese Prievidza

	na osobnú asistenciu	na prepravu	na diétne stravovanie	na hygienu alebo ošatenie	na prevádzku OMV	na psa so špeciálnym výcvikom	na opatrovanie	na opatrovanie - počet opatrovaných
Prievidza	171	21	1388	1819	987	1	1135	1158

Zdroj: ÚPSVaR, 2022

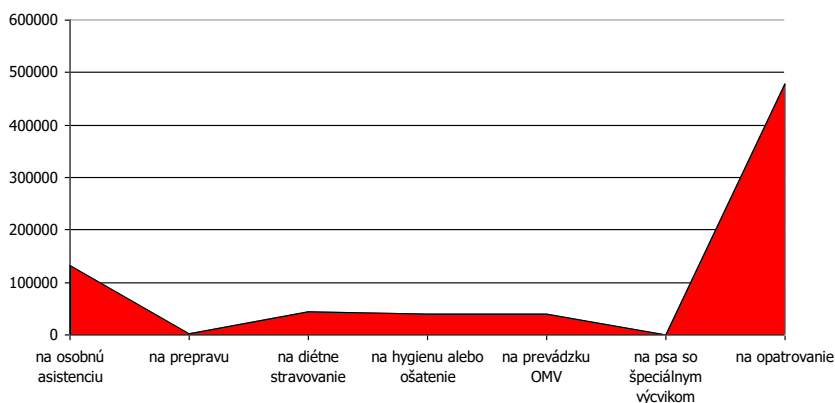

Obrázok: Štruktúra počtu poberateľov peňažných príspevkov na komp. ZŤP okres Prievidza
 Zdroj: ÚPSVaR SR, 2022,

Peňažné príspevky na kompenzáciu ŤZP v okrese Prievidza

	na osobnú asistenciu	na prepravu	na diétne stravovanie	na hygienu alebo ošatenie	na prevádzku OMV	na psa so špeciálnym výcvikom	na opatrovanie
Prievidza	132219,9	1793,0	44209,9	39581,4	38641,1	52,2	478591,8

Zdroj: ÚPSVaR, 2022

Obrázok: Štruktúra peňažných príspevkov na komp. ZŤP okres Prievidza
 Zdroj: ÚPSVaR SR, 2022,

Každé zdravotné postihnutie s trvalými následkami vyžaduje komplexný prístup zameraný nielen na úpravu postihnutých fyziologických funkcií, ale aj na úpravu psychosociálnych funkcií s cieľom integrácie postihnutej osoby do bežných spoločenských štruktúr. Model komplexnej rehabilitačnej starostlivosti vyžaduje skúsených odborníkov v rehabilitačnej medicíne - lekárov, fyzioterapeutov, rehabilitačných pracovníkov, psychológov, logopédov, ale aj sociálnych pracovníkov, orientovaných v problematike dlhodobej sociálno - rehabilitačnej starostlivosti (<http://www.nrozp.sk/index.php/soc-rehabilitacia>, 10.7.2011).

Úloha Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny

V tejto súvislosti Oddelenia posudkových činností úradov práce, sociálnych vecí a rodiny a v druhom stupni Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny posudzujú občana na účely: peňažných príspevkov na kompenzáciu, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a parkovacieho preukazu. Posudková činnosť zahŕňa lekársku posudkovú činnosť a sociálnu posudkovú činnosť (http://www.upsvar.sk/socialne-veci-a-rodina/tazko-zdravotne-postihnuty/posudkova-cinnost/oblasti-posudkovej-cinnosti.html?page_id=1216, 10.1.2012).

1.6.2. Opatrovaní

Opatrovaní sú občania odkázaní na opatrovateľskú službu. Opatrovateľská služba je určená občanom, ktorí sú podľa posudku príslušného orgánu odkázaní na pomoc druhej osoby pri zabezpečení životných úkonov, ak týmto občanom nemôže pomoc zabezpečiť rodina. Obec Nedožery - Brezany poskytuje občanom opatrovateľskú službu podľa zákona NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov, opatrovateľskú službu občanom obce. Je to terénna forma sociálnej služby v prirodzenom domácom prostredí občana, ktorý je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby. Opatrovateľská služba sa poskytuje občanovi s trvalým pobytom v Nedožeroch - Brezanych, v jeho domácnosti.

Sociálna služba sa poskytuje formou úkonov, ktoré opatrovateľky vykonávajú v domácnosti občana. Sú to úkony ako napr.

- sebaobslužné úkony – bežné úkony osobnej hygieny, kúpeľ,
- starostlivosť o domácnosť – nákup, jednoduché úkony spojené so starostlivosťou o domácnosť,
- príprava jedla, donáška obeda do domu,
- bežné upratovanie v domácnosti,
- starostlivosť o bielizeň,
- donáška uhlia, dreva,
- sprievod na lekárske vyšetrenie, vybavenie úradných záležitostí,
- dohľad.

Prijímateľ sociálnej služby (občan) platí úhradu za poskytnutú sociálnu službu podľa príjmu a majetku. Výška úhrady za opatrovateľskú službu, poskytnutú občanovi v jednotlivých mesiacoch sa počíta na základe skutočne poskytnutých úkonov.

Súčasťou opatrovateľskej služby nie je zdravotnícka starostlivosť v zmysle z. č. 355 / 2007 Z. z. Zákon o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 140/2008 Z. z., 461/2008 Z. z., 540/2008 Z. z., 170/2009 Z. z., 67/2010 Z. z., 131/2010 Z. z.(nepriamo), 132/2010 Z. z., 132/2010 Z. z., 136/2010 Z. z., 172/2011 Z. z., 470/2011 Z. z., 306/2012 Z. z., 74/2013 Z. z., 153/2013 Z. z., 204/2014 Z. z., 77/2015 Z. z., 403/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 355/2016 Z. z., 40/2017 Z. z., 150/2017 Z. z., 289/2017 Z. z., 289/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 87/2018 Z. z., 475/2019 Z. z., 69/2020 Z. z., 119/2020 Z. z., 125/2020 Z. z., 198/2020 Z. z., 242/2020 Z. z., 286/2020 Z. z., 318/2020 Z. z., 319/2020 Z. z., 220/2021 Z. z., 252/2021 Z. z., 304/2021 Z. z.). Zdravotnícke úkony môžu poskytovať len štátne a neštátne zdravotnícke zariadenia.

1.6.3. Osoby v kríze

V súčasnosti obec nemá azylové ubytovanie. Osoby vyžadujúce azylové ubytovanie predstavujú špecifickú skupinu, ktorá je postihnutá rôznymi životnými situáciami v súvislosti s trestnou činnosťou, domácim násilím, alkoholizmom, prípadne drogovou závislosťou. Týka sa teda prepustencov z výkonu trestu, ľudí bez domova, osoby závislé na drogách a alkohole, týrané osoby, osamelí rodičia s deťmi bez prístrešia, atď..

V obci môžu vyžadovať azylové ubytovanie hlavne osoby, ktoré sú vystavené domácemu násiliu v súvislosti s alkoholizmom, prípadne drogovou závislosťou.

1.6.4. Poberatelia dávok v hmotnej núdzi (DHN)

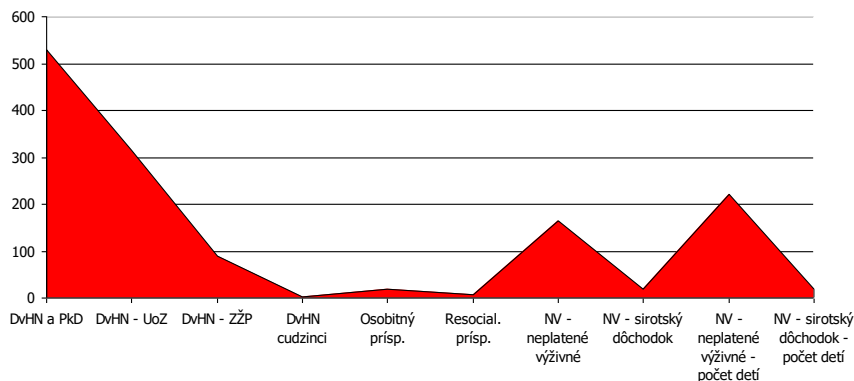
Hmotná núdza je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s ním spoločne posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením. Nasledujúci graf prezentuje štruktúru poberateľov dávok v okrese Prievidza (k septembru roka 2022).

Počet poberateľov vybraných dávok pomoci v hmotnej núdzi v okrese Prievidza v septembri 2022

	DvHN a PKD	DvHN - UoZ	DvHN - ZŽP	DvHN cudzinci	Osobitný prís. prisp.	Resocial. prís. prisp.	NV - neplatené výživné	NV - sirotsky dôchodok	NV - neplatené výživné - počet detí	NV - sirotsky dôchodok - počet detí
Prievidza	529	316	89	2	18	6	164	18	222	20

Zdroj: ÚPSVaR, 2022

Obrázok: Štruktúra poberateľov dávok v okrese Prievidza (k septembru 2022).
 Zdroj: ÚPSVaR SR, 2022,

Celková výška vyplatených dávok je prezentovaná v nasledujúcej tabuľke.

Čerpanie fin. prostr. vybraných dávok pomoci v hmotnej núdzi v okrese Prievidza v € v septembri 2022

	DvHN a PKD	DvHN - UoZ	DvHN - ZŽP	DvHN cudzinci	Osobitný prís. prisp.	Resocial. prís. prisp.	NV - neplatené výživné	NV - sirotsky dôchodok
Prievidza	58032,8	41113,6	6032,2	255,2	1914,5	562,62	23826,11	1481,6

Zdroj: ÚPSVaR, 2022

Obrázok: Výška peňažných dávok v okrese Prievidza (k septembru 2022).
 Zdroj: ÚPSVaR SR, 2022,

V obci Nedožery - Brezany významná skupina poberateľov dávok v hmotnej núdzi spadá do sociálne ohrozenej skupiny (nie je významne početná). V dôsledku slabých pracovných návykov si táto skupina vyžaduje osobitný prístup založený na väčšom motivovaní.

1.6.5. Rodinné prídavky – osobitný príjemca

Obec Nedožery - Brezany je osobitným príjemcom rodinných prídavkov na deti, ktoré zanedbávajú povinnú školskú dochádzku v zmysle § 12, ods.2 zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa ((v znení č. 485/2004 Z. z., 532/2007 Z. z., 554/2008 Z. z., 516/2009 Z. z., 336/2010 Z. z., 180/2011 Z. z., 388/2011 Z. z., 411/2011 Z. z., 468/2011 Z. z., 384/2012 Z. z., 433/2013 Z. z., 450/2013 Z. z., 125/2016 Z. z., 234/2017 Z. z., 232/2018 Z. z., 226/2019 Z. z., 383/2020 Z. z., 497/2021 Z. z.) a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (v znení č. 258/2020 Z. z.). Na základe zoznamu poberateľov prídavku na dieťa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) zasiela mestu mesačne zoznam poberateľov prídavku na dieťa, ktorým deti zanedbávajú povinnú školskú dochádzku a mesto vypláca prídavky na jedno dieťa v sume 25,88 € (rok 2022).

Sumu prídavku na dieťa vyhlási Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky opatrením, ktorého úplné znenie sa uverejní v Zbierke zákonov Slovenskej republiky najneskôr do 31. decembra kalendárneho roka. Obec Nedožery - Brezany zriadilo osobitný účet rodinných prídavkov v banke, kde úrad zasiela rodinné prídavky. Obec Nedožery - Brezany pravidelne mesačne zasiela úradu správu o spôsobe použitia prídavkov. Zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a príspevku k prídavku na dieťa v § 18 ods. 1, ustanovuje, aby v prípade, ak rodič dieťaťa, resp. osoba, ktorej je dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti nevyužíva prídavok na dieťa a príspevok k prídavku na dieťa na výchovu a výživu dieťaťa, okresný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny zastavil výplatu a

poukazoval tieto dávky ďalšej oprávnenej osobe alebo mestu. Zákonom č. 658/2002 Z. z. sa doplnil dôvod na zastavenie výplaty prídavku na dieťa oprávnenej osobe aj v prípade, ak dieťa zanedbáva plnenie povinnej školskej dochádzky a presunula sa účinnosť tohto paragrafu už od 1. januára 2003. Neprítomnosť žiaka v škole ospravedlňuje jeho zákonný zástupca, ale najviac 5 dní po sebe nasledujúcich dní. Ak neprítomnosť žiaka v škole trvá viac ako 5 dní po sebe nasledujúcich dní, vyžaduje si vždy lekárske potvrdenie o chorobe žiaka alebo iný úradný doklad potvrdzujúci odôvodnenosť žiakovej neprítomnosti. Pod zanedbávaním povinnej školskej dochádzky na účely zastavenia prídavku na dieťa rodičovi sa rozumie stav, keď dieťa má neospravedlnenú neúčast' na vyučovaní v kalendárnom mesiaci viac ako 15 vyučovacích hodín. Škola oznámi zanedbávanie povinnej školskej dochádzky dieťať a meste, v ktorej má rodič dieťaťa trvalý pobyt. Toto oznámenie škola zašle do troch pracovných dní po skončení kalendárneho mesiaca. Kópiu tohto oznámenia zašle škola aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR), odboru sociálnych vecí podľa miesta trvalého pobytu rodiča. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) vydá rozhodnutie o zastavení.

1.7. Analýza verejných sociálnych služieb

1.7.1. Sociálne služby

Zákon o sociálnych službách vymedzuje **sociálnu službu** ako „odbornú činnosť, obslužnú činnosť alebo ďalšiu činnosť alebo súbor týchto činností, zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny“.

Pod **nepriaznivou sociálnou situáciou** sa rozumie ohrozenie osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy z nasledujúcich dôvodov:

- a) nemá zabezpečené podmienky na uspokojenie základných životných potrieb,
- b) pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok,
- c) pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia,
- d) pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- e) z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
- f) pre výkon opatrovania osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- g) pre ohrozenie správaním iných osôb, alebo ak sa stala obeťou správania iných osôb,
- h) pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite.

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, VÚC, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (... 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z.) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 276/2017 Z. z., 276/2017 Z. z., 289/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 56/2018 Z. z., 87/2018 Z. z., 106/2018 Z. z., 112/2018 Z. z., 157/2018 Z. z., 170/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 216/2018 Z. z., 9/2019 Z. z., 30/2019 Z. z., 139/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 371/2019 Z. z., 390/2019 Z. z., 476/2019 Z. z., 6/2020 Z. z., 73/2020 Z. z., 198/2020 Z. z., 279/2020 Z. z., 75/2021 Z. z., 261/2021 Z. z., 500/2021 Z. z.) vymedzuje paletu poskytovaných sociálnych služieb

obyvateľom obce Nedožery - Brezany. Nasledujúca tabuľka prezentuje ponuku zariadení sociálnych služieb v okrese a obci Nedožery - Brezany.

Sociálne služby zabezpečuje aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, oddelenie posudkových činností a peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažko zdravotne postihnutých občanov. Úrad práce poskytuje finančné prostriedky na kompenzáciu a na preklopenie zdravotných ťažkostí.

Občania Nedožier - Brezian žiadajú hlavne o tieto sociálne služby, pretože sú finančne kompenzované štátom (rôzne príspevky na kompenzáciu miery funkčných porúch - opatrovanie, asistenčné služby, príspevky na hygienu, na prepravu a pod.). V rámci týchto sociálnych služieb vydáva obec Nedožery - Brezany potvrdenie, že občanovi nie je poskytovaná žiadna sociálna služba prostredníctvom obce. Nasledujúca tabuľka prezentuje ponuku sociálnych služieb v okrese Prievidza.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie											
Okres Prievidza	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet zariadení	22	23	26	28	32	28	27	31	34	32	30
P.m. k 31.12 spolu	1 010	1 012	1 105	1 227	1 228	1 241	1 152	1 192	1 318	1 261	1 232
P.m. v zar. pre seniorov	445	446	454	575	611	641	656	653	759	762	754
P.m. v d. soc. služ. pre PD	319	323	320	341	293	302	275	267	265	265	263
P.m. v d. soc. služ. pre PDO	49	65	42	44	70	39	65	65	67	69	40
P.m. v d. s. s. pre PD a DO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33	34
P.m. v detských domovoch	56	26	56	56	60	61	-	-	-	-	-

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Obec poslytuje opatrovateľskú službu a stravovanie pre dôchodcov.

Poskytované sociálne služby v obci

Komunitné centrum §41 zákona 448/2008

Obec: Nedožery - Brezany
 Druh sociálnej služby: Komunitné centrum (služba krízovej intervencie)
 Rozsah: neurčitý čas
 Forma: denná
 Miesto výkonu: Komunitné centrum je zriadené v budove Ocu

Druh služby

Riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu, alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku

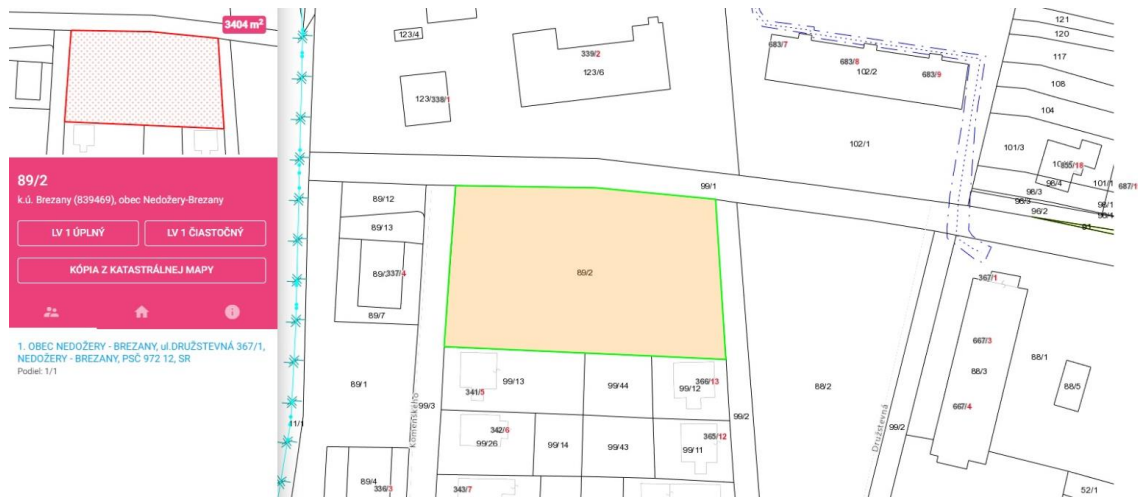
Opatrovateľská služba §41 zákona 448/2008

Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008 a je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách alebo podľa jednotlivých úkonov podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Minimálny rozsah úkonov sebaobsluhy nesmie byť nižší, ako je minimálny rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby posúdený podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008, ak sa poskytovateľ sociálnej služby s prijímateľom sociálnej služby na návrh prijímateľa sociálnej služby nedohodne inak v zmluve o poskytovaní sociálnej služby. Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, ak tento zákon neustanovuje inak, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu, ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou. Ustanovenie odseku 3 písm. b) sa nepoužije, ak fyzickej osobe vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení, vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje odľahčovacia služba, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, sa poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne.

Obec: Nedožery - Brezany
 Druh sociálnej služby: Opatrovateľská služba
 Rozsah: neurčitý čas

Forma: terénna
Cieľová skupina: §41 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby
Deň začatia poskytovania: 26.11.2009

Obec plánuje výstavbu zariadenia pre seniorov. Zariadenie by malo byť vybudované na parcele vo vlastníctve obce.

Obrázok: Alokácia budúceho zariadenia pre seniorov v obci Nedožery Brezany

Zdroj: OcÚ Nedožery Brezany, 2022

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebujú, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobé udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovaní podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitnom pláne a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inkluzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálne technickej vybavenosti, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehľbovanie kvalifikácie.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
60-64	117	113	109	104	100	96	91	87	83	78	74
65-69	162	168	174	180	185	191	197	203	208	214	220
70-74	111	114	116	119	121	123	126	128	130	133	135
75-79	93	98	102	107	112	116	121	125	130	135	139
80-84	44	45	46	48	49	50	51	53	54	55	56
85-89	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	19
90-94	12	12	13	13	14	14	15	15	16	16	17
95-99	3	3	3	4	4	4	4	4	5	5	5
100+	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3

1.7.2. Posudková činnosť

Posudková činnosť na účely poskytovania sociálnej služby je zdravotná posudková činnosť a sociálna posudková činnosť. Posudkovou činnosťou sa zisťuje odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím) alebo fyzickej osoby s nepriaznivým zdravotným stavom na sociálnu službu v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a na opatrovateľskú službu.

Zdravotná posudková činnosť

Zdravotná posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby je hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby a zmien zdravotného stavu fyzickej osoby, ktoré vykonáva zdravotnícky pracovník na základe zmluvy s obcou alebo vyšším územným celkom (ďalej len „posudzujúci zdravotnícky pracovník“). Posudzujúci zdravotnícky pracovník pri vykonávaní zdravotnej posudkovej činnosti spolupracuje so sociálnym pracovníkom obce.

Sociálna posudková činnosť

Sociálna posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu je posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby, rodinného prostredia fyzickej osoby a prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby do spoločnosti. Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je sociálny posudok, ktorý obsahuje znevýhodnenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom v oblasti sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť.

1.7.3. Služby vzdelávania

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území. Sústava škôl v obci Nedožery - Brezany je tvorená materskou a základnou školou, tým sú dané dobré predpoklady pre ich vzájomné prepojenie do hierarchického systému. V zmysle Zákona č. 29/1984 Zb. § 5, § 6 základná škola poskytuje základné vzdelanie; žiaci nadobúdajú základné vedomosti, zručnosti a postoje v zmysle vedeckého poznania a v súlade so zásadami vlastenectva, humanity a demokracie. Materská škola zabezpečuje a vytvára podmienky na predškolskú výchovu a vzdelávanie detí vo veku od 3 do 6 rokov (výnimočne i od 2 rokov) a ich prípravu pre vstup do 1. ročníka základnej školy. Vo všeobecnosti má sociálny akcent s umožnením rodičov zapojiť sa do produktívnej činnosti. Základná škola pripravuje žiakov pre ďalšie štúdium. Činnosť základnej školy má nesporný vplyv na vyvážený rozvoj v obci.

Materská škola

Výchovu a vzdelávanie pre najmenšie deti v obci zabezpečuje Materská škola Nedožery - Brezany.

Materská škola bola otvorená v školskom roku 1974/1975. Od 1. 9. 2005 tvorí spoločný právny subjekt so základnou školou. Materská škola je trojtriedna a zabezpečuje predškolskú výchovu, ktorou nadväzuje na výchovu detí v rodine. Poskytuje celodennú aj poldennú výchovnú starostlivosť deťom vo veku od dvoch do šesť rokov. Prednostne sa prijímajú deti, ktoré dovŕšili piaty rok veku. S účinnosťou od 1. septembra 2021 pre dieťa, ktoré dosiahlo päť rokov veku do 31. augusta, ktorý predchádza začiatku školského roka, od ktorého bude dieťa plniť povinnú školskú dochádzku v základnej škole, je predprimárne vzdelávanie povinné. Pre každé dieťa, ktoré dosiahne päť rokov veku do 31. augusta 2022, je predprimárne vzdelávanie v MŠ povinné.

Materská škola je jednopodlažná budova. V roku 2007 sa uskutočnila komplexná rekonštrukcia priestorov materskej školy. Školský dvor je účelovo rozdelený na dopravné ihrisko, futbalové ihrisko, časť s hojdačkami, preliezačkami a šmýkačkou. Bezpečnosť detí je zabezpečená uložením dopadových gumených podložiek.

Ak dieťa po dovŕšení šiesteho roka veku nedosiahlo školskú spôsobilosť, riaditeľ školy rozhodne o pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole na základe písomného súhlasu príslušného zariadenia poradenstva a prevencie, písomného súhlasu všeobecného lekára pre deti a dorast a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu.

Výchova a vzdelávanie v našej materskej škole sa realizuje podľa školského vzdelávacieho programu „Dieťa sa hrá a spoznáva svet“.

V priestoroch MŠ sa nachádzajú 3 triedy, 3 šatne, 2 umyvárne, sociálne zariadenie, jedáleň, výtlačňa stravy, skladové priestory, šatňa pre zamestnancov, sociálne zariadenie pre zamestnancov, zborovňa a kancelária zástupkyne riaditeľa pre MŠ. Výtlačňa stravy je vybavená moderným účelovým zariadením (10.9.2022, <https://zsnb.edupage.org/a/informacie-1>).

Materská škola je rozdelená do 3 tried v ktorých vyučuje 5 učiteliek. V roku 2021 bolo evidovaných v materskej škole 61 detí.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v materskej škole od roku 2011 do roku 2021.

Materská škola	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
MŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MŠ spolu - deti	69	56	62	58	64	63	61	60	61	60	61
MŠ - štátne - triedy	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
MŠ - štátne - učiteľia	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	5

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Prostredie materskej školy spĺňa estetické a emocionálne kvality, každá trieda je podnetná a jedinečná. Priestory materskej školy sú pre pobyt detí dostatočne priestrané a svetlé. Poskytujú dostatok miesta na vykonávanie rôznych aktivít počas celého dňa. Materiálno-technické vybavenie na výchovno-vzdelávaciu činnosť je primerané, postupne inovované. V rámci finančných možností je potrebné ho neustále modernizovať. K vybaveniu každej triedy materskej školy patria interaktívne tabule, CD prehrávače, hračky, ktoré podľa podmienok aké materská škola má, dopĺňame s prihliadnutím na vekuprimeranosť a kvalitu. Všetky triedy sú priestrané, svetlé, čisté a esteticky upravené učiteľkami tak, aby poskytovali deťom harmonické a podnetné podmienky na hravú činnosť a vzdelávanie. Priebežne podľa finančných možností dopĺňame učiteľskú knižnicu a detskú knižnicu. Veľkou devízou materskej školy je priestraný školský dvor, ktorý svojim vybavením poskytuje dostatok možností na aktívny pobyt detí vonku. Areál tvorí pieskovisko, spevnené plochy, trávnatá a asfaltová plocha, altánok a terasa, preliezačky, hojdačky, šmýkľavka. Pre letnú športovú činnosť využívame kolobežky, bicykle, odrážadlá, v zimných mesiacoch sánky, klzáky (10.9.2022, <https://zsnb.edupage.org/a/informacie-1>).

Základné školstvo

Areál školy pozostáva zo štyroch samostatných budov: dvojpodlažnej budovy školy, telocvične, školskej jedálne a nárad'ovne ručného pracovného náradia, z multifunkčného ihriska, z dvoch ihrísk s betónovou plochou, so škarového atletického oválu, a tak isto jedného workoutového ihriska a priestoru s preliezkami. K dispozícii je aj prestrešený priestor v exteriéri vedľa chodníka. Vstup do budovy školy je hlavným vchodom s bezbariérovým prístupom. Ostatné vchody a východy sú bariérové, s nízkym schodom. V tomto školskom roku pribudla v priestore za učebňou techniky zostava preliezok, ktoré boli inštalované z priestoru pred obecným úradom, a slúžia našim deťom v rámci ŠKD ako i v rámci ich voľného času. Tak isto sa inštalovalo celkovo 3 ks informačných tabúl, slúžiacich pre výučbu a spestrenie areálu. Areál sa snažíme pravidelne udržiavať, aj s pomocou žiakov najmä v predmete Technika. Skrášlili sme - natreli stĺpy vonkajšieho prekrytia chodníka, na novo vysadili kvetinovú výzdobu pred hlavnou budovou zo strany vnútorného parkoviska, skrášlil sa vchod do telocvične, zasiala sa nová tráva na rozsiahlej ploche z východnej strany areálu po návoze ornice a terénnych úpravách, čiastočne sa zrekonštruoval povrch bežeckej dráhy po kanalizačných prácach a upravil terén v okolí dráhy. Vysadili sme okrasné kríky na rôznych miestach areálu, zabezpečili odvoz starého kompostoviska ktoré prestalo slúžiť svojmu účelu, natreli sme lavičky v areáli školy, v spolupráci so sociálnym podnikom obce sa zabezpečilo opílenie starých konárov stromov v areáli školy.

Škola má 22 pedagogických zamestnancov a 15 tried. V roku 2021 bolo v škole 250 žiakov. Počet žiakov v škole v priemere narastá.

Základná škola	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ZŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ZŠ spolu - deti	229	219	227	231	245	245	258	259	265	265	250
ZŠ - štátne - triedy	12	12	12	13	12	13	14	9	15	16	15
ZŠ - štátne - učiteľia	18	17	18	18	17	18	19	19	20	21	22

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Kmeňové učebne

Základná škola má 17 učební, z toho je 13 kmeňových učební, 3 špeciálne učebne a 1 provizórna učebňa. Všetky učebne sú vybavené nábytkom (typizované školské lavice, stoličky, tabule) a majú umývadlo s tečúcou pitnou vodou.

Odborné / špecializované učebne

Škola disponuje 3 špecializovanými učebňami o veľkosti: učebňa pre informatiku 71,5 m², špeciálna učebňa pre chémiu a fyziku 78 m² a dielňa o rozmere 71,5 m². IKT učebňa je vybavená stolovými PC a monitormi, nábytkom na sedenie a prácu a tiež projekčným plátnom s dataprojektorom. Špeciálna učebňa chémie a fyziky sa nachádza na 2. poschodí. Je to učebňa moderná a nová. Dielňa na praktické vyučovanie sa nachádza v budove telocvične. V tejto učebni pracoval hudobný krúžok Yamaha školy. Zriadený je tu tak isto elektrický rozvod s bezpečným napätím.

Oddychové zóny

V tomto školskom roku sme sa výrazne zamerali na vytvorenie oddychových zón na prízemí ako aj na prvom poschodí školy. Na prízemí v hlavnej budove sa nachádza niekoľko relaxačných a herných pomôcok (tuli vaky, stolný futbal a stolové hry, biliard,...). Došlo ku montáži paletového sedenia, dokúpeniu sedacích matracov, zaobstaraniu nového koberca a nového stolového futbalu pre deti. Na prvom poschodí vznikol svojpomocne a z darov čitateľský kútik. Ten sa využíva aj pre potreby vyučovania. Všetky tieto zóny sú k dispozícii deťom počas prestávok či v čase prevádzky ŠKD (školského klubu detí).

Úsek telovýchovy - telocvična

Školská telocvična je jednopodlažná, a v nej je náradovňa telocvičného náradia, hygienické zariadenia žiakov (WC a sprchy), kabinet TSV, šatne. Telocvična je vybavená rebrinami, tyčami na šplhanie, gymnastickými kruhmi a švédskymi lavičkami na cvičenie. Toto je pravidelne servisované a revizované. Ostatné pomôcky sú v kabinete telesnej výchovy a športu a v náradovni. Škola disponuje modernými pomôckami, ktoré sa snaží každoročne rozširovať. V tomto školskom roku boli zakúpené nové lopty na volejbal a vybíjanú. Pravidelnou inventarizáciou dochádza ku obmene podľa potreby. Samotná miestnosť pre cvičenie a pohybovú aktivitu má veľkosť 11,5 x 23 m. Jej povrch už javí značné známky opotrebenia. Zariadenia pre osobnú hygienu sú sprchy, umývadlá s tečúcou teplou a studenou pitnou vodou, a toalety v počte 2 ks v priestoroch oddelených od sprch, a tiež separátne WC pre chlapcov a dievčatá aj s umývadlami s tečúcou teplou a studenou vodou v počte 1 ks.

Vonkajšie priestory na cvičenie

Súčasťou školy je školský areál s ihriskami a multifunkčným ihriskom. Uzamykateľné multifunkčné ihrisko je v správe OcÚ Nedožery-Brezany, ktoré zabezpečuje údržbu, starostlivosť, otváranie a zatváranie. Ostatné dve plochy – ihriská, majú betónový povrch. Jedno má rozmer hádzanárskeho ihriska a druhé asfaltové ihrisko slúži najmä na basketbal. Súčasťou areálu je i workoutové ihrisko s dopadovou plochou a pokynmi pre bezpečné používanie. Osobitú infraštruktúru tvorí atletická škvarová dráha. Čiastočne sa zrekonštruoval jej povrch po kanalizačných prácach a upravil terén v okolí dráhy.

Iné

Školský klub detí má 3 oddelenia, ktoré majú samostatné miestnosti. V školskej jedálni došlo ku rekonštrukcii prívodu elektrického napätia a výmene starých istiacich prvkov za nové, resp. ku ich demontáži s cieľom zvýšenia bezpečnosti.

Školské jedálne

Vzdelávacie inštitúcie majú k dispozícii 1 školskú jedáleň. Celková kapacita zariadenia je 112 miest pri stoloch. V roku 2021 bolo evidovaných 283 stravníkov.

Školské jedálne

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
miesta pri stoloch	100	100	100	100	100	112	112	112	112	112	112
stravníci	196	163	177	178	197	215	234	231	276	292	283

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrváť na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0-4	81	79	77	75	74	72	70	68	66	64	62
5-9	107	107	107	108	108	108	109	109	109	110	110
10-14	105	105	106	106	106	107	107	107	107	108	108

1.7.4. Zdravotnícke služby

Zdravotná starostlivosť o obyvateľov na území obce je pomerne dobre riešená. Zdravotné stredisko zahŕňa ambulancie 1 všeobecného lekára a pediatra a stomatologickú ambulanciu. V každej ambulancii pracuje lekár a zdravotná sestra. Tento stav v súčasnosti vyhovuje. V budúcom období v súvislosti s predpokladaným nárastom počtu obyvateľov v obci navrhujeme vytvoriť priestorové predpoklady pre rozšírenie zdravotnej starostlivosti o ďalšiu ambulanciu (ÚPD Nedožery-Brezany, 2012, s.32). V budúcnosti je potrebné zriadiť priestory pre gynekologickú ambulanciu. Jedným z riešení by bolo vytvorenie zariadenia so striedaním praktických lekárov v priebehu týždňa.

Prognóza cieľovej skupiny

Predpokladá sa vyšší dopyt po zdravotníckych službách, nakoľko spotrebiteľmi zdravotníckych služieb sú hlavne deti nižších vekových skupín a prestárlí obyvatelia.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0-4	81	79	77	75	74	72	70	68	66	64	62
60-64	117	113	109	104	100	96	91	87	83	78	74
65-69	162	168	174	180	185	191	197	203	208	214	220
70-74	111	114	116	119	121	123	126	128	130	133	135
75-79	93	98	102	107	112	116	121	125	130	135	139
80-84	44	45	46	48	49	50	51	53	54	55	56
85-89	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	19
90-94	12	12	13	13	14	14	15	15	16	16	17
95-99	3	3	3	4	4	4	4	4	5	5	5
100+	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3

1.7.5. Voľno - časové aktivity

Šport

Pre telovýchovné a športové aktivity obyvateľov sa využíva areál TJ Družstevník, ktorý tvoria 2 futbalové ihriská (z toho 1 s umelým osvetlením a 1 cvičné). V areáli ZŠ je telocvičňa, využívaná aj

obyvateľmi obce. Šport motel Raketa má vybudovaný areál s 3 tenisovými kurtmi, basketbalovým a volejbalovým ihriskom a ďalšími atrakciami (sauna, petanque, stolný tenis, nohejbal). Zariadenie poskytuje aj ubytovanie v apartmánoch a dvojpostel'ových izbách; je tu reštaurácia. Spolu s futbalovými ihriskami vytvára pomerne rozsiahle rekreačné územie na pravom brehu rieky Nitra. ÚPD navrhuje ďalšie scelenie rekreačno-športového areálu využitím voľných plôch medzi záhradami a ľavým brehom rieky Nitra, vo väzbe na cvičné ihrisko (ÚPD N.-Brezany, 2012, s.50).

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovensko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávia voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hrami hier, ako je naháňka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich				
	ženy		muži	priemer
15-24	52		45	49
25-39	36		43	40
40-54	39		39	39
55-69	38		36	37
70+	18		48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilenejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné sa zamerať hlavne na potreby vekovej skupiny 30 – 40 rokov, ktorá tvorí pomerne početnú skupinu obyvateľov s dobrou prognózou.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
15-19	81	77	72	68	63	59	54	49	45	40	36
20-24	105	102	99	95	92	89	86	83	80	77	74
25-29	132	132	132	132	132	132	131	131	131	131	131
30-34	114	109	103	97	92	86	80	75	69	63	58
35-39	148	142	136	130	123	117	111	105	98	92	86
40-44	216	220	225	230	234	239	243	248	252	257	262
55-59	117	115	113	110	108	106	103	101	99	97	94
60-64	117	113	109	104	100	96	91	87	83	78	74
65-69	162	168	174	180	185	191	197	203	208	214	220

Kultúra

Kultúra v obci je samozrejmom a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia sa vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej kultúrnej ponuky širšej návštevníckej verejnosti danej obce. Je prejavom a symptómom spoločenskej úrovne a kultúrnej vyspelosti daného sídla a regiónu.

Kultúra v súčasnej recesii spoločnosti prežíva vo veľmi skromných podmienkach z dôvodov nutnosti prvoradého riešenia základných sociálnych potrieb obyvateľov a minimalizácii výdavkov na kultúru. Markantne sa táto situácia prejavuje v podmienkach vidieka, kde sa programové voľby obmedzujú len na miestne ľudové a ochotnícke predstavenia a často iba na príležitostné spoločenské podujatia. Návštevnosť zariadenia kultúry závisí od viacerých faktorov. Prioritnými sú: prostredie, t. j. kapacita a kvalitatívna úroveň disponibilného zariadenia z architektonického, estetického a technického hľadiska, zabezpečenie činnosti po a kvalitatívnej a kvantitatívnej stránke a aktivita podujatí, demografické podmienky (spádovitosť) a podmienky územno-technické (prístup, parkoviská a pod.).

Najmä na programovú atraktivnosť a podmienky vstupu prevádzkovateľa musia reagovať pružne, operatívne a racionálne. Reakcia sa prejavuje v orientácii zariadení na také formy kultúrnych činností a podujatí, ktoré sú atraktívne a žiadané čo najširším spektrom populácie, najmä mladou generáciou ale i staršími. Je to náročný problém v súčasnej dobe elektronických médií, kedy komerčná kinematografia našla cestu až do súkromia spotrebiteľa formou videoprodukcie a videotechniky, digitálnej techniky domáceho kina. Výhľadovo bude potrebné počítať s rozšírením a vytvorením podmienok pre viacúčelovosť zariadenia. Z hľadiska kvality priestoru a prevádzkových podmienok sa predpokladá budúca potreba riešenia ďalšej modernizácie najmä technického vybavenia na kvalitatívne vyššej úrovni. V návrhu riešenia sa počíta s možnosťami zriadenia klubových foriem využitím kultúrneho zariadenia, s možnosťou využitia ako viacúčelového zariadenia pre kultúrne, zábavné účely.

V obci sa nachádza kultúrny dom, ktorý je súčasťou budovy obecného úradu. Kapacita predstavuje cca. 200 - 250 osôb.

Kultúrne pamiatky

Kaplnka Panny Márie v Brezanych

V chotári obce na Podčervenom pri poľnej ceste do Nepčál stála malá kaplnka z roku 1834. Stavba bola štvorcového tvaru s ihlanovou strechou, hrubými múrmi a vstupom ukončeným oblúkom mala v interiéri oltárik. Chodilo sa k nej na procesiu sv. Marka. Kaplnka stála po menších opravách na pôvodnom mieste do roku 1967, kedy musela byť nanovo postavená z dôvodu rozšírenia panelovej cesty vedúcej k objektom JRD. Dnes už kaplnka nie je celkom presnou kópiou pôvodnej. Vnútorňa výzdoba s obrazom bola nahradená drevenou intarziou Panny Márie, ktorú vytvoril Viktor Pekár a je umiestnená v kamennom ráme s podstavcom (10.9.2022, <https://www.nedožery-brezany.sk/informacie-o-obci/pamiatky-a-pamaetihodnosti.html>).

Rímskokatolícky kostol sv. Heleny v Nedožerach-Brezanoch

Sakrálna stavebná pamiatka prináležia k jedným z unikátnych monumentov dejinného diania a spolu s ostatnou výstavbou dotvárajú celkový ráz takmer každej obce. Postupné záchranné práce vedú nielen k zachovaniu týchto ojedinelých pamätihodností, ale neraz odkrývajú aj doteraz nepoznané a často aj najstaršie prvky stavebného vývoja. Kostol, postavený na malom návrší v obci Nedožery-Brezany, sa skladá zo starého kostolíka sv. Heleny a kostola Krista Kráľa, prístavaného v južnej časti stavby v roku 1938. Pôvodný gotický kostolík je zasvätený sv. Helene, matke prvého kresťanského rímskeho cisára – Konštantína. Svätica, ktorá hladom prinútila Judáša, aby jej ukázal miesto, kde je Kristov kríž, býva zvyčajne zobrazovaná v cisárskom rúchu s korunou, držiac knihu. Jednoduchá stavba kostola pochádza z konca 14. storočia a v prameňoch je zaznamenané: Písal sa rok 1409, keď s láskavosťou zemepána palatína regni Hungarie Eustacha de Ilschva a jeho vznešenej manželky bol v Brezanych vystavaný kostolík. V deväťdesiatych rokoch 15. storočia bola stavba polygonálne rozšírená o presbytérium a v západnej časti bola vybudovaná mohutná veža. Grófká Františka Khuen, vdova po Pavlovi Pálfim, majiteľovi bojníckeho panstva, v roku 1666 dala kostolík rozšíriť o loď a vežu a okolo kostola bol vybudovaný múr so strieňami. Pri obnove podľa projektu arch. B. Štorma v roku 1938, o ktorú usilovali už farár Gejza Ludvig a notár Viktor Šmatlák a ktorá sa realizovala za pôsobenia dôstojného pána Jána Hullu, dostal súčasnú podobu. Kostol po obnove posvätil generálny vikár Mesík – Vajda 20. augusta 1938. Z pôvodného kostola sa okrem malieb zachovali aj viaceré stavebné prvky. V bočnom oltári Panny Márie zo začiatku 18. storočia sú vsadené sochy Immaculaty, sv. Anny a sv. Kataríny. Hornú časť oltára dopĺňajú sošky anjelíkov a svätých. Z druhej tretiny 17. storočia pochádza renesančno-baroková kazateľnica, ktorej rečníšte členia korintské stĺpy medzi ktorými dominujú sochy evanjelistov a Krista. Krstiteľnica z červeného mramoru pochádza zo 17. storočia. Oltár. sv. Antona dotvárajú sochy zo starších oltárov z prvej polovice 18. storočia. V roku 1986 pri reštaurátorských prácach v kostole odkryli fresku Snímanie z Kríža a súčasne upravili celý priestor kostola a začalo sa s reštaurovaním sôch – sv. Rochusa, sv. Heleny, sv. Sebastiana i sochy Panny Márie Immaculaty a barokovej sochy Patrona Hungariae.

Kaplnka Panny Márie v Nedožerach

V Nedožerach nemali veriaci kostol a tak sa rozhodli v roku 1845 postaviť v strede obce kaplnku. Kaplnka mala malú vežu v ktorej boli umiestnené večer a taktiež dva zvony, na ktorých sa zvonilo ráno, napoludnie, večer a taktiež mŕtvym. S novou obecnou výstavbou v 20. storočí bolo v roku 1983 spojené rozšírenie štátnej cesty, tesne pred kaplnku, čo si vyžiadalo jej asanáciu. A tak sa asi 30 metrov od pôvodnej stavby začala výstavba jej zväčšenej kópie. Vedúcom stavby bol v.d.p. Andrej Brunclík S.D.B. hlavným majstrom Anton Mokry /Smoliare/, tesársky majster Jozef Štefíček a Peter Šimo. Vedúcou pomocných robotníkov bola Terézia Gašparová. ONV - odbor výstavby a kultúry poukázal na ňu 200.000,- Kčs. Na výstavbu sa uskutočnili aj finančné zbierky od veriacich a príkladná bola pomoc JRD Horná Nitra, jej predsedu Ing. Jozefa Solárika. Rodina Cígerových prispela na zakúpenie dlažby a lustra, Jozef Šinko zhotovil okná, dvere a krížik bez finančnej náhrady. Sochy do nej vyhotovil Kamil Znamenák z Poluvsia, ako dar. Vysviacku uskutočnili 16. júna 1989 pán dekan Hromada a v.d.p. Andrej Brunclík. Je zasvätená Panně Márii - pomocnici (10.9.2022, <https://www.nedožery-brezany.sk/informacie-o-obci/pamiatky-a-pamaetihodnosti.html>).

Pamätná tabuľa Vavrinca Benedikta Nedožerského

Pamätným medzníkom v kultúrnej histórii obce Nedožery bol 21. máj 1933. Benediktovi rodáci za podpory Miestneho odboru Matice slovenskej v Prievidzi nainštalovali na kultúrnom dome pamätnú tabuľu. Odhalil ju predseda MO MS v Prievidzi Dr. Koloman Novacký. Vedúci notár Viktor Šmatlák poďakoval za dar a vzal ho do majetku a pod ochranu obce. Veľkou slávnosťou bola vyjadrená úcta a vďačnosť rodákovi obce V. B. Nedožerskému. Z dôvodu asanácie kultúrneho domu v roku 1979 bola tabuľa uložená v depozite. Pamätná tabuľa má dnes dôstojné miesto na ulici, ktorá nesie jeho meno. Každých päť rokov sa tu začínajú slávnosti „Brána jazykov otvorená,, venované nášmu rodákovi.

Pamätná tabuľa Tomáša Hromadu

Katolícky kňaz, osvetár, národovec, rodák z Brezian Tomáš Hromada sa natrvalo zapísal do dejín kultúry a osvety. Jeho zásluhy na duchovnom, sociálnom a národnom povznesení Slovákov si zaslúži obdiv a uznanie. Po skončení štúdia teológie a vysviacke v roku 1834 ho ustanovili za správcu fary v Hronci, kde pôsobil 33 rokov. Nezabúdaj na svojich krajanov a sprostredkovať im kúpu železného tovaru /kliešte na pečenie, oblátok, mažiare, kríže/, ktoré vozili koňmo z Hronca do Brezian. Neúnavne pracoval na povznesení Slovákov. Bol osobne prítomný na založení Matice slovenskej /1863/ v Martine. Málokto z slovenských kňazov tak nebojácne ako Tomáš Hromada rečnil a písal o svojom slovenskom presvedčení, pričom vyjadril kritický postoj k ťažkému sociálnemu a národnému útlaku. Na sklonku života ho preložili z Hronca do Žarnovice/1867/, kde aj 2.júla 1870 zomrel.

Cisársko - kráľovská poštová cesta

Cisársko - kráľovská poštová cesta, ktorá viedla obcou Nedožery bola vybudovaná v 16.storočí na rozkaz Ferdinanda I. po obsadení južných území monarchie tureckými vojskami. Po dobudovaní v roku 1558 bola jednou z najdlhších poštových a dopravných spojení, ktorá mala 56 poštových staníc a merala viac ako 1000 km, pričom približne 520 km viedla územím Slovenska. Jej trasa prechádzala piatimi štátmi / Rakúsko, Slovensko, Ukrajina, Maďarsko, Rumunsko / a spájala Viedeň s rumunským mestom Sibiu. Táto kultúrno - historická cesta bola v tom čase jedna z najdôležitejších obchodných a poštových ciest v monarchii.

Národná kultúrna pamiatka - dom p. Anny Mitterkovej

/rod. Mokrej - Piške/ na ul. V.B.Nedožerského č. 199/95. Obytný dom a sypáreň je zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod číslom 1756/1,2 č.286 okr. Prievidza (10.9.2022, <https://www.nedožery-brezany.sk/informacie-obci/pamiatky-a-pamaetihodnosti.html>).

Verejná knižnica

Miestna ľudová knižnica je zariadením Obecného úradu v Nedožeroch-Brezanoch. Zabezpečuje prístup k literatúre a informáciám obyvateľom obce. Zariadenie a knižný fond slúžia všetkým používateľom. Knižnica poskytuje tieto služby: absenčné výpožičné služby (požičiavanie literatúry mimo knižnice) a prezenčné výpožičné služby (sprístupňovanie literatúry v rámci priestorov knižnice).

Základné výpožičné služby poskytuje knižnica bezplatne. Čitateľom knižnice sa môže stať každý, kto má trvalé, alebo prechodné bydlisko v mieste knižnice. Zaregistrovaný člen knižnice obdrží čitateľský preukaz a svojim podpisom potvrdí evidenčný list čitateľa. V knižnici okrem výpožičiek môžu členovia (i ostatní občania) využiť PC (internet, kopírka) za stanovený poplatok (10.10.2022, <https://www.nedožery-brezany.sk/informacie-obci/kultura-a-sport/obecna-kniznica.html>).

Jej hlavnou úlohou je: utvárať a sprístupňovať univerzálny knižničný fond, poskytovať základné knižnično-informačné služby. Knižný fond tvorí viac ako 6000 knižných jednotiek, ktoré sú rozdelené na: odbornú literatúru pre dospelých, krásnu literatúru pre dospelých, odbornú literatúru pre deti, krásnu literatúru pre deti. Pri Obecnej knižnici je zriadená čítareň, v ktorej si čitatelia počas výpožičných hodín knižnice môžu čítať knihy a časopisy a diskutovať o nich s ostatnými čitateľmi.

Verejná knižnica												
obec	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Počet knižných jednotiek	7 556	7 741	7 855	8 014	8 205	8 433	7 878	7 728	7 791	6 669	6 050	

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobu vyrovnanú záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobu stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobu zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
 - rozšíriť systém permanentiek
 - rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
 - uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
 - last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
 - zaviesť výrazne diferencované ceny na popoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre seniorov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov_kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf).

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné smerovať ponuku kultúrnych statkov hlavne na externých užívateľov. Predpokladá sa nárast v obidvoch skupinách najväčších užívateľov.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
20-24	105	102	99	95	92	89	86	83	80	77	74
25-29	132	132	132	132	132	132	131	131	131	131	131
45-49	197	202	207	212	217	222	227	233	238	243	248
50-54	165	170	174	179	184	189	193	198	203	208	212
55-59	117	115	113	110	108	106	103	101	99	97	94

1.7.6. Bezpečnosť a aktivity prevencie

Kriminalita v obci je primárne podmienená zlou ekonomickou a sociálnou situáciou niektorých vybraných skupín obyvateľstva. Práve z uvedeného dôvodu najvyššie % trestnej činnosti pripadá na všeobecné trestné činy. Drobné trestné činy (presahujúce hranicu minimálnej mzdy) sú spojené hlavne s vlámaniami do obydľí, poškodzovanie cudzej veci a inými aktivitami.

Medzi všeobecné trestné činy patrí majetková, násilná, mravnostná a tzv. ostatná kriminalita, ktorú reprezentujú trestné činy ako výtržníctvo, ale aj marenie výkonu úradného rozhodnutia.

Pod pojmom zostávajúce trestné činy rozumieme napríklad zanedbanie povinnej výživy, ublíženie na zdraví z nedbanlivosti, dopravné nehody, týranie zvierat a pod (<http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index.htm>, 20.7.2015).

Obecná polícia

Legislatívne postavenie obecnej polície vychádza zo zákona SNR č. 564/1991Zb o obecnej polícii v znení neskorších predpisov, ktorý charakterizuje obecnú políciu ako poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní obecných vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v obci a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení obce, z uznesení obecného zastupiteľstva a z rozhodnutí starostu obce. V súčasnosti obec nemá zriadenú obecnú políciu.

Štátna polícia

Policajný zbor Slovenskej republiky spolupôsobí pri ochrane základných práv a slobôd, najmä pri ochrane života, zdravia, osobnej slobody, bezpečnosti osôb a pri ochrane majetku, odhaľuje trestné činy a zisťuje ich páchatel'ov, spolupôsobí pri odhaľovaní daňových únikov, nezákonných finančných operácií a legalizácie príjmov z trestnej činnosti, vykonáva vyšetrovanie trestných činov a skrátené vyšetrovanie trestných činov. Obec spadá pod OO PZ Nitrianske Pravno, Budovateľská 190/11, 972 13. Oddelenie pôsobí v rámci samospráv Chvojnica, Kl'áčno, Lazany, Malinová, Nedožery-Brezany, Poluvsie, Poruba, Pravenec a Tužina.

Monitorovacie a kamerové systémy

V obci v súčasnosti sú inštalované kamerové systémy. Sú nainštalované na problematických miestach a verejných priestranstvách, ktoré sú najviac exponované.

1.8. Bývanie

1.8.1. Bytový fond a jeho štruktúra

Bytový fond tvorí tradičná zástavba rodinných domov, zväčša jednopodlažných. V miestnej časti Brezany sú zastúpené aj bytové domy. Staršie bytové domy sú na Družstevnej ulici; v minulosti boli vybudované 3 nové bytové domy s väčším počtom bytových jednotiek oproti areálu ZŠ.

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytového fondu podľa obdobia výstavby. Najviac bytov bolo vybudovaných v období 1946 - 1960 a 1961 až 1980. Najmenej bytov bolo vybudovaných v rokoch 1980 až súčasnosť.

Domový fond podľa obdobia výstavby		
obdobie výstavby	počet	podiel (%)
do roku 1919	39	5,61
1919 - 1945	118	16,98
1946 - 1960	157	22,59
1961 - 1980	175	25,18
1981 - 2000	118	16,98
2001 - 2010	48	6,91
2011 - 2015	20	2,88
2016 a neskôr	17	2,45
nezistené	3	0,43
Domy spolu	695	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Najväčší podiel domového fondu tvorili rodinné domy - 660 (94,96 %) a ostatné - 8 (1,15 %) v roku 2021.

Domový fond podľa typu budovy		
typ budovy	počet	podiel (%)
rodinný dom	660	94,96
bytový dom	21	3,2
polyfunkčná budova	0	0
ostatné budovy na bývanie	8	1,15
neskolaudovaný rodinný dom	0	0
núdzový objekt neurčený na bývanie	3	0,43
inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	0	0
ostatné	3	0,43
nezistený	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z hľadiska počtu obytných miestností boli v obci najviac zastúpené byty s počtom obytných miestností 3 a následne s 5 obytnými miestnosťami. Okolo 22 % tvorili byty s 4 a 8,9 % s 6 + obytnými miestnosťami. Byty s 1 obytnou miestnosťou boli zastúpené v počte 24.

Štruktúra bytového fondu		
počet miestností	počet	podiel (%)
1 obytná miestnosť	24	2,89
2 obytné miestnosti	98	0
3 obytné miestnosti	235	28,28
4 obytné miestnosti	188	22,62
5 obytných miestností	210	25,27
6 a viac obytných miestností	74	8,9
Nezistené	2	0,24
Byty spolu	831	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Z hľadiska zásobovania pitnou vodou bolo 38 bytov zásobovaných z verejnej vodovodnej siete. Vlastný zdroj pitnej vody mali 4 domy. Z verejnej siete mimo byt bolo zásobovaných 627 domov. Bez pripojenia na vodovod bolo len 24 bytov.

Domový fond - vodovod		
typ vodovodu	počet	podiel (%)
v dome - z verejnej siete	38	5,47
v dome - vlastná	4	0,58
mimo domu - z verejnej siete	627	90,22
mimo domu - vlastná	0	0
bez prípojky	24	3,45
nezistený	2	0,29
Domy spolu	695	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Až 35 domov bolo bez vhodného riešenia odvádzania odpadových vôd. Vybudovaný septik, prípadne žumpu malo 92,81 % domov.

Domový fond - kanalizácia		
typ kanalizácie	počet	podiel (%)
septik, žumpa	645	92,81
prípojka na kanalizačnú sieť	0	0
domáca čistička odpadových vôd	13	1,87
bez kanalizácie	35	5,4
nezistený	2	0,29
Domy spolu	695	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Dažďové odpadové vody v súčasnosti sú odvádzané systémom cestných priekop do vodných tokov. Súčasný stav v odvádzaní dažďových odpadových vôd je čiastočne vyhovujúci.

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerovaní a zosúladiení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej

vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

1.8.2. Sociálny bytový fond a nájomné bývanie

V súčasnosti sa v obci špeciálny bytový fond pre ohrozené skupiny obyvateľov nachádza v počte viac ako 30 nájomných bytov. Nájomný (štandardný) bytový fond obce v súčasnosti zostáva z viac ako 94 obecných bytov. V blízkej budúcnosti plánuje obec investičné aktivity, ktoré by mali vytvoriť ponuku nájomných bytov.

1.8.3. Bývanie marginalizovaných skupín

Bývanie marginalizovaného obyvateľstva možno rozdeliť do 3 kategórií (V obci Nedožery - Brezany nie je uvedená komunita relevantne zastúpená). Štandardné bývanie znamená bývanie v bytoch, v murovaných, alebo aj v dobre vybavených drevených domoch. Bývanie nižšieho štandardu znamená bývanie v bytoch alebo domoch, ktoré majú závady ovplyvňujúce celú budovu, alebo jej časť, napr. nedostatok základných služieb ako voda, elektrina, osvetlenie a pod., budova je preplnená. Sem patrí aj bývanie v unimobunkách (v obci sa toho času nenachádza). Na úrovni chatrče je aj bývanie v nebytových priestoroch ako pivnica, kočíkárň, stan a pod. Pod izolovanou obcou alebo jej časťou rozumieme, keď je toto miesto oddelené od zvyšku obce umelou alebo prirodzenou bariérou, prípadne je na okraji obce (napr. samostatná ulica, kde žijú len marginalizovaní obyvatelia) alebo je v obecnej koncentrácii (viacero obydľí uprostred majoritnej časti obce – staré opustené budovy v centre obce - v obci Nedožery Brezany sa nenachádzajú).

Dobré zdravotné podmienky predpokladajú prístup k vodovodu v domácnosti (alebo k vlastnej studni s pitnou vodou), ku kanalizácii/ žumpe, pravidelnému odvozu odpadu, prípadne prítomnosť hygienického centra.

Čo sa však týka samotného bytového fondu obývaného marginalizovanými skupinami (počtu domácností), ten je z väčšej časti tvorený štandardnými bytovými jednotkami. Subštandardné obydľia sú budované v menšej miere. Chatrče sa v obci nenachádzajú. V obci Nedožery - Brezany sú nevyhovujúce domy zaradené do subštandardných podmienok. Rómovia žijúci v subštandardných podmienkach žijú zároveň vo vyššej obľožnosti, t. j. v jednej bytovej jednotke žije vyšší počet osôb. Výsledok, že značná časť marg. obyvateľov žije v zlých neštandardných podmienkach potvrdzuje aj údaj o priemernom počte obyvateľov v obydľiach s nižším štandardom s priemerom na obydľie 6,13 obyvateľov (Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18).

V obci Nedožery - Brezany sa takého obydľia nenachádzajú.

1.9. Definovanie zainteresovaných skupín

1.9.1 Zadávateľia

Zadávateľia sociálnych služieb sú tí, ktorým zákon ukladá zabezpečiť sociálne služby pre obyvateľov obce, ktoré spravujú. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (novela zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z.) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov ukladá obciam a mestám povinnosť vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb. Podľa Šiestej časti - Komunitný

rozvoj a komunitný plán v oblasti poskytovania sociálnych služieb - § 82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia - obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Poslanci obce ako volení reprezentanti občanov majú povinnosť rozhodovať, obecný úrad má vykonať, o čom poslanci rozhodli. Je veľmi dôležité, aby obec uznesením zastupiteľstva deklarovalo svoju vôľu plánovať a rozvíjať sociálne služby. Takéto politické rozhodnutie, prijaté na začiatku celého procesu, potvrdzuje legitimitu komunitného plánovania a je zárukou pre zapojenie ďalších účastníkov.

Obec ako účastník komunitného plánovania

- A) Na základe vlastnej alebo cudzej iniciatívy poslanci rozhodnú:
- o potrebe uskutočniť komunitné plánovanie,
 - o tom, kto ho má zabezpečovať (obecný úrad alebo iná poverená organizácia),
 - o tom, kto bude poslancov v procese komunitného plánovania zastupovať (menovite),
 - o finančnom zabezpečení komunitného plánovania,
 - o termíne, v ktorom má byť komunitný plán predložený zastupiteľstvu na schválenie.
- B) Poverení pracovníci obecného úradu zabezpečujú:
- pozvanie pre poskytovateľov a prijímateľov služieb, aby sa zapojili do procesu komunitného plánovania,
 - priestory pre rokovanie,
 - potrebné štatistické údaje a analýzy údajov, najmä o obyvateľoch obce,
 - vykonanie prieskumov a analýz potrieb,
 - spracovanie priebežných správ a záverov,
 - vypracovanie komunitného plánu rozvoja sociálnych služieb.
- C) Od začiatku obec Nedožery - Brezany zverejňovalo zrozumiteľnou a dostupnou formou všetky podstatné informácie o procese a výsledkoch komunitného plánovania.
- D) Priebežne rešpektuje pri svojom rozhodovaní o sociálnych službách ciele a priority stanovené v komunitnom pláne.
- E) Stanovuje jasné pravidlá financovania sociálnych služieb, ktoré zodpovedajú prioritám komunitného plánovania.

Zúčastnené subjekty v rámci obce:

- starosta a prednosta,
- príslušné komisie obecného zastupiteľstva,
- obecná rada,
- poslanci obecného zastupiteľstva

1.9.2. Poskytovatelia ako účastníci komunitného plánovania

Poskytovateľom sociálnych služieb je fyzická osoba, podnikateľský subjekt, súkromná nezisková organizácia, organizácia zriadená obcou, organizácia zriadená samosprávnym krajom, organizácia zriadená štátom. Všetci poskytovatelia majú pri komunitnom plánovaní rovnaké postavenie, ich ciele a zámery majú rovnakú váhu.

Poskytovatelia zapojením sa do komunitného plánovania získali možnosť podieľať sa na utváraní celkového systému sociálnych služieb, príležitosť presadzovať vlastné zámery a ciele, príležitosť na nadviazanie novej spolupráce, na získanie informácie o aktivitách, potrebách a trendoch v oblasti sociálnych služieb.

Zúčastnené subjekty v rámci obce:

- zariadenia sociálnych služieb,
- vzdelávacie inštitúcie,
- zdravotnícke zariadenia – všeobecné a špecializované ambulancie v obci Nedožery - Brezany,
- neziskové organizácie,
- štátna správa,

1.9.3. Užívatelia ako účastníci komunitného plánovania

Užívateľ sociálnych služieb je človek v nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktorého sú sociálne služby určené, prípadne špecifické skupiny obyvateľstva so svojimi potrebami. Ciele a zámery užívateľov majú pri komunitnom plánovaní rovnakú váhu ako ciele a zámery zadávateľov a poskytovateľov, ak nechceme rovno povedať, že by mali mať prioritu. Vyhľadávanie, oslovenie a zapájanie užívateľov do práce na komunitnom pláne bola príležitosť ako získať informácie o potrebách jednotlivých sociálnych skupín, o kvalite poskytovaných služieb, ako objaviť existujúce medzery v ich ponuke a ako objaviť nové zdroje na uspokojovanie potrieb.

Užívatelia služieb sa zapojením do komunitného plánovania podieľali na utváraní celkového systému sociálnych služieb.

1.9.4. Verejnosť

Verejnosť bola priebežne zoznamovaná so zámermi, výsledkami a cieľmi komunitného plánu. Verejnosti bol predložený k dispozícii dotazník, v ktorom mali možnosť obyvatelia vyjadriť preferencie v oblasti ďalšieho rozvoja sociálnych služieb. Cieľom vopred pripravenej informačnej stratégie bolo zabezpečiť prístup verejnosti k informáciám. Verejnosť sa od začiatku zúčastňovala procesu komunitného plánovania.

Ďalšie organizácie

Pri príprave komunitného plánu boli oslovené a vyzvané k spolupráci miestne organizácie aj záujmové skupiny, ktorých sa poskytovanie sociálnych služieb dotýka (napr. školy, osobitne špeciálne školy, ...), ale tiež občianske iniciatívy (kultúrne združenia, vzdelávacie spolky...), etnické skupiny, vrátane skupín, s ktorými je obtiažna komunikácia.

Zúčastnené subjekty v rámci obce:

- neziskové organizácie,

1.10. Definovanie cieľových skupín

Základnými cieľovými sociálnymi skupinami, pre ktoré by sme mali sociálne služby plánovať, sú:

- rodiny s deťmi,
- deti a mládež,
- ženy na materskej dovolenke,
- osoby so zdravotným postihnutím
- seniory
- dlhodobo nezamestnaní obyvatelia,
- sociálne odkázaní obyvatelia,
- seniory, čiže obyvatelia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov),
- občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú,
- osoby v kríze
- týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodičia, ktorí zanedbávajú alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí,
- neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život.

Do procesu komunitného plánovania by mali byť zapojení predstavitelia všetkých vyššie uvedených skupín, pričom treba dbať aj na bohatú vnútornú štruktúru každej z nich. Napr. u obyvateľov so zdravotným postihnutím pôjde určite o rozdielne potreby podľa druhu a miery postihnutia, ale aj podľa veku. Je potrebné zvážiť, či a ako podrobne je potrebné ďalej štruktúrovať základné sociálne skupiny a či bude efektívnejšie špecializovať alebo vhodne kombinovať potrebné služby.

1.10.1. Seniori

Celosvetovo sa zaznamenáva starnutie populácie, a to nielen vo vyspelých krajinách. Socio-ekonomické štúdie o jeho dopadoch v jednotlivých krajinách po mohli odhaliť a pomenovať negatívne javy sprevádzajúce starobu, ako je feminizácia, oslabenie rodinných vzťahov, zhoršenie ekonomickej situácie, ale hlavne pre budili záujem o riešenie zanedbávania, zneužívania a týrania seniorov. Zdravotná a sociálna závažnosť danej problematiky je vysoká, informovanosť o jej výskyte, konkrétnych prejavoch a typoch je veľmi nízka. Nárast počtu starých ľudí v obci nesie so sebou množstvo ekonomických, sociálnych, psychologických a zdravotníckych problémov, ktoré významne ovplyvňujú nielen život jednotlivcov, ale i celej komunity. Jedným z problémov súčasnosti je neschopnosť zabezpečiť si základné životné potreby, zanedbávanie, zneužívanie a týranie seniorov, znižovanie ich sociálneho statusu, sociálna izolovanosť, ekonomická poddimenzovanosť a ďalšie problémy s tým súvisiace.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
60-64	150	157	164	154	152	147	146	141	132	124	107
65-69	105	95	103	105	123	138	146	152	151	146	139
70-74	83	88	91	105	105	94	84	90	93	113	124
75-79	40	48	49	49	56	73	76	78	90	83	74
80-84	37	33	38	29	30	28	39	38	34	43	53
85-89	24	23	18	22	20	19	19	23	21	24	19
90-94	9	7	7	6	6	9	9	8	10	12	13
95-99	0	0	0	2	2	2	3	4	3	1	1
100+	1	1	0	0	1	1	1	1	2	4	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Podiel obyvateľov v dôchodkovom veku v obci narastá. Obec svoje aktivity zameria hlavne na zabezpečenie sociálnej integrácie prestárlych občanov formou organizovania pravidelných akcií, vytváraním priestorov pre stretávanie seniorov, prípadne zriadením zariadení s ambulatnou, prípadne celodennou starostlivosťou.

Veková skupina 60 –

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
60-64	117	113	109	104	100	96	91	87	83	78	74
65-69	162	168	174	180	185	191	197	203	208	214	220
70-74	111	114	116	119	121	123	126	128	130	133	135
75-79	93	98	102	107	112	116	121	125	130	135	139
80-84	44	45	46	48	49	50	51	53	54	55	56
85-89	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	19
90-94	12	12	13	13	14	14	15	15	16	16	17
95-99	3	3	3	4	4	4	4	4	5	5	5
100+	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3

1.10.2. Deti a mládež

Cieľovú skupinu obyvateľov možno rozdeliť do dvoch skupín. Ide o skupinu detí a mládeže, ktoré sa zúčastňujú povinnej školskej dochádzky. V záujme predchádzania páchania drobnej trestnej činnosti, podpory zdravého životného štýlu a zmysluplného trávenia voľného času, obec zameriava svoje aktivity na výstavbu športovej a záujmovej infraštruktúry, ako aj organizovanie školskej a mimoškolskej záujmovej činnosti.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0-4	102	97	104	99	92	95	89	81	90	81	89

5-9	96	105	110	96	112	110	103	107	108	101	105
10-14	112	109	95	96	93	98	108	113	99	109	106
15-19	134	129	124	121	108	103	103	91	91	94	95

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Zlepšenie pozície mladých ľudí sa sleduje hlavne predchádzaním predčasného ukončenia vzdelávania, budovaním systému odborného školstva a jeho prepojením s praxou v podnikoch, podporou uznávania neformálneho vzdelávania a prispôsobovaním vzdelávacieho systému požiadavkám trhu práce (Vagač, 2011, s.4).

Deti predškolského veku

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 0-4											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0-4	81	79	77	75	74	72	70	68	66	64	62
5-9	107	107	107	108	108	108	109	109	109	110	110
10-14	105	105	106	106	106	107	107	107	107	108	108
15-19	81	77	72	68	63	59	54	49	45	40	36

1.10.3. Ženy na materskej dovolenke

Ženy sa stávajú rizikovou skupinou najmä v období tehotenstva a starostlivosti o deti. V severských krajinách sa už dlhšie prejavujú snahy motivovať rodičov k rovnomernejšiemu rozdeleniu starostlivosti o deti a povzbudiť tak matky k návratu do zamestnania (napr. daňový bonus za rodovú rovnosť vo Švédsku). V Slovinsku pomáha matkám k rýchlejšiemu návratu do práce dobre organizovaná sieť verejných predškolských zariadení (Vagač, 2011, s.4). Obec do budúcnosti plánuje uskutočniť investičné akcie na zvýšenie kapacity predškolských zariadení v záujme uľahčenia ženám na materskej dovolenke skorší návrat na trh práce.

1.10.4. Sociálne odkázaní obyvatelia

Predstavujú rizikovú skupinu obyvateľov, ktorí si z objektívnych príčin nemôžu v obci Nedožery - Brezany, prípadne Trenčianskom regióne z objektívnych, prípadne subjektívnych dôvodov nájsť prácu a sú odkázaní na dávky sociálnej pomoci.

Patria sem hlavne ľudia s nízkym vzdelaním. Ide o najťažšie umiestniteľné skupiny na nepodporovanom pracovnom trhu, lebo dopyt po nekvalifikovanej pracovnej sile je nízky a neustále klesá. Viaceré krajiny orientujú aktívne opatrenia skôr na dlhodobo nezamestnaných ako na nízkokvalifikovaných, aj keď sa tieto kategórie značne prekrývajú. K úspešnejším prístupom patria tie, ktoré integrujú viaceré opatrenia (s dôrazom na vzdelávanie), individuálny prístup a poskytujú uchádzačovi dočasnú podporu aj po vstupe do zamestnania. Typickými príkladmi fungujúcich opatrení je prechodný trh (medzitrh) práce a školy druhej šance. Do tejto skupiny spadá pomerne veľká časť tunajších rómov. Zlepšenie postavenia Rómov na trhu práce môžu priniesť najmä štrukturálne reformy ako podpora malého podnikania, zníženie daňovo-odvodového zaťaženia (na ktoré obec Nedožery - Brezany nemá dosah) alebo reforma sociálnej pomoci smerom k aktivite a zníženiu závislosti na dávkach. Za kľúčové je považované vzdelávanie Rómov od najnižšieho veku (Vagač, 2011, s.4). V obci Nedožery - Brezany nie je rómska komunita zastúpená.

1.10.5. Dlhodobo nezamestnaní obyvatelia

Medzi dlhodobo nezamestnanými sa nachádzajú v obci Nedožery - Brezany najmä nízkokvalifikovaní mladí ľudia bez základného alebo len so stredoškolským vzdelaním alebo naopak obyvatelia nad 50 rokov, ktorí stratili prácu a majú problém sa zamestnať. Pre zníženie dlhodobej nezamestnanosti je tak potrebný zvlášť dôraz na tieto dve skupiny obyvateľov. Kým v prípade nízkokvalifikovaných by mohla pomôcť uplatniť sa na trhu práce najmä vyššia podpora **rekvalifikácie, budovania pracovných**

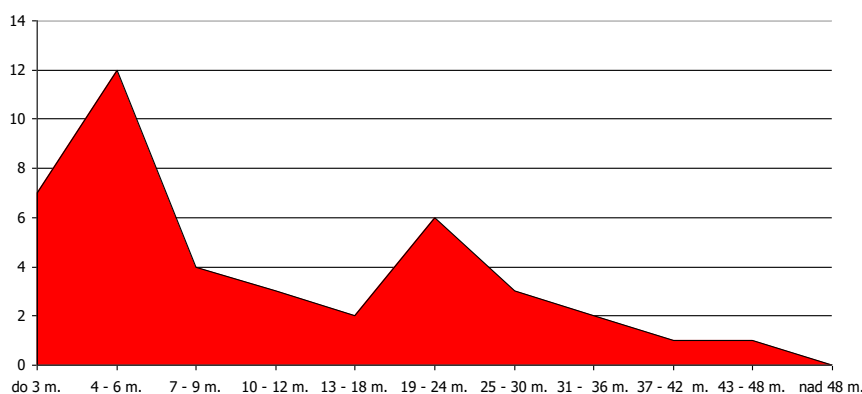
návykov, u starších obyvateľov by čiastočné riešenie mal poskytnúť najmä medzitrh práce. Dlhodobo nezamestnaní v problematických regiónoch strácajú motiváciu aktívne vyhľadávať prácu a sú odkázaní na príjem zo sociálneho systému. Mnoho rodín sa tak v obci ocitá na hranici chudoby (<http://www.etrend.sk>, 11.8.2011).

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Dve najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie od 4 až 6 mesiacov a v skupine 19 až 24 mesiacov. Treťou najpočetnejšou skupinou je skupina od 7 - 9 mesiacov.

Mesačná štatistika o počte a štruktúre uchádzačov o zamestnanie v septembri 2022 obci Nedožery Brezany

Obec	UoZ spolu	v tom										
		do 3 m.	4 - 6 m.	7 - 9 m.	10 - 12 m.	13 - 18 m.	19 - 24 m.	25 - 30 m.	31 - 36 m.	37 - 42 m.	43 - 48 m.	nad 48 m.
Nedožery-Brezany	41	7	12	4	3	2	6	3	2	1	1	0

Zdroj: ÚPSVaR, 2022

Obrázok: Mesačná štatistika o počte a štruktúre uchádzačov o zamestnanie v septembri 2022 obci Nedožery Brezany
 Zdroj: ÚPSVaR SR, 2022,

Negatívom je zvyšovanie počtu obyvateľov práve dlhodobo nezamestnaných nad 12 mesiacov, ktorí strácajú pracovné návyky.

1.10.5. Zdravotne ťažko postihnutí obyvatelia

Nárast ľudí na nemocenských a invalidných dávkach a nízka zamestnanosť osôb so zdravotným postihnutím nútia väčšinu krajín OECD prehodnotiť systémy posudzovania zdravotného stavu, lepšie kontrolovať prítoky do dočasnej a dlhodobej práceneschopnosti a zlepšovať služby zamestnanosti pre zdravotne postihnutých. OECD považuje za najlepší spôsob pomoci zdravotne znevýhodneným osobám posilnenie stimulov k práci úpravou systémov daní a dávok (Vagač, 2011, s.4).

1.10.6. Osoby v kríze (ľudia bez domova, matky s deťmi, po výkone trestu, po závislosti na drogách)

Uvedená cieľová skupina v obci nie je významne zastúpená. V roku 2022 obec neevidovala v rámci katastrálneho územia obyvateľov bez domova. Skupiny obyvateľov po výkone trestu, prípadne po závislosti na drogách sa vracajú späť k svojim rodinám a teda nevyžadujú intervencie v oblasti bývania. Opatrenia by mali smerovať skôr k preventívnym a vzdelávacím aktivitám zameraným na opätovný návrat do spoločnosti, ako aj zvýšenie šancí uplatnenia sa na trhu práce formou rekvalifikačných kurzov, prípadne kurzov v oblasti drobného podnikania.

2. Strategická časť

2.1. SWOT analýzy a definovanie priorít

Nasledujúca SWOT analýzy sa zameriavajú na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktoré skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu. Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich obec nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí Pravdepodobnosť úspechu				Matica rizík Pravdepodobnosť nastatia	
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká z 1. kvadrantu môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuality alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať.

Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry ai.

Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrály faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

Matica výkonu a dôležitosti

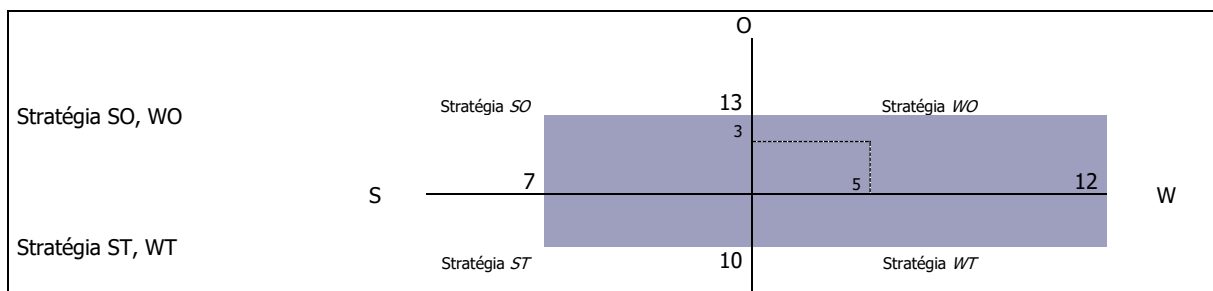
		Výkon	
		vysoký	nízky
Dôležitosť	vysoká	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
	nízka	3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce obec úspešná, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné.

2.1.1. Sociálne služby

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - blízka alokácia mesta Prievidza a rýchla dostupnosť mesta Trenčín umožňuje využívať zdravotnícke a sociálne služby širšieho rozsahu, - zabezpečené stravovanie pre dôchodcov, - činný klub dôchodcov, - funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, - stretnutia dôchodcov, intenzívna klubová činnosť, - uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce, pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....), 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná terénna sociálna služba, - absencia DSS, - absencia služby prevozu obyvateľov v dôchodkovom veku v podobe odvozu za lekárskou starostlivosťou, - absencia zariadenia núdzového bývania, - absencia domova dôchodcov, - nevyužitie (zle riešené dispozičné plochy) priestory obecných stavieb, - nedostatok priestorov pre mládež a dorast, - vzhľadom na veľkosť obce a jej finančné možnosti nie je v súčasnej dobe možné investovať v tejto oblasti, - nedostatočná úroveň klubovej činnosti, - zdravotný stav obyvateľstva, - nedostatočné využívanie viaczdrojového financovania - slabá kooperácia aktérov (štát, samospráva, zamestnávateľia), - nedostatočná úroveň identifikovania potrieb rozvoja ľudských zdrojov,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce, - odbúranie rodových stereotypov pri voľbe povolania a v prístupe k zamestnaniu, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - lepšie podmienky na zladovanie prac. a rodinných povinností, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov, - zvýšenie vzdelanostnej a kvalifikačnej úrovne ľudských zdrojov zodpovedajúcej dopytu na trhu práce a znalostnej ekonomike, - príprava ľudských zdrojov pre potreby globalizovanej ekonomiky a spoločnosti, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosťou sociálnych služieb pre klienta, - pretrvávajúce stereotypy pri vykonávaní správy v oblasti sociálnych vecí, - neadresnosť a absencia individuálneho prístupu ku klientovi, - klesanie kvality poskytovaných služieb a vykonávaných opatrení v dôsledku absencie systému prehlbovania kvalifikácie a ich celková nedostupnosť, - nepriaznivý demografický vývoj,

Schéma SWOT analýzy:

T

Odporúča sa využiť stratégiu WO - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov (zabezpečujúce nevyhnutné životné podmienky a životné potreby) a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Prievidza, prípadne Trenčín.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Nedožery-Brezany v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
- blízka alokácia mesta Prievidza a rýchla dostupnosť mesta Trenčín umožňuje využívať zdravotnícke a sociálne služby širšieho rozsahu,	1,5	- nedostatočná terénna sociálna služba,	1,5
- zabezpečené stravovanie pre dôchodcov,	1,5	- absencia DSS,	1,5
- činný klub dôchodcov,	1	- absencia služby prevozu obyvateľov v dôchodkovom veku v podobe odvozu za lekárskou starostlivosťou,	1,5
- funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok,	1,5	- absencia zariadenia núdzového bývania,	1
- stretnutia dôchodcov, intenzívna klubová činnosť	1,5	- absencia domova dôchodcov,	1,5
- uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce	1,5	- nevyužitie (zle riešené dispozičné plochy) priestory obecných stavieb,	1
- pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia...),	1,5	- nedostatok priestorov pre mládež a dorast,	1
spolu	10	spolu	9
výsledok	1		

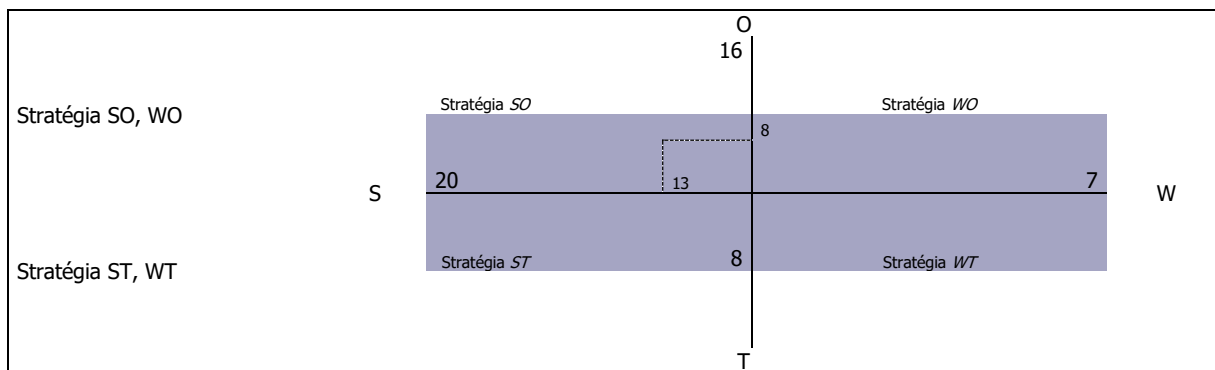
2.1.2. Služby vzdelávania

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - úspešná realizácia projektov, - rozľahlý vonkajší areál s potenciálom na rozvoj, - aktívne zapájanie sa do súťaží a olympiád, ktoré sa organizovali, - realizácia možných a dostupných kurzov – lyžiarsky, plavecký, dopravný, Školy v prírode, - zapájanie žiakov do aktivít zameraných na skrášlenie areálu, do akcií na škole, - odborné psychologické poradenstvo a intervencia prostredníctvom školského psychológa, - systematická príprava žiakov na Testovanie 9, - vysokorychlostné internetové pripojenie, - flexibilná elektronická komunikácia so zákonnými zástupcami, - štruktúrovaná sieť rozvodov internetu po celej škole a učebniach s mobilnými prepojmi na poschodiach, - asistancia pri začlenených žiakoch, - internetová žiacka knižka, - elektronická triedna kniha, - čipový systém na evidenciu dochádzky žiakov a učiteľov, - čipový systém v školskej jedálni, - modernizácia materskej školy, - modernizácia špeciálnej učebne, - dobrá vybavenosť MŠ výtvarným a pracovným materiálom, - dobrá spolupráca s rodičovským združením, - dobrá spolupráca s CPPaP - získavanie a oslovovanie jednotlivcov, spoločností a združení pre spoluprácu a pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> - potrebné dovybavenie materskej školy, - potrebné dovybavenie základnej školy, - nedostačujúce priestorové, technické a materiálne vybavenie ZŠ, - nevybudované ihriská pre mládež, - nevybudované detské ihriská v obci, - potrebné zlepšenie kvality stravovania v školských zariadeniach, - nedobudovaný bezbariérový prístup do materskej školy, - nedostatok v krúžkovej činnosti a vzdelávania cudzích jazykov v MŠ a ZŠ, - nedostatky zo zistení Štátnej školskej inšpekcie - nárast počtu detí s poruchami učenia, - neodbornosť v predmetoch Chémia, Fyzika, - personálne pokrytie potrieb asistencie pre začlenených žiakov, - nedostatočné interiérové priestorové podmienky ZŠ vzhľadom na počet tried, - vzhľad a úprava vonkajšieho areálu školy v časti bežeckej dráhy a príľahlých priestorov, - vzhľad fasády ZŠ a fasád príľahlých budov – jedáleň a telocvičňa, - vzhľad vnútorných priestorov telocvičného pavilónu, šatní,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - výstavba a dovybavenie materskej školy a dovybavenie základnej školy, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - vysoký podiel kvalifikovanej pracovnej sily v populácii a rast záujmu podnikateľov o inováciu kvalifikovanosti, - partnerstvá na rozvoj vzdelávania na regionálnej úrovni a možné zlepšenie spolupráce školy a ďalších subjektov v rámci komunity, najmä mládežníckych organizácií, - opatrenia štátu zabezpečujúce rovnosť prístupu k vzdelávaniu, integráciu a reintegráciu, - tendencia využívať moderné formy vzdelávania a diverzifikovať príležitosti na celoživotné vzdelávanie, - záujem škôl, vzdelávacích inštitúcií a tretieho sektora o zapojenie 	<ul style="list-style-type: none"> - nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania, - pretrvávajúca rigidita a narastanie izolovanosti systému vzdelávania od potrieb ekonomiky, - deformovaný trh práce, ktorý bude vyžadovať len určitý typ kvalifikácie, - nerealizovanie stratégií, koncepcií a rozvojových impulzov v oblasti formálneho a neformálneho vzdelávania, - úzky vzťah medzi sociálno-ekonomickou situáciou rodiny a dosiahnutou úrovňou vzdelania detí, - skeptické vnímanie hodnoty štúdia obyvateľstvom, - nízky podiel HDP vynakladaný na vzdelávanie, - slabá reflexia príčin znižovania kvality vzdelávania v

do medzinárodnej spolupráce a do výchovno-vzdelávacích programov a projektov,	pripravovaných zámeroch reforiem,
---	-----------------------------------

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využiť stratégiu SO - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Nedožery - Brezany v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
- úspešná realizácia projektov,	1,5	- potrebné dovybavenie materskej školy,	1,5
- rozľahlý vonkajší areál s potenciálom na rozvoj,	1,5	- potrebné dovybavenie základnej školy,	1,5
- aktívne zapájanie sa do súťaží a olympiád, ktoré sa organizovali,	1,5	- nedostačujúce priestorové, technické a materiálne vybavenie ZŠ,	1,5
- realizácia možných a dostupných kurzov – lyžiarsky, plavecký, dopravný, Školy v prírode,	1,5	- nevybudované ihriská pre mládež,	1,5
- zapájanie žiakov do aktivít zameraných na skrášenie areálu, do akcií na škole,	1,5	- nevybudované detské ihriská v obci,	1,5
- odborné psychologické poradenstvo a intervencia prostredníctvom školského psychológa,	1,5	- potrebné zlepšenie kvality stravovania v školských zariadeniach,	1
- systematická príprava žiakov na Testovanie 9,	1	- nedobudovaný bezbariérový prístup do materskej školy,	1,5
- vysokorychlostné internetové pripojenie,	1,5	- nedostatok v krúžkovej činnosti a vzdelávania cudzích jazykov v MŠ a ZŠ,	1
- flexibilná elektronická komunikácia so zákonnými zástupcami,	1	- nedostatky zo zistení štátnej školskej inšpekcie	1
- štruktúrovaná sieť rozvodov internetu po celej škole a učebniach s mobilnými prepojami na poschodiach,	1,5	- nárast počtu detí s poruchami učenia,	1,5
- asistencia pri začlenených žiakoch,	1,5	- neodobnosť v predmetoch Chémia, Fyzika,	1,5
- internetová žiacka knižka,	1	- personálne pokrytie potrieb asistencie pre začlenených žiakov,	1,5
- elektronická triedna kniha,	1,5	- nedostatočné interiérové priestorové dmienny ZŠ vzhľadom na počet tried,	1,5
- čipový systém na evidenciu dochádzky žiakov a učiteľov,	1,5	- vzhľad a úprava vonkajšieho areálu školy v časti bežeckej dráhy a príľahlých priestorov,	1,5
- čipový systém v školskej jedálni,	1	- vzhľad fasády ZŠ a fasád príľahlých budov – jedáleň a telocvičňa,	1,5
- modernizácia materskej školy,	1,5	- vzhľad vnútorných priestorov telocvičného pavilónu, šatní,	1,5
- modernizácia špeciálnej učebne,	1,5		
- dobrá vybavenosť MŠ výtvarným a pracovným materiálom,	1,5		
- dobrá spolupráca s rodičovským združením,	1,5		
- dobrá spolupráca s CPPaP	1,5		
- získavanie a oslovovanie jednotlivcov, spoločností a združení pre spoluprácu a pomoc.	1,5		
spolu	25,5	spolu	22,5
výsledk	3,0		

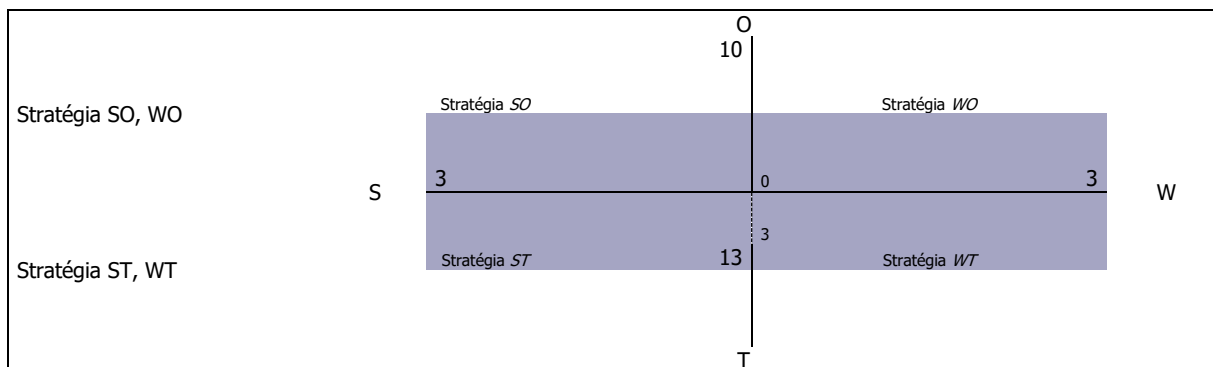
2.1.3. Zdravotnícke služby

Silné stránky	Slabé stránky
- fungujúce zdravotné stredisko s ambulanciou praktického lekára pre deti a pre dospelých, - existencia stomatologickej ambulancie, - fungujúca prevádzka komerčnej lekárne,	- nedostatočné zabezpečenie základnou zdravotnou starostlivosťou, - nevyužitie (zle riešené dispozičné plochy) priestory obecných stavieb,

	<ul style="list-style-type: none"> - vzhľadom na veľkosť obce a jej finančné možnosti nie je v súčasnej dobe možné investovať v tejto oblasti, - zdravotný stav obyvateľstva, hlavne rómskeho, - zlá finančná situácia obyvateľstva mnohokrát neumožňuje využívať zdravotnícke služby, - zlé hygienické návyky vybranej skupiny obyvateľstva, - nedostatok peňažných prostriedkov negatívne vplyva na kvalitu prijímanej stravy vybranej skupiny obyvateľstva, - nevhodné podmienky na bývanie negatívne vplyvajú na zdravotný stav obyvateľstva, - nedostatočné využívanie viaczdrojového financovania - slabá kooperácia aktérov (štát, samospráva, zamestnávateľa)
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - nevhodná lieková politika, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - prehľbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby,

Schéma SWOT analýzy:

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu *WT* a *ST*. Odporúča sa obci zabezpečiť nevyhnutné zdravotné služby - základnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť – všeobecná, stomatologická, detská.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Nedožery - Brezany v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ fungujúce zdravotné stredisko s ambulanciou praktického lekára pre deti a pre dospelých,	1,5	- nedostatočné zabezpečenie základnou zdravotnou starostlivosťou,	1,5
+ existencia stomatologickej ambulancie,	1,5	- nevyužitie (zle riešené dispozičné plochy) priestory obecných stavieb,	1,5
+ fungujúca prevádzka komerčnej lekárne,	1,5	- vzhľadom na veľkosť obce a jej finančné možnosti nie je v súčasnej dobe možné investovať v tejto oblasti,	1
		- zdravotný stav obyvateľstva, hlavne rómskeho,	1
		- zlá finančná situácia obyvateľstva mnohokrát neumožňuje využívať zdravotnícke služby,	1
		- zlé hygienické návyky vybranej skupiny obyvateľstva,	1
		- nedostatok peňažných prostriedkov negatívne vplyva na kvalitu prijímanej stravy vybranej skupiny obyvateľstva,	1
		- nevhodné podmienky na bývanie negatívne vplyvajú na zdravotný stav obyvateľstva,	1
		- nedostatočné využívanie viaczdrojového financovania	1
		- slabá kooperácia aktérov (štát, samospráva, zamestnávateľa)	1

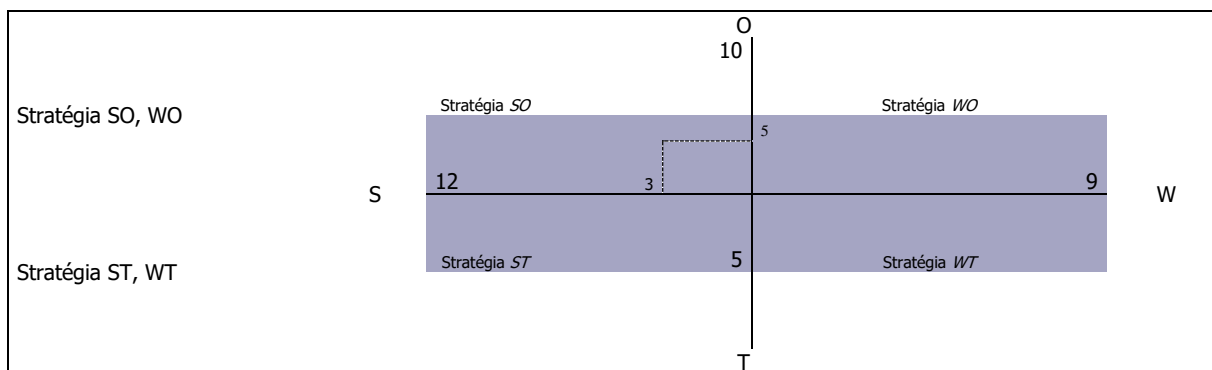

spolu	4,5	spolu	11,0
		výsledok	-6,5

2.1.4. Voľno - časové aktivity

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - poskytované záujmové aktivity pre deti a žiakov, - existencia ŠKD, - vybudovaná telocvičňa pre potreby ZŠ a verejnosti, - vybudované 2 futbalové ihriská, - multifunkčné ihrisko v centrálne časti obce, - existencia 3 tenisových kurtov pri moteli Raketa, - existencia basketbalového, volejbalového ihriska, - TJ Družstevník - existencia súkromnej Základnej umeleckej školy, - vybudovaný dom kultúry, - existencia obecnej knižnice, - kostol a kultúrne pamiatky, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedobudovaná športová infraštruktúra, - nedostatočný záujem detí a mládeže o šport a pohyb, - nedobudované cyklistické cestičky, - nevyužitie prírodné podmienky na rozvoj cykloturistických trás, - nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - nevyhovujúci technický stav budovy a sály kultúrneho domu, - nedostatočne využívaný dom kultúry, - nedostatočné vybavenie kuchyne domu kultúry, - nedostatočne rozvinutá cezhraničná spolupráca,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - existencia priestorov pre budovanie športovej infraštruktúry, - zriadenie malých účelových športovísk na sídliskách, - vybudovať chodníky pre cyklistov, - vytvoriť podmienky pre sprístupnenie školských športovísk pre verejnosť, - vytvoriť podmienky pre realizáciu voľnočasových aktivít, najmä pre rodiny s deťmi, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - podpora rozvoja agroturistiky, - dobré predpoklady pre rozvoj rekreačných aktivít, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv nežiaducich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti športu je situácia pozitívna. Odporúča sa využiť rozvojovú stratégiu SO. V oblasti športu podporovať výstavbu športovej infraštruktúry a organizovanú športovú činnosť. Obec by sa mala zamerať aj na rozvoj oddychovej infraštruktúry, ktorú by mohli využívať hlavne obyvatelia v poproduktívnom veku a rodiny s deťmi.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Nedožery - Brezany v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ poskytované záujmové aktivity pre deti a žiakov,	1,5	- nedobudovaná športová infraštruktúra,	1,5
+ existencia ŠKD,	1,5	- nedostatočný záujem detí a mládeže o šport a pohyb,	1,5
+ vybudovaná telocvičňa pre potreby ZŠ a verejnosti,	1,5	- nedobudované cyklistické cestičky,	1,5
+ vybudované 2 futbalové ihriská,	1	- nevyužitie prírodné podmienky na rozvoj cykloturistických trás,	1
+ multifunkčné ihrisko v centrálne časti obce,	1,5	- nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj,	1
+ existencia 3 tenisových kurtov pri moteli	1,5		

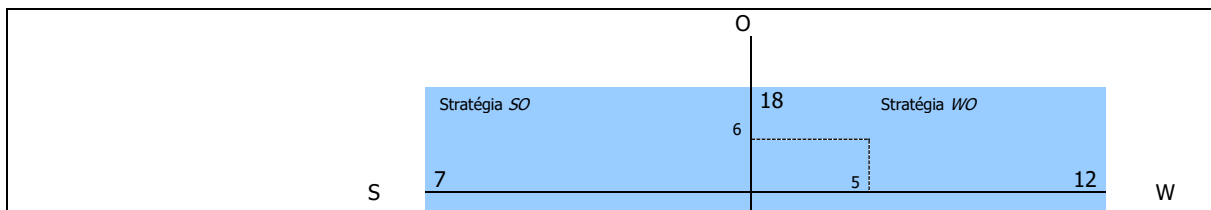

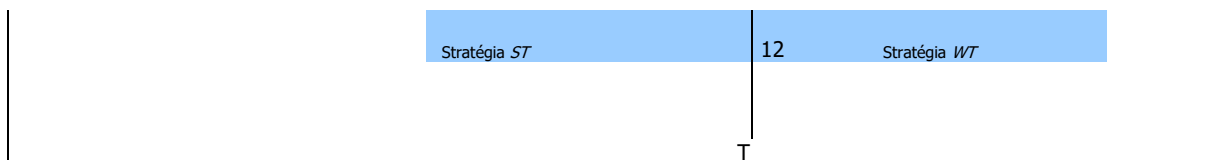
+ Raketa, existencia basketbalového, volejbalového ihriská,	1,5	- nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj,	1
+ TJ Družstevník,	1,5	- nevyhovujúci technický stav budovy a sály kultúrneho domu,	1
+ existencia súkromnej Základnej umeleckej školy,	1,5	- nedostatočne využívaný dom kultúry,	1,5
+ vybudovaný dom kultúry,	1,5	- nedostatočné vybavenie kuchyne domu kultúry,	1,5
+ existencia obecnej knižnice,	1,5	- nedostatočne rozvinutá cezhraničná spolupráca,	1
+ kostol a kultúrne pamiatky,	1,5		
spolu	17,5	Spolu	12,5
výsledok	5,0		

2.1.5. Bývanie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia plôch IBV, - existencia plôch pre HBV, - najvyšší počet bytov 3 a 5 izbových v bytovom fonde - 235 a 210, - dostatočné vybavenie bytov pripojením na internet, - narastajúca priemerná obytná plocha bytov, - 590 bytov pripojených na rozvod plynu (84,89 %), - vybudovaný nájomný bytový fond, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok možností nájomného bývania pre mladé rodiny, - vysoké nájomné v sociálnych bytoch, - veľké množstvo bytov bez napojenia na verejný vodovod a bez vlastného zdroja, - klesajúca dynamika bytovej výstavby, - potreba rekonštrukcie bytového fondu vo vlastníctve obce, - vysoký priemerný vek bytového fondu, - neustále klesajúca hodnota bytového fondu, - vysoká energetická náročnosť bytového fondu, - nedostatočné zabezpečovanie pravidelnej údržby a cyklických opráv bytového fondu, - odchod mladých ľudí za prácou do zahraničia, resp. väčších miest, - obmedzená ponuka pracovných príležitostí v obci, - neuspokojený dopyt po bytoch pre rôzne príjmové skupiny obyvateľov, vrátane nájomných bytov, - chýbajú byty pre obyvateľov v sociálnej núdzi, ŤZP, marginalizované skupiny, - chýbajúce technické vybavenie (inžinierske siete) pre bytovú výstavbu v lokalitách určených na výstavbu bytov, - nárast obyvateľstva v poproduktívnom veku, - nedostatok financií na výstavbu nových bytov z rozpočtu obce, - nízke príjmy obyvateľstva, - slabá komunikácia samosprávy s podnikateľským prostredím,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť podmienky pre uspokojenie potrieb bývania pre cca 50 % žiadateľov o byt, - vytvárať územné a technické podmienky pre individuálnu bytovú výstavbu a pre výstavbu sociálnych a nájomných bytov, - možnosť výstavby štandardných bytov, - rozvoj stavebného sporenia a hypotekárnych úverov, - rozvoj podnikateľských aktivít v regióne, - čerpanie financií na rozvoj bývania z dotácií a úverových programov zo štátneho rozpočtu (napr. zatepľovanie domov, bytov,...), - výstavba bytových jednotiek nižšieho štandardu, - výstavba nájomnej bytovej výstavby, - zriadenie zariadenia núdzového bývania, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity pri zabezpečení bývania, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie stavu bytového fondu, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na bývanie, - nepriaznivý demografický vývoj, - pokles pôrodnosti, - rastúce nároky na údržbu a opravu bytového fondu, - zvyšujúci sa rozdiel medzi reálnymi príjmami obyvateľstva a nákladmi na nájom, resp. výstavbu bytových jednotiek, - dopad ekonomickej krízy na hospodárstvo a obyvateľov, - rast cien pozemkov, nestálosť zákonov, časté zmeny zákonov,

Schéma SWOT analýzy:

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu *WO*. Odporúča sa zamerať na rekonštrukciu existujúcej IBV a HVB, výstavbu štandardnej bytovej výstavby a v ojedinelých prípadoch zväziť bytovú výstavbu nižšieho štandardu.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Nedožery - Brezany v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

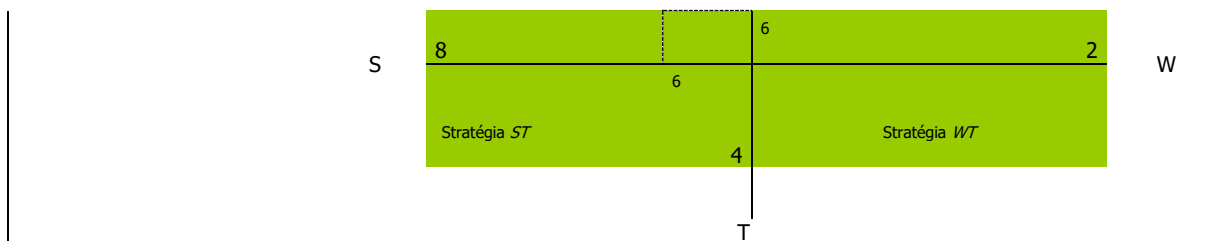
Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ existencia plôch IBV,	1,5	- nedostatok možností nájomného bývania pre mladé rodiny,	1,5
+ existencia plôch pre HBV,	1,5	- vysoké nájomné v sociálnych bytoch,	1,5
+ najvyšší počet bytov 3 a 5 izbových v bytovom fonde - 235 a 210,	1,5	- veľké množstvo bytov bez napojenia na verejný vodovod a bez vlastného zdroja,	1
+ dostatočné vybavenie bytov pripojením na internet,	1,5	- klesajúca dynamika bytovej výstavby,	1
+ narastajúca priemerná obytná plocha bytov,	1,5	- potreba rekonštrukcie bytového fondu vo vlastníctve obce,	1,5
+ 590 bytov pripojených na rozvod plynu (84,89 %),	1,5	- vysoký priemerný vek bytového fondu,	1,5
+ vybudovaný nájomný bytový fond,	1,5	- neustále klesajúca hodnota bytového fondu,	1
		- vysoká energetická náročnosť bytového fondu,	1,5
		- nedostatočné zabezpečovanie pravidelnej údržby a cyklických opráv bytového fondu,	1,5
spolu	10,5	spolu	12,0
		výsledok	- 1,5

2.1.6. Bezpečnosť

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - relatívne dobre zabezpečený obecný úrad, - relatívne nízky počet násilných trestných činov, - frekventovaná centrálna časť obce, - existencia verejného osvetlenia obce, - obvodné oddelenie policajného zboru v Prievidzi, - organizované prednášky na školách v rámci návštev polície, - Intervencia a osвета v oblasti diskriminácie na školách, násillia na školách, - zabezpečený odchyt túlavých zvierat, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozširovanie drogovej problematiky v obci, - narastajúci problém s alkoholom u určitých skupín obyvateľov, - nedostatočná prevencia polície, - nedostatočné pokrytie kamerovým systémom, - slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva, - nízka frekvencia policajnej kontroly, - veľký počet drobnej trestnej činnosti – krádeže, - vysoká závislosť od návykových látok obyvateľov v zlej sociálnej situácii, - vysoký počet obyvateľov v seniorskej kategórii, ktorí sú najviac ohrozenou skupinou, - slabé donucovacie možnosti obecnej a štátnej polície,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rozšírenie monitorovacieho systému v obci – inštalovanie kamier na rizikových miestach v obci, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva pôsobí ako motivátor páchania trestnej činnosti, - zhoršovanie stavu sociálneho statusu niektorých skupín obyvateľstva, - prehľbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti bezpečnosti je situácia takmer vyrovnaná. Odporúča sa využiť stratégiu SO - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody. Obec sa môže zamerať aj na minimalizovanie nákladov súvisiacich s bezpečnosťou a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa zamerať na zvýšenie monitoringu obce.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Nedožery - Brezany v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ relatívne dobre zabezpečený obecný úrad,	1,5	- rozširovanie drogovej problematiky v obci,	1,5
+ relatívne nízky počet násilných trestných činov,	1	- narastajúci problém s alkoholom u určitých skupín obyvateľov,	1,5
+ frekventovaná centrálna časť obce,	1	- nedostatočná prevencia polície,	1,5
+ existencia verejného osvetlenia obce,	1,5	- nedostatočné pokrytie kamerovým systémom,	1
+ obvodné oddelenie policajného zboru v Prievidzi,	1,5	- slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva,	1
+ organizované prednášky na školách v rámci návštev polície,	1,5	- nízka frekvencia policajnej kontroly,	1,5
+ Intervencia a osвета v oblasti diskriminácie na školách, násilia na školách,	1,5	- veľký počet drobnej trestnej činnosti – krádeže,	1
+ zabezpečený odchyt túlavých zvierat,	1	- vysoká závislosť od návykových látok obyvateľov v zlej sociálnej situácii,	1,5
spolu	10,5	spolu	10,5
výsledok	0		

2.2. Vízia a poslanie

2.2.1. Vízia

Obec Nedožery - Brezany je miestom, ktoré vyvážene zabezpečuje podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľ'ov. Obec je príjemným sídlom zabezpečujúcim komplexné sociálne služby pre svojich obyvateľ'ov. Vyvážene a ohľaduplne využíva svoj majetok a bohatstvo za účelom jeho ekonomického a sociálneho zvel'ad'ovania. Neustále rozvíja širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbá o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľ'ov Obce. **Svoje aktivity zameriava aj na rizikové skupiny obyvateľ'ov z hľadiska trhu práce, sociálneho vylúčenia.**

Obec v rámci existujúcich kompetencií zabezpečuje výchovno-vzdelávací proces vo formálnych vzdelávacích zariadeniach v rámci predškolskej výchovy, ako aj v oblasti záujmovej činnosti.

Ponúka rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v rámci voľno - časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov. Obec zabezpečuje priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v **oblasti sociálnej politiky** veľmi rozsiahla. Pre **zdravotne ťažko postihnutých a seniorov** obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí **opatrovateľská služba, prepravná služba a organizovanie spoločného stravovania.** Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín.

Obec Nedožery - Brezany je bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorila podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľ'ov a ostatných subjektov v obci.

Obec vytvorila dobré podmienky pre bývanie vybraných skupín obyvateľ'ov obce. Bytovú výstavbu zamerala hlavne na **mladé rodiny s deťmi.** Okrem **štandardnej bytovej výstavby** obec uskutočnila v obmedzenej miere aj **bytovú výstavbu nižšieho štandardu** pre sociálne odkázaných obyvateľ'ov obce.

2.2.2. Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Nedožery - Brezany v sociálnej oblasti. Poslanie opisuje a prezentuje základné sociálne služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľ'ov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Nedožery - Brezany a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných sociálnych služieb obyvateľom obce. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Nedožery - Brezany disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel obecnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov. V súlade s poslaním obce Nedožery - Brezany všetky tieto úlohy realizuje obecná a štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality,

aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi.

Sociálne služby

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec môže poskytovať jednorazové dávky v hmotnej núdzi a jednorazovú dávku v HN, príspevok v náhlej núdzi a príspevok pri narodení dieťaťa (dve a viac detí). Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov mesto poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci môže byť jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z.z., zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z.) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., zákona 317/2009 Z. z., zákona 180/2011 Z. z., zákona 417/2013 Z. z., zákona 185/2014 Z. z., zákona 219/2014 Z. z., zákona 310/2014 Z. z., zákona 131/2015 Z. z. a zákona 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z., 331/2020 Z. z., 310/2021 Z. z., 418/2021 Z. z.)), (a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (183/2014 Z. z., 308/2014 Z. z., 140/2015 Z. z., 140/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 81/2017 Z. z., 42/2019 Z. z., 223/2019 Z. z., 231/2019 Z. z., 221/2019 Z. z.) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.), zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac ((v znení č. 330/2007 Z. z., 643/2007 Z. z., 215/2008 Z. z., 448/2008 Z. z. (nepriamo), 466/2008 Z. z., 317/2009 Z. z., 180/2011 Z. z., 417/2013 Z. z. (nepriamo), 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 310/2014 Z. z., 131/2015 Z. z., 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z., 331/2020 Z. z., 310/2021 Z. z., 418/2021 Z. z.)), Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami mesta. Obec považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít. Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu. Zabezpečiť vysokú kvalitu sociálnych služieb pre obyvateľov obce, ako aj prerozdelenie dávok sociálnej pomoci v rámci prenesených kompetencií.

Služby vzdelávania

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy, ako aj školskej jedálne a mimoškolských záujmových zariadení. Obec v rámci existujúcich kompetencií zabezpečí výchovno-vzdelávací proces vo formálnych vzdelávacích zariadeniach v rámci predškolskej výchovy, v rámci povinnej školskej dochádzky, ako aj v oblasti záujmovej činnosti. Ponúkať rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v rámci voľno - časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov. Obec zabezpečí priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.

Zdravotnícke služby

Zabezpečiť širokú paletu základných zdravotníckych služieb, ktoré obyvatelia najčastejšie využívajú. Obec pripravuje priestorové podmienky pre poskytovanie základných zdravotníckych služieb v spolupráci s VÚC Trenčín.

Voľno – časové aktivity

V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu. Podporiť služby a činnosť obecnej knižnice a SKD.

Bývanie

Vytvoriť podmienky pre nájomné bývanie obyvateľom obce bežného, ako aj nižšieho štandardu. Zabezpečiť dostatok bytových jednotiek pre súčasných ako aj budúcich obyvateľov obce.

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 150/2013 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov.

Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

Bezpečnosť

Bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

2.3. Definovanie priorít, cieľov, zámerov

Priority KPSS sú definované v súlade s Národnými prioritami:

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030

NP1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb

Zdôvodnenie (legitimita):

Ide o národnú prioritu, ktorá nadväzuje na národné priority z predchádzajúceho obdobia, ktoré neboli dostatočne systémovo riešené a účinne naplnené. Aj keď sa pri niektorých druhoch sociálnych služieb pôvodne vymedzených ako komunitné (viď príloha 1 NPRSS 2015- 2020) dosiahlo zvýšenie ich dostupnosti (zvýšený počet prijímateľov, poskytovateľov i vynaložených prostriedkov), vývoj v jednotlivých sektoroch sociálnych služieb bol nerovnomerný. V prípade, že niektoré druhy sociálnych služieb alebo odborných činností podporujúcich komunitný charakter intervencií, nebol podporený z európskych zdrojov, ani z finančného príspevku MPSVR SR, v priebehu rokov sa ich dostupnosť znižovala. Prioritné je preto naďalej podporovať rozvoj nových, ale aj existujúcich sociálnych služieb a odborných činností komunitného charakteru s prihliadnutím na ich miestnu, druhovú a finančnú dostupnosť aj s využitím moderných technológií. V súlade so zameraním NP1 je potrebné explicitne zákonom zakotviť sociálne služby komunitného charakteru do celkového systému financovania sociálnych služieb. Rovnako je potrebné nastaviť mechanizmy financovania samosprávy pre napĺňanie jej originálnych pôsobností v oblasti sociálnych služieb a podporiť samosprávu k vytváraniu funkčných zoskupení samospráv za týmto účelom. Súčasťou NP1 je aj systémové uchopenie a realizácia transformácie a deinštitucionalizácie sociálnych služieb. Tieto sú doposiaľ v povedomí verejnosti (laickej i časti odbornej) spravidla chápané len ako „projektový produkt“, vzťahujú sa prakticky výlučne na veľkokapacitné zariadenia sociálnych služieb podmienené odkázanosťou, ktoré sa zapojili do národných projektov. K transformácii a deinštitucionalizácii sa pristupuje najmä v optike „opúšťania domovov sociálnych služieb a prechodu do domčekov“, bez ich dôslednejšieho vzťahovania k potrebe štrukturálnych zmien v celom systéme sociálnych služieb, dokonca v celom systéme verejných služieb poskytovaných najmä na úrovni komunity (zdravotnícke, prepravné, vzdelávacie, iné sociálne, komunikačné, stavebné a iné verejné služby). Transformácia, deinštitucionalizácia a prístupnosť nie sú dlhodobu dôsledne interpretované ako ľudsko-právna otázka, ktorej riešenie si vyžaduje systémové riešenia na rozličných úrovniach (národná, regionálna, miestna, organizačná, profesijná, na úrovni rodiny, atď.). Naplnenie NP1 nebude preto možné bez realizácie národnej kampane zameranej na presadzovanie rovnosti príležitostí pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením (z akýchkoľvek dôvodov a na akomkoľvek základe). Vychádzajúc z takehoto poňatia sa bude NP1 vzťahovať ku všetkým cieľovým skupinám sociálnych služieb a ich sektorom, vrátane sektora sociálnych služieb krízovej intervencie, najmä pre ľudí bez domova a marginalizované komunity a osobitne rozvoja komplexných (pobytových aj poradenských) sociálnych služieb krízovej intervencie pre obeť domáceho násillia.

NP2: Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti

Zdôvodnenie (legitimita):

Uvedená priorita nadväzuje na nenaplnenú prioritu z obdobia 2015-2020 a bezprostredne vychádza z Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2020-2024 (záväzok vlády SR vytvoriť novým zákonom o sociálnych službách upravený systém dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti, vrátane jeho financovania). Priorita odráža pretrvávajúce problémy so zabezpečovaním, financovaním a dostupnosťou ošetrovateľskej starostlivosti v relevantných druhoch sociálnych služieb, a to nielen sociálnych služieb podmienených odkázanosťou organizovaných pobytovou formou, ale aj ošetrovateľskej starostlivosti v rámci ambulantnej a terénnej formy sociálnych služieb. Pokračujúcou výzvou je poskytovanie integrovanej sociálno-ošetrovateľskej starostlivosti u osobitných cieľových skupín – napr. u starších osôb s pridruženými duševnými poruchami či u osôb s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom podmieneným kombináciou rozličných funkčných porúch. Osobitnou výzvou sa stáva zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti u cieľových skupín krízovej intervencie, napr. u osôb bez domova, s ohľadom na ich starnutie a zvyšujúcu sa incidenciu zdravotného postihnutia. V súlade so zameraním NP2 je potrebné explicitne zákonom zakotviť sociálne služby dlhodobej starostlivosti, vrátane zdrojov jej financovania.

NP3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby

Zdôvodnenie (legitimita):

Priorita vychádza z konceptu tzv. zdieľanej starostlivosti, teda takej, kde sa jednotlivé formy a sektory/subjekty starostlivosti vzájomne nevyklučujú (buď formálna – alebo neformálna; buď domáca – alebo pobytová, atď.), ale skôr dopĺňajú. Doterajšia prax ukazuje, že kvalitná starostlivosť o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby si vyžaduje komplementaritu jednotlivých segmentov starostlivosti (rodiny, širšieho podporného kruhu v komunite, komunitného dobrovoľníctva, formálnych služieb, atď.). Zároveň, že každý z týchto segmentov potrebuje osobitnú verejnú podporu a posudzovanie špecifických „potrieb“ pre poskytovanie takejto podpory. Osobitne to platí v prípade neformálnej starostlivosti poskytovanej neformálne opatrovujúcimi osobami (najmä z okruhu blízkych), kde sa podpora doposiaľ realizovala takmer výlučne nástrojmi náhrady za stratu príjmu z dôvodu intenzívnej starostlivosti (peňažný príspevok na opatrovanie) a základného sociálneho a zdravotného poistenia zo strany štátu. Nenaplnjala sa potreba podporovať túto cieľovú skupinu v oblasti podporných a odľahčovacích programov (služieb), zosúladovania starostlivosti a práce, ochrany v oblasti pracovno-právnej, dodatkovnej zdravotnej starostlivosti, v oblasti zvyšovania kompetencií v oblasti neformálnej starostlivosti (vzdelávania, tréningov, kurzov), technickej vybavenosti a podobne, pre jej kvalitné zabezpečovanie. Súčasťou napĺňania tejto NP je aj posilnenie reálnych podmienok pre uplatňovanie práva osôb

odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby vybrať si druh a formu podpory/pomoci, prostredie a poskytovateľa starostlivosti/sociálnej služby prostredníctvom zavedenia príspevku na starostlivosť podľa stupňa odkázanosti.

NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb

Zdôvodnenie (legitimita):

Zvyšovanie kvality sociálnych služieb je jedným z dôležitých nástrojov pre zvyšovanie úrovne bezpečnosti a stability poskytovaných sociálnych služieb, ako aj dôležitým nástrojom pre zabezpečenie kvalitných komunitných služieb v rámci transformácie inštitucionálnej starostlivosti smerom ku sociálnym službám komunitného charakteru. Dôležitú úlohu v podpore zvyšovania kvality sociálnych služieb má výkon hodnotenia kvality poskytovaných sociálnych služieb (ďalej len „hodnotenie kvality“). Predmetom a účelom hodnotenia kvality je poskytnúť u hodnotených subjektov (poskytovateľov sociálnych služieb), čo najobjektívnejší nezávislý obraz o skutkovom stave miery plnenia podmienok kvality v čase hodnotenia a tým ich podporovať pri systematickom zabezpečovaní, udržiavaní a zvyšovaní kvality poskytovaných sociálnych služieb. V oblasti sociálnych služieb bude MPSVR SR naďalej pristupovať k zvyšovaniu kvality v sociálnych službách podporou a modernizáciou dodržiavania kvality poskytovanej sociálnej služby, hodnotenia kvality poskytovanej sociálnej služby a stimuláciou previazanosti a účinnosti kontrolných a dohliadacích pôsobností príslušných orgánov vo veciach sociálnych služieb.

Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Nedožery - Brezany nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Nedožery - Brezany, po sociálnej a kultúrnej stránke. Sociálny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie sociálnej činnosti bude obec smerovať do oblasti sociálnych služieb, vzdelávania, zdravotníctva, športu, bývania a bezpečnosti.“

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti sociálnej aktivity na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast zamestnanosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na: aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore sociálneho rozvoja obce, rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva a aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Na základe dotazníkového výskumu boli stanovené nasledovné priority.

2.3.1. Sociálne služby

Podľa prieskumu medzi obyvateľmi získali prioritu sociálne služby, stravovanie, domov sociálnych služieb, zariadenia pre seniorov a opatrovateľská služba. Obyvatelia preferujú aj klubovú činnosť.

2.3.2. Služby vzdelávania

Z výsledkov výskumu vyplýva, že najvyššiu prioritu medzi obyvateľmi majú základná škola, s ňou súvisiace verejné služby, záujmové vzdelávanie a materské školy. V prípade nezamestnaných obyvateľov sú uprednostňované rekvalifikačné kurzy a celoživotné vzdelávanie.

2.3.3. Zdravotnícke služby

V obci jednoznačne treba zachovať a podporovať poskytovanie základných primárnych zdravotníckych služieb. Spolu so všeobecnou ambulanciou preferujú obyvatelia aj detskú ambulanciu a stomatologickú.

2.3.4. Voľno - časové aktivity

Najvyššiu prioritu obyvatelia prikladajú kultúrnym aktivitám, detským ihriskám a voľne prístupným športoviskám.

2.3.5. Bývanie

V oblasti bývania uprednostňujú obyvatelia bývanie v rodinnom dome, prípadne v ojedinelých prípadoch v nájomnej výstavbe nižšieho štandardu. Hlavný problém obyvatelia vidia vo veľkom počte bývajúcich na jednu bytovú jednotku ako aj technický stav obydľí.

2.3.6. Bezpečnosť

V oblasti bezpečnosti a prevencie obyvatelia uprednostňujú hlavne zvýšený monitoring štátnej polície a monitorovacie systémy na kritických miestach v obci.

Definovanie hlavných zámernov jednotlivých priorít.

Hlavné priority komunitného plánu					
Priorita 1	Priorita 2	Priorita 3	Priorita 4	Priorita 5	Priorita 6
Sociálne služby	Služby vzdelávania	Zdravotnícke služby	Voľno-časové aktivity	Bývanie	Bezpečnosť
Zámer	Zámer	Zámer	Zámer	Zámer	Zámer
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov Obce.	Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky.	Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.	Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce.	Výstavba a modernizácia bytového fondu v obci. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.	Bezpečná obec chrániace verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
c i e l o v é s k u p i n y					
<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - dlhodobo nezamestnaní obyvateľia, - sociálne odkázaní obyvateľia, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotnými postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodičia, ktorí zanedbávajú alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život. 	<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - dlhodobo nezamestnaní obyvateľia, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život. - všetci obyvateľia obce 	<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotnými postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania, - ľudia závislí od návykových látok, 	<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - sociálne odkázaní obyvateľia, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotnými postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život 	<ul style="list-style-type: none"> - sociálne odkázaní obyvateľia - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotnými postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodičia, ktorí zanedbávajú alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život 	<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - dlhodobo nezamestnaní obyvateľia, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život. - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotnými postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania - všetci obyvateľia obce

2.3.1. Sociálne služby

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec môže poskytovať jednorazové dávky v hmotnej núdzi a jednorazovú dávku v HN, príspevok v náhlej núdzi a príspevok pri narodení dieťaťa (dve a viac detí). Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci môže byť jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území Obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z.z., zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z.) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., zákona 317/2009 Z. z., zákona 180/2011 Z. z., zákona 417/2013 Z. z., zákona 185/2014 Z. z., zákona 219/2014 Z. z., zákona 310/2014 Z. z., zákona 131/2015 Z. z. a zákona 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z.), (a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (183/2014 Z. z., 308/2014 Z. z., 140/2015 Z. z., 140/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 81/2017 Z. z., 42/2019 Z. z., 223/2019 Z. z., 231/2019 Z. z., 221/2019 Z. z.) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.), zákonom č.305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac ((v znení č. 330/2007 Z. z., 643/2007 Z. z., 215/2008 Z. z., 448/2008 Z. z.(nepriamo), 466/2008 Z. z., 317/2009 Z. z., 180/2011 Z. z., 417/2013 Z. z.(nepriamo), 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 310/2014 Z. z., 131/2015 Z. z., 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z.)), Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami obce. Obec považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít. Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu. Zabezpečiť vysokú kvalitu sociálnych služieb pre obyvateľov obce, ako aj prerozdelenie dávok sociálnej pomoci v rámci prenesených kompetencií.

Komentár k programu

Program Sociálne služby predstavuje starostlivosť o obyvateľov obce odkázaných na sociálnu pomoc - pomoc obyvateľom v náhlej sociálnej a hmotnej núdzi, pre handicapovaných obyvateľov, starostlivosť o seniorov a podpora nezamestnaných obyvateľov obce. V rámci financovania predmetného programu sa financujú opatrovateľská služba a rozvoj obedov, starostlivosť o seniorov, aktivačné práce, dávky v hmotnej a sociálnej núdzi prípadne starostlivosť o deti.

Priestorové a vecné vymedzenie

Zariadenia sociálnych služieb je potrebné alokovať tak, aby žiadnym spôsobom nenarúšali kultúrno – historický ráz obce. V prípade absencie vhodných plôch a objektov v centre obce bude možné alokovať tieto zariadenia aj do okrajových častí. Tým bude zabezpečená dostupnosť zariadení. Uvedené platí hlavne v prípade zariadení ako útulky, nocľahárne, zariadenia núdzového bývania. Tie by nemali kolidovať ani s existujúcimi a plánovanými rozvojovými aktivitami a infraštruktúrou voľného času, športu a rekreácie. V tejto súvislosti je potrebné riešenie problémov s neprispôsobivými obyvateľmi, ktorých je potrebné premiestniť do okrajových častí obce v záujme zachovania kultúrno historickej hodnoty a zvýšenia turistickej atraktivity.

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobé udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovaní podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitného plánu a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby,

jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom
Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb. Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálno technickej vybavenosti, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.

Cieľ 1.1. Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a dočasného ubytovania. Poskytovanie sociálnej služby osobe, na ktorej je páchané násilie.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.1.1 Chránené bývanie.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba chráneného bývania.

Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.

Cieľ 1.2. Zabezpečiť rozvoj služieb pre pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.2.1 Zriadenie zariadenia nízkoprahového denného centra pre deti a rodinu.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Zriadenie zariadenia.

Opatrenie 1.2.2 Výstavba komunitného centra pre rodiny s deťmi v obci.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba zariadenia.

Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia seniorského veku.

Cieľ 1.3. Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne seniorského veku.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.3.1 Zriadenie centra pre matky s deťmi.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Zriadenie zariadenia.

Opatrenie 1.3.2 Zriadenie a rozšírenie terénnej opatrovateľskej služby.
Aktivity Finančné a personálne zabezpečenie.

Opatrenie 1.3.3 Obyvatelia v dôchodkovom veku.
Aktivity Výstavba zariadenia Denného stacionáru.
Podpora klubovej činnosti a údržba priestorov pre klub seniorov.
Výstavba DD s kapacitou 30 osôb.

Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.

Cieľ 1.4. Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.4.1 Elektronický strážca – GPS monitoring.
Aktivity Technické vybavenie.

Podprogram 1.5 Podporné služby.

Cieľ 1.5. Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.5.1 Zriadenie Integrovaného centra pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Zriadenie zariadenia.

Opatrenie 1.5.2 Poskytovanie sociálnej služby v jedálni.
Aktivity Poskytovanie služieb stravovania pre obyvateľov v dôchodkovom veku.
Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.

Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.

Cieľ 1.6 Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.6.1 Marginalizované skupiny.
Aktivity Výstavba bezbariérového prístupu do OcÚ.

Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti

Cieľ 1.7 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.7.1 Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.
Aktivity Finančné a personálne zabezpečenie.

Opatrenie 1.7.2 Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
Aktivity Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
Personálne zabezpečenie poradenstva.

Opatrenie 1.7.3 Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.
Aktivity Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
Personálne zabezpečenie poradenstva.

2.3.2. Služby vzdelávania

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky. V rámci originálnych kompetencií zabezpečiť stravovanie v jedálňach v základných školách, v zmysle racionálnej výživy. Obec zabezpečí priestory a personálne zdroje na záujmovú činnosť v školských kluboch a mimoškolských zariadeniach.

Komentár k programu

V rámci starostlivosti o najmenších – deti v predškolskom a školskom veku obec zabezpečuje činnosť a prevádzku materských škôl a základnej školy, školských jedální a školských klubov detí. V nadväznosti na politiku rozvoja obce počíta obec so zvrátením negatívneho trendu vývoja obyvateľov predproduktívneho veku. Finančné prostriedky na realizáciu programu Služby vzdelávania predstavujú výdavky na financovanie projektov v rámci predškolskej výchovy, základného vzdelávania a školských zariadení, ako aj mimoškolskej činnosti. Program zahŕňa kapitálové výdavky spojené s rekonštrukciou budov prípadne obstaraním technického vybavenia potrebného k prevádzke budovy, prípadne pre vzdelávaciu činnosť.

Priestorové a vecné vymedzenie

Rozvoj vzdelávacích služieb je potrebné riešiť v rámci existujúcej infraštruktúry so zohľadnením princípu hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti. Výdavky budú plynúť hlavne do obnovy a rekonštrukcie škôl a školských zariadení.

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrvať na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

Program 2 Služby vzdelávania

Cieľ 2 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.1 Aktivity	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy. Obstaranie vybavenia materskej školy. Modernizácia budovy materskej školy. Dostavba bezbariérového prístupu k materskej škole. Alternatívne zdroje energií pre potreby MŠ.
Opatrenie 2.2 Aktivity	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky. Spracovanie technickej dokumentácie. Obstaranie vybavenia základnej školy. Rekonštrukcia interiérov základnej školy. Rekonštrukcia a zateplenie fasády budovy základnej školy.
Opatrenie 2.3 Aktivity	Rekonštrukcia a dostavba areálu MŠ. Vypracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia areálu základnej školy. Výstavba oddychovej zóny v areáli školy.
Opatrenie 2.4 Aktivity	Podpora záujmovej činnosti. Rozšírenie krúžkovej reálnej činnosti podľa záujmu detí a potrieb školy, jazykové krúžky.
Opatrenie 2.5 Aktivity	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia a modernizácia školskej jedálne.
Opatrenie 2.6 Aktivity	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry. Dostavba hracích prvkov v areáli MŠ. Rekonštrukcia budovy školskej telocvične. Rekonštrukcia a revitalizácia priestorov telocvične a šatní. Revitalizácia bežeckej dráhy.

2.3.3. Zdravotnícke služby

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Komentár k programu

Program zahŕňa výdavky obce na zabezpečenie podmienok poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti v zdravotnom stredisku (v prípade obecných priestorov zahŕňa bežné výdavky na údržbu priestorov).

Priestorové a vecné vymedzenie

Rozvoj zdravotníckych služieb je potrebné alokovať do existujúcej priestorovej základne s ohľadom na zvyky a tradíciu poskytovania týchto druhov služieb. Zároveň je potrebné zohľadniť aj dostupnosť týchto služieb. V prípade tejto oblasti je treba rešpektovať skutočnosť, že tieto služby podliehajú podnikateľským motívom, ako aj politike zdravotných poisťovní v zmysle rozvoja siete zdravotníckych zariadení. Z dotazníkového prieskumu vyplynula potreba určitých špecializovaných zdravotníckych služieb, ktoré obec podporí, avšak ich poskytovanie bude závislé od rozhodnutí externých subjektov.

Program 3 Zdravotnícke služby

Cieľ 3 Zlepšiť úroveň a ponuku poskytovania zdravotníckych služieb.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 3.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.
Aktivity	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb. Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.
Opatrenie 3.2	Podpora poradenskej činnosti.
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Opatrenie 3.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.
Aktivity	Zabezpečiť v súčinnosti s krajským mestom pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť.
Opatrenie 3.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít. Zriadenie priestorov pre gynekologickú ambulanciu.

2.3.4. Voľno - časové aktivity

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými a internými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Program predstavuje organizáciu a podporu širokospektrálnej kultúry v obci. Podpora kultúrnych aktivít poskytnutím priestorov v kultúrno - spoločenskej miestnosti, prezentácia múzeí, knižničné služby s bohatým knižným fondom, podpora subjektov pôsobiacich v oblasti kultúry a folklórnych súborov, atď.. Obec v súlade so svojim zámerom každoročne zorganizuje kultúrne podujatia, zabezpečí kultúrne programy profesionálnych scén pre obyvateľov, prevádzku knižnice, zabezpečí opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Zámerom kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

Komentár k programu

Program zahŕňa podporu rozvoja športu a kultúry v obci, ako voľnočasových aktivít. Výdavky sú rozpočtované na prevádzku športového areálu, výstavbu nových športových ihrísk, na športové aktivity a na činnosť športových oddielov a športovú infraštruktúru pre nižšie vekové ročníky detí.

Program predstavuje aj organizáciu a podporu širokospektrálnej kultúry v obci. Podpora kultúrnych aktivít poskytnutím priestorov v kultúrno - spoločenskej miestnosti, prezentácia múzeí, knižničné

služby s bohatým knižným fondom, podpora subjektov pôsobiacich v oblasti kultúry v obci. Finančné prostriedky určené na kultúru v obci v programe Kultúra zahŕňajú výdavky múzea, obecnú knižnicu knižnica, príspevky na kultúrne podujatia a činnosť i.

Program 4. Voľno - časové aktivity

Cieľ 4. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu, voľnočasových aktivít a kultúry.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 4.1 Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry. Spracovanie technickej dokumentácie. Výber lokality a spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba obecného tenisového kurtu. Výstavba detského ihriska v areáli základnej školy. Výstavba futbalového ihriska s umelou trávou. Výstavba detského ihriska v oddychovej zóne pri vodnej nádrži.
Opatrenie 4.2 Aktivity	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 4.3 Aktivity	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 4.4 Aktivity	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 4.5 Aktivity	Podporovať talentovanú mládež. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 4.6 Aktivity	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry. Zabezpečenie personálnych kapacít.
Opatrenie 4.7 Aktivity	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky. Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.
Opatrenie 4.8 Aktivity	Výstavba a revitalizácia multifunkčného kultúrneho zariadenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie multifunkčného kultúrneho domu. Modernizácia obecnej knižnice.
Opatrenie 4.9 Aktivity	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba otvoreného amfiteátra.

2.3.5. Bývanie

Strategický zámer

Výstavba a modernizácia bytového fondu v obci. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.

Komentár k programu

Program bývanie zahŕňa komplexný rozvoj bytového fondu na území obce. Obec zabezpečuje spracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu bytov, ich správu ako aj administratívne činnosti spojené s ich existenciou. Výdavky sú rozpočtované na nákup a prípravu pozemkov na výstavbu IBV a HBV.

Program 5 Bývanie

Cieľ 5 Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Obec zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.1. Aktivity	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV. Vypracovanie technickej dokumentácie. Príprava pozemkov pre IBV na ul. Tomáša Hromadu. Príprava pozemkov pre rozšírenie HVB na ul. Družby. Príprava pozemkov pre rozšírenie HVB na ul. Komenského.
Opatrenie 5.2.	Nízkoštandardné byty.

Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba nízkoštandardných (malometrážnych) bytov.
Opatrenie 5.3. Aktivity	Štandardná nájomná bytová výstavba. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba bytového domu SO IV.
Opatrenie 5.4. Aktivity	Výstavba bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov obce. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie objektu s bytmi pre mladé rodiny.
Opatrenie 5.5. Aktivity	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zateplenie budov.

2.3.6. Bezpečnosť

Strategický zámer

Bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Komentár k programu

V rámci bezpečnostnej politiky obec realizuje nasledujúce základné činnosti - zabezpečenie maximálnej ochrany života občanov obce a majetku a pripravenosť obce riešiť krízové situácie a mimoriadne udalosti. V rámci programu Bezpečnosť sa financujú aktivity na úseku ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany, zabezpečenie ochrany majetku a obyvateľov prostredníctvom polície, ako aj zabezpečenie funkčnosti verejného osvetlenia.

Priestorové a vecné vymedzenie

Väčšina aktivít v oblasti bezpečnosti bude smerovať do oblasti ochrany obyvateľov obce a ich majetku. Obec zabezpečí frekventovanejší monitoring jednotlivých častí obce v zmysle požiadaviek obyvateľov. Obecná polícia sa zameria hlavne na monitoring oblastí obývaných menej prispôsobivými obyvateľmi, ako aj bočné málo frekventované ulice. V tejto súvislosti je potrebné rešpektovať aj historický kontext obce. Dôležitú úlohu bude zohrávať aj kamerový monitorovací systém, ktorý okrem priestupkovo najfrekventovanejších oblastí bude naďalej sledovať významné objekty a príslušnou infraštruktúrou.

Program 6 Bezpečnosť

Cieľ 6	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
---------------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.1. Aktivity	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov obce. Realizácia preventívnych akcií štátnej polície. Zvýšenie monitoringu v nočných hodinách.
Opatrenie 6.2. Aktivity	Rekonštrukcia rozhlasu. Rekonštrukcia obecného rozhlasu.
Opatrenie 6.3. Aktivity	Rekonštrukcia budovy DHZ. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice a modernizácia vybavenia.
Opatrenie 6.4. Aktivity	Rozšírenie verejného osvetlenia. Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava Projektového spisu. Rekonštrukcia verejného osvetlenia. Intenzifikácia verejného osvetlenia.
Opatrenie 6.5. Aktivity	Rozšírenie kamerového systému. Inštalácia kamerového systému v priestore cintorína. Inštalácia kamerového systému v priestore centra obce. Inštalácia kamerového systému v priestore športového areálu. Inštalácia fotopascí na problémových miestach v obci.
Opatrenie 6.6. Aktivity	Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách. Optimalizácia dopravných značení a doplnenie prechodov pre chodcov pri verejnej infraštruktúre.

2.4. Merateľné indikátory

Monitorovanie Komunitného plánu Nedožery - Brezany sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a programom (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé podprogramy a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

2.4.1. Sociálne služby

Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.

Cieľ 1.1. Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a dočasného ubytovania. Poskytovanie sociálnej služby osobe, na ktorej je páchané násilie.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Opatrenie 1.1.1	Chránené bývanie.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejnú službu	výstupu	počet	o. Nedožery - Brezany	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Nedožery - Brezany	15

Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.

Cieľ 1.2. Zabezpečiť rozvoj služieb pre pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Opatrenie 1.2.1	Zriadenie zariadenia nízkoprahového denného centra pre deti a rodinu.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejnú službu	výstupu	počet	o. Nedožery - Brezany	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Nedožery - Brezany	25
Opatrenie 1.2.2	Výstavba komunitného centra pre rodiny s deťmi v obci.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejnú službu	výstupu	počet	o. Nedožery - Brezany	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Nedožery - Brezany	100

Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia seniorského veku.

Cieľ 1.3. Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne seniorského veku.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Opatrenie 1.3.1	Zriadenie centra pre matky s deťmi.	Počet nových verejných služieb	výstupu	počet	o. Nedožery - Brezany	1
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	o. Nedožery - Brezany	100
Opatrenie 1.3.2	Zriadenie a rozšírenie terénnej opatrovateľskej služby.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejnú službu	výstupu	počet	o. Nedožery - Brezany	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Nedožery - Brezany	15
Opatrenie 1.3.3	Obyvatelia v dôchodkovom veku.	Počet sociálnych služieb.	výstupu	počet	o. Nedožery - Brezany	1
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	o. Nedožery - Brezany	150

Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.

Cieľ 1.4. Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Opatrenie 1.4.1	Elektronický strážca – GPS monitoring.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	počet	1
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	počet	25

Podprogram 1.5. Podporné služby.

Cieľ 1.5. Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.

Opatrenie		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.5.1	Zriadenie Integrovaného centra pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	o. Nedožery - Brezany	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Nedožery - Brezany	10
Opatrenie 1.5.2	Poskytovanie sociálnej služby v jedálni.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	o. Nedožery - Brezany	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Nedožery - Brezany	150

Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.

Cieľ 1.6 Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.

Opatrenie		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.6.1	Marginalizované skupiny.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	o. Nedožery - Brezany	1
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	o. Nedožery - Brezany	15

Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti

Cieľ 1.7 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Opatrenie		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.7.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.	počet úspešných absolventov programov ČZV podporených z Projektov OPV	výstup	absolútny počet	o. Nedožery - Brezany	40
		produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	o. Nedožery - Brezany	40
Opatrenie 1.7.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	o. Nedožery - Brezany	20
		Počet podporených Projektov	výstupu	počet	o. Nedožery - Brezany	1
Opatrenie 1.7.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	o. Nedožery - Brezany	20
		Počet podporených Projektov	výstupu	počet	o. Nedožery - Brezany	5
		Zníženie nezamestnanosti	dopad	%	o. Nedožery - Brezany	25
		Počet novozaložených podnikateľských subjektov	dopad	%	o. Nedožery - Brezany	5

2.4.2. Služby vzdelávania

Program 2 Služby vzdelávania

Cieľ 2 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Nedožery - Brezany	100
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Nedožery - Brezany	60
Opatrenie 2.2	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Nedožery - Brezany	2500
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Nedožery - Brezany	250
Opatrenie 2.3	Rekonštrukcia a dostavba areálu ZŠ a MŠ.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Nedožery - Brezany	4500
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Nedožery - Brezany	350
Opatrenie 2.4	Podpora záujmovej činnosti.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Nedožery - Brezany	0
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Nedožery - Brezany	250
Opatrenie 2.5	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Nedožery - Brezany	250
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Nedožery - Brezany	450
Opatrenie 2.6	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Nedožery - Brezany	400

2.4.3. Zdravotnícke služby

Program 3 Zdravotnícke služby

Cieľ 3 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.	Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Nedožery - Brezany	1
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	10
Opatrenie 3.2	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	10
		Počet podporených Projektov	výstupu	počet	obec Nedožery - Brezany	1
Opatrenie 3.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Nedožery - Brezany	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	2112
Opatrenie 3.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.	Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Nedožery - Brezany	1
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	2112

2.4.4. Voľno - časové aktivity

Program 4 Voľno - časové aktivity

Cieľ 4 Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Cieľová hodnota
Opatrenie 4.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	10
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	25
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	350
Opatrenie 4.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	50
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	350
Opatrenie 4.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	10
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	200
Opatrenie 4.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	10
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	25
Opatrenie 4.5	Podporovať talentovanú mládež.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	50
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	25
Opatrenie 4.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	10
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	25
		Počet uzavretých zmlúv a partnerstiev	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	5
Opatrenie 4.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	10
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	55
Opatrenie 4.8	Výstavba a revitalizácia multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Nedožery - Brezany	600
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Nedožery - Brezany	30
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Nedožery - Brezany	20
Opatrenie 4.9	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.	Počet nových objektov na organizovanie kultúrnych akcií	výsledok	počet	obec Nedožery - Brezany	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Nedožery - Brezany	1500

	Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	10
--	--	----------	-------	-------------------------	----

2.4.5. Bývanie

Program 5 Bývanie

Cieľ 5 Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Obec zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Opatrenie 5.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha	obec Nedožery - Brezany	3
		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby	obec Nedožery - Brezany	150
Opatrenie 5.2	Nízkoštandardné byty.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	25
		Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	1
Opatrenie 5.3	Štandardná nájomná bytová výstavba.	Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	2
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nedožery - Brezany	60
Opatrenie 5.4	Výstavba bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov obce.	Počet bytových jednotiek	výsledku	počet	o. Nedožery - Brezany	1
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	o. Nedožery - Brezany	20
Opatrenie 5.5	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu.	Počet zateplených objektov	výsledku	počet	o. Nedožery - Brezany	70
		Celková zateplená plocha	výsledku	m ²	o. Nedožery - Brezany	10000
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	o. Nedožery - Brezany	350

2.4.6. Bezpečnosť

Program 6 Bezpečnosť

Cieľ 6 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Opatrenie 6.1	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov obce.	Počet hliadok za deň	výsledok	počet	o. Nedožery - Brezany	2
		Zníženie kriminality	dopad	%	o. Nedožery - Brezany	30
Opatrenie 6.2	Rekonštrukcia rozhlasu.	Pokrytie územia rozhlasom a televíziou	dopad	%	o. Nedožery - Brezany	100
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	o. Nedožery - Brezany	2112
		Počet novonainštalovaných reprosústav,	výstup	počet	o. Nedožery - Brezany	50
Opatrenie 6.3	Rekonštrukcia budovy DHZ.	Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	o. Nedožery - Brezany	1
		Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Nedožery - Brezany	150
Opatrenie 6.4	Rozšírenie verejného osvetlenia.	Počet zrekonštruovaných svietidiel	výsledku	počet	o. Nedožery - Brezany	100
		Zníženie spotreby el. energie	dopadu	%	o. Nedožery - Brezany	50
Opatrenie 6.5	Rozšírenie kamerového systému.	Počet inštalovaných kamier	výsledok	počet	o. Nedožery - Brezany	10
		Zníženie kriminality	dopad	%	o. Nedožery - Brezany	20
		Pokrytie územia	dopad	%	o. Nedožery - Brezany	70
Opatrenie 6.6	Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.	Počet realizovaných Projektov	výsledok	m	o. Nedožery - Brezany	5
		Počet užívateľov projektov	dopad	%	o. Nedožery - Brezany	2112

2.5. Akčné plánovanie

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálneho rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram a riziková analýza. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

2.5.1. Sociálne služby

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbať o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku.						
Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.						
Cieľ 1.1.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a dočasného ubytovania. Poskytovanie sociálnej služby osobe, na ktorej je páchané násilie.					
Opatrenie 1.1.1	Chránené bývanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Nedožery - Brezany
	Výstavba chráneného bývania.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany
Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.						
Cieľ 1.2.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre pomoc pri starostlivosti o dieťa.					
Opatrenie 1.2.1	Zriadenie zariadenia nízkoprahového denného centra pre deti a rodinu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	7	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	obec Nedožery - Brezany
	Zriadenie zariadenia.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 1.2.2	Výstavba komunitného centra pre rodiny s deťmi v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	7	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	obec Nedožery - Brezany
	Výstavba zariadenia.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany
Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia seniorského veku.						
Cieľ 1.3	Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne seniorského veku.					
Opatrenie 1.3.1	Zriadenie centra pre matky s deťmi.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany

	Zriadenie zariadenia.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 1.3.2	Zriadenie a rozšírenie terénnej opatrovateľskej služby.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 1.3.3	Obyvatelia v dôchodkovom veku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba zariadenia Denného stacionáru.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
	Podpora klubovej činnosti a údržba priestorov pre klub seniorov.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
	Výstavba DD s kapacitou 30 osôb.	1300	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.						
Cieľ 1.4	Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.					
Opatrenie 1.4.1	Elektronický strážca – GPS monitoring.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické vybavenie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
Podprogram 1.5. Podporné služby.						
Cieľ 1.5	Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.					
Opatrenie 1.5.1	Zriadenie Integrovaného centra pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Nedožery - Brezany
	Zriadenie zariadenia.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 1.5.2	Poskytovanie sociálnej služby v jedálni.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Poskytovanie služieb stravovania pre obyvateľov v dôchodkovom veku.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Nedožery - Brezany
	Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.						
Cieľ 1.6	Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.					
Opatrenie 1.6.1	Marginalizované skupiny.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba bezbariérového prístupu do OcÚ.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Nedožery - Brezany
Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti						

Cieľ 1.7	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.					
Opatrenie 1.7.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 1.7.1	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Nedožery - Brezany
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 1.7.1	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Nedožery - Brezany
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6		0,5		0,3
2.	Personálna náročnosť		0,3				0,75	0,225
3.	Náročnosť spracovania projektu	0,1				0,5		0,05
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1				0,5		0,05
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3			0,5		0,15
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6			0,75	0,45

Z výsledkov súčinu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v personálnej náročnosti a vysokej prevádzkovej náročnosti. Vysoký vplyv má aj nedostatok finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.					
Cieľ 1.1.					
Opatrenie 1.1.1					

Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.					
Cieľ 1.2.					
Opatrenie 1.2.1					
Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriazniveho zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia seniorského veku.					
Cieľ 1.3					
Opatrenie 1.3.1					
Opatrenie 1.3.2					
Opatrenie 1.3.3					
Opatrenie 1.3.4					
Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.					
Cieľ 1.4					
Opatrenie 1.4.1					
Podprogram 1.5. Podporné služby.					
Cieľ 1.5					
Opatrenie 1.5.1					
Opatrenie 1.5.2					
Opatrenie 1.5.3					
Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.					
Cieľ 1.6					
Opatrenie 1.6.1					
Opatrenie 1.6.2					
Opatrenie 1.6.3					
Opatrenie 1.6.4					
Opatrenie 1.6.5					
Opatrenie 1.6.6					
Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti					
Cieľ 1.7					
Opatrenie 1.7.1					
Opatrenie 1.7.2					
Opatrenie 1.7.3					

2.5.2. Služby vzdelávania

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky. V rámci základného školstva zabezpečiť vzdelávanie hlavných národnostných skupín v materinskom jazyku. V rámci originálnych kompetencií zabezpečiť stravovanie v jedálňach pri základných školách v zmysle racionálnej výživy. Obec zabezpečí priestory a personálne zdroje za záujmovú činnosť v školských kluboch.						
Program 2 Služby vzdelávania						
Cieľ 2.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.					
Opatrenie 2.1	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obstaranie vybavenia materskej školy.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany
	Modernizácia budovy materskej školy.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany
	Dostavba bezbariérového prístupu k materskej škole.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany

	Alternatívne zdroje energií pre potreby MŠ.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 2.2 Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
	Obstaranie vybavenia základnej školy.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
	Rekonštrukcia interiérov základnej školy.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
	Rekonštrukcia a zateplenie fasády budovy základnej školy.	400	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 2.3 Rekonštrukcia a dostavba areálu ZŠ a MŠ.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Nedožery - Brezany
	Revitalizácia areálu základnej školy.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
	Výstavba oddychovej zóny v areáli školy.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 2.4 Podpora záujmovej činnosti.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rozšírenie krúžkovej reálnej činnosti podľa záujmu detí a potrieb školy, jazykové krúžky.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 2.5 Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Nedožery - Brezany
	Rekonštrukcia a modernizácia školskej jedálne.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 2.6 Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Dostavba hracích prvkov v areáli MŠ.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
	Rekonštrukcia budovy školskej telocvične.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
	Rekonštrukcia a revitalizácia priestorov telocvične a šatní.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
	Revitalizácia bežeckej dráhy.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vyšoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vyšoká</i>	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok			0,6			0,75	0,45

	finančných prostriedkov						
2.	Personálna náročnosť	0,1				0,5	0,05
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5	0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25		0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3			0,5	0,15
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6	0,25		0,15

Z výsledkov súčtinu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 2 Služby vzdelávania					
Cieľ 2.					
Opatrenie 2.1					
Opatrenie 2.2					
Opatrenie 2.3					
Opatrenie 2.4					
Opatrenie 2.5					
Opatrenie 2.6					

2.5.3. Zdravotnícke služby

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbieť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Program 3 Zdravotnícke služby						
Cieľ 3	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 3.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty
	Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty
Opatrenie 3.2	Podpora poradenskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Nedožery - Brezany
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 3.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečiť v súčinnosti s krajským mestom pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 3.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Nedožery - Brezany
	Zriadenie priestorov pre gynekologickú ambulanciu.	25	rozpočet obce, ŠF EÚ, MZ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	
		<i>0,1</i>	<i>0,3</i>	<i>0,6</i>	<i>0,25</i>	<i>0,5</i>	<i>0,75</i>	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6		0,5		0,3
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3		0,25			0,075
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6		0,5		0,3

Z výsledkov súčinnosti jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 3 Zdravotnícke služby					
Cieľ 3					
Opatrenie 3.1					
Opatrenie 3.2					
Opatrenie 3.3					
Opatrenie 3.4					

2.5.4. Voľno - časové aktivity

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.						
Program 4. Voľno - časové aktivity						
Cieľ 4	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Opatrenie 4.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.					
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Výber lokality a spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Nedožery-Brezany
		podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Nedožery-

						Brezany
	Výstavba obecného tenisového kurtu.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Nedožery - Brezany
	Výstavba detského ihriska v areáli základnej školy.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany
	Výstavba futbalového ihriska s umelou trávou.	450	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany
	Výstavba detského ihriska v oddychovej zóne pri vodnej nádrži.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 4.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 4.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 4.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 4.5	Podporovať talentovanú mládež.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 4.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti kultúry - knižnica.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možností	rozpočet obce	verejný, tretí sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 4.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 4.8	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery - Brezany
	Zriadenie multifunkčného kultúrneho domu.	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany
	Modernizácia obecnej knižnice.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 4.9	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	stredný	obec Nedožery - Brezany
	Výstavba otvoreného amfiteátra.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru	0,1			0,25			0,025
6.	Vysoká prevádzková náročnosť	0,1			0,25			0,025

Z výsledkov súčinu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 4. Voľno - časové aktivity					
Cieľ 4					
Opatrenie 4.1					
Opatrenie 4.2					
Opatrenie 4.3					
Opatrenie 4.4					
Opatrenie 4.5					
Opatrenie 4.6					
Opatrenie 4.7					
Opatrenie 4.8					

2.5.5. Bývanie

Strategický zámer						
Výstavba a modernizácia bytového fondu v obci. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.						
Program 5 Bývanie						
Cieľ 5	Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Obec zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.					
Opatrenie 5.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Príprava pozemkov pre IBV na ul. Tomáša Hromadu.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Príprava pozemkov pre rozšírenie HVB na ul. Družby.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Príprava pozemkov pre rozšírenie HVB na ul. Komenského.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci

Opatrenie 5.2 Nízkoštandardné byty.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	-	verejný sektor	nízky	obec Nedožery - Brezany
	Výstavba nízkoštandardných (malometrážnych) bytov.	800	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 5.3 Štandardná nájomná bytová výstavba.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery - Brezany
	Výstavba bytového domu SO IV.	2500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 5.4 Výstavba bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov obce.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Nedožery - Brezany
	Zriadenie objektu s bytmi pre mladé rodiny.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 5.5 Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	stredný	obec Nedožery - Brezany
	Zateplenie budov.	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu			0,6			0,75	0,45
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1				0,3		0,03
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3				0,75	0,225
6.	Vysoká prevádzková náročnosť		0,3			0,5		0,15

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov náročnosti a spracovanie projektov.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 5 Bývanie					
Opatrenie 5.1					
Opatrenie 5.2					
Opatrenie 5.3					
Opatrenie 5.4					
Opatrenie 5.5					

2.5.6. Bezpečnosť

Strategický zámer						
Bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Program 6 Bezpečnosť						
Cieľ 6	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.					
Opatrenie 6.1	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia preventívnych akcií štátnej polície.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery - Brezany
	Zvýšenie monitoringu v nočných hodinách.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 6.2	Rekonštrukcia rozhlasu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia obecného rozhlasu.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 6.3	Rekonštrukcia budovy DHZ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
	Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice a modernizácia vybavenia.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 6.4	Rozšírenie verejného osvetlenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia verejného osvetlenia.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
	Intenzifikácia verejného osvetlenia.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 6.5	Rozšírenie kamerového systému.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Inštalácia kamerového systému v priestore cintorína.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany
	Inštalácia kamerového systému v priestore centra obce.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vyšoký	obec Nedožery - Brezany

	Inštalácia kamerového systému v priestore športového areálu.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany
	Inštalácia fotopascí na problémových miestach v obci.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Nedožery - Brezany
Opatrenie 6.6 Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Optimalizácia dopravných značení a doplnenie prechodov pre chodcov pri verejnej infraštruktúre.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nedožery - Brezany

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov		0,3				0,75	0,225
2.	Personálna náročnosť		0,3				0,75	0,225
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3		0,25			0,075
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru	0,1			0,25			0,025
6.	Vysoká prevádzková náročnosť	0,1			0,25			0,025

Z výsledkov súčinu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov náročnosti a personálnu náročnosť.

Časový rámec

	2023	2024	2025	2026	2027
Program 6 Bezpečnosť					
Cieľ 6					
Opatrenie 6.1					
Opatrenie 6.2					
Opatrenie 6.3					
Opatrenie 6.4					
Opatrenie 6.5					
Opatrenie 6.6					

2.6. Finančné plánovanie

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu KPSS je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď.

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v réžii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zábery realizovať, kto by mal byť žiadateľov, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

PRAVIDLÁ FINANCOVANIA CIEĽA INVESTOVANIE DO ZAMESTNANOSTI A RASTU – PRE PRIJÍMATEĽOV V RÁMCI MENEJ ROZVINUTÝCH REGIÓNOV (VŠETKY KRAJE SR S VÝNIMKOU BRATISLAVSKÉHO KRAJA) A PRE PRIJÍMATEĽOV KOHÉZNEHO FONDU

K podielu EFRR, ESF+, FST a KFvo výške 85,00 % (70,00 % pre technickú pomoc) z celkových oprávnených výdavkov je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v závislosti od kategórie prijímateľa a miesta realizácie/implementácie operácií (platí len pre základné pravidlá financovania pre KF).

Prehľad pravidiel financovania v rámci menej rozvinutých regiónov a KF podľa jednotlivých zdrojov financovania a kategórie prijímateľov sú v nasledujúcich tabuľkách.

Tabuľka Základné pravidlá financovania pre EFRR, ESF+ a FST

Kategória prijímateľa Zdroj financovania		1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	7,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Základné pravidlá financovania pre KF

Zdroj financovania		Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis celé územie SR s výnimkou okresu Bratislava	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	KF		85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet		15,00 %	7,00 %	y,yy %
	Prijímateľ		0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu		100,00 %	100,00 %	100,00 %

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení bez ohľadu na právny status, v rámci schém pomoci de minimis/štátnej pomoci resp. podľa pravidiel pomoci de minimis/štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 1 písm. c)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme resp.

pravidlách pomoci de minimis/štátnej pomoci. V prípade, ak intenzita pomoci presahuje maximálnu výšku finančného príspevku z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Národné verejné zdroje zahŕňajú zdroje štátneho rozpočtu a zdroje prijímateľa zo sektora verejnej správy.

Prijímateľ, ktorý je podľa § 3 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. zapísaný a zaradený v registri organizácií, alebo v zozname subjektov verejnej správy vedenom Štatistickým úradom SR medzi subjekty verejnej správy v súlade s jednotnou metodikou platnou pre EÚ (ESA 2010), vykazuje vlastné zdroje na spolufinancovanie ako verejné zdroje. Ostatní prijímatelia vykazujú vlastné zdroje na spolufinancovanie ako súkromné zdroje.

Tabuľka Pravidlá financovania pre podporu pre najodkázanejšie osoby z ESF+ (čl. 10 nariadenia (EÚ) 2021/1057)

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis ⁴
Zdroje EÚ	ESF+	90,00 %	90,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet	10,00 %	2,00 %	y,yy %
	Prijímateľ ⁶	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Pravidlá financovania pre podporu oblastí sociálnej inovácie z ESF+ (čl. 14 nariadenia (EÚ) 2021/1057)

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis ⁴
Zdroje EÚ	ESF+	95,00 %	95,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet	5,00 %	0,00 %	y,yy %
	Prijímateľ ⁶	0,00 %	5,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Pravidlá financovania technickej pomocí v rámci menej rozvinutých regiónov (všetky kraje SR s výnimkou Bratislavského kraja) a KF

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis ⁴
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST KF	70,00 %	70,00 %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	30,00 %	22,00 %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %

V rámci projektov vybraných prijímateľov kategórie 1b) sa aplikujú špecifické pravidlá financovania (nasledujúca tabuľka). Ide o :

- verejné vysoké školy/univerzity a verejné výskumné inštitúcie, ktoré realizujú operácie národného významu, t. j. projekty implementované v rámci špecifického cieľa RSO1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií a špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko zameraných na podporu vedy, výskumu a inovácií, ktoré budú špecifikované a doplnené do tohto materiálu na základe finálnej verzie Programu Slovensko;
- prijímateľov územnej samosprávy – obce/mestá, ktoré sú identifikované v aktuálnom vydaní Atlasu rómskych komunít s prítomnosťou rómskych osídení, pričom konkrétny zoznam oprávnených žiadateľov, zostavený na základe vybraných objektívnych kritérií zaostávania a marginalizácie, bude určený výzvou/vyzvaním vyhlásenou/vyhláseným poskytovateľom. Kritéria budú určené v závislosti od

obsahového zamerania výzvy/vyzvania. Zoznam vybraných špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko, v rámci vyčlenenej indikatívnej alokácie pre marginalizované rómske komunity, bude špecifikovaný a do tohto materiálu doplnený na základe finálnej verzie Programu Slovensko;

- prijímateľov projektov zameraných na financovanie aktivít so 100 % koeficientom na výpočet podpory poskytovanej na ciele v oblasti zmeny klímy. Zoznam vybraných špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko bude špecifikovaný a do tohto materiálu doplnený na základe finálnej verzie Programu Slovensko;
- prijímateľov v rámci projektov ESF+, ktorí sú registrovaní ako poskytovatelia sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Ide o projekty v rámci cieľa politiky 4/priorita 5 Programu Slovensko;
- prijímateľov, školy a školské zariadenia zaradené do siete škôl a školských zariadení SR, ktoré majú oprávnenie uskutočňovať výchovu a vzdelávanie podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v rámci projektov ESF+.

Tabuľka Špecifické pravidlá financovania pre EFRR, ESF+, FST a KF

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST KF	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	15,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	0,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Pravidlá financovania v rámci projektov cieľa politiky 4/priority 5/špecifického cieľa k) zlepšovanie rovného a včasného prístupu ku kvalitným, udržateľným a cenovo dostupným službám vrátane služieb, ktoré podporujú prístup k bývaniu a individualizovanú starostlivosť vrátane zdravotnej starostlivosti; modernizácia systémov sociálnej ochrany, vrátane podpory prístupu k sociálnej ochrane, s osobitným zameraním na deti a znevýhodnené skupiny; zlepšovanie prístupnosti, a to aj pre osoby so zdravotným postihnutím, účinnosti a odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti a služieb dlhodobej starostlivosti Programu Slovensko pre subjekty vykonávajúce opatreniasociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	ESF+	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	10,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	5,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Integrovaný územný rozvoj bude podporovaný z fondov Európskej únie v súlade s článkom 22 Návrhu nariadenia o EFRR, ESF+, KF a ENFR. Podpora bude:

- určená pre rozvoj jasne zadaného územia (bez obmedzenia od lokálnej, cez sub-regionálnu až po regionálnu úroveň),
- vychádzať z integrovanej stratégie jeho rozvoja, tzv. Integrovanej územnej stratégie,
- založená na integrácii rôznorodých operácií v rámci investičných balíkov.

Komplementarity s vnútroštátnymi nástrojmi podpory

K napĺňaniu cieľov jednotlivých priorít SPR budú komplementárne prispievať aj zdroje z rôznych vnútroštátnych nástrojov. V súčasnosti existujúce vnútroštátne nástroje podpory majú obmedzenú platnosť, tzn. nie je možné potvrdiť, že budú využívané počas celého obdobia 2021 – 2027. Ide napr. o nasledovné komplementárne zdroje:

CP 3 – dotácie na podporu cyklo dopravy a cykloturistiky (zákon č. 151/2019 Z. z. o podpore **rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky**, trvalý finančný mechanizmus na implementáciu Národnej stratégie **rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky**, zákon č. 300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu, zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, ako aj zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,

CP 4 – programy realizované Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny alebo úradom práce (prístup k zamestnaniu), dotácia v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, dotácie a programy Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (dotácie na rozvoj, sociálna podpora žiakov, vedecké činnosti, **regionálne školstvo**), dotácia na podporu rozvoja **sociálnych služieb a v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately**, dotácia na obstaranie nájomných bytov, určených na sociálne bývanie, dotácia na podporu **rozvoja sociálnych služieb** a pod.,

CP 5 – zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, Fond na podporu športu a **príspevky a dotácie na rozvoj športu** v zmysle Zákona o športe č. 440/2015 Z. z., program **Ministerstva kultúry SR „Obnovme si svoj dom“**, **Fond na podporu umenia**. Dotácie MIRRI SR v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

Komplementárnosť a synergie medzi fondmi, na ktoré sa vzťahuje Partnerská dohoda, AMIF, ISF, BMVI, a inými nástrojmi Únie

V rámci **Cieľa politiky 3** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v oblasti železničnej infraštruktúry (TEN-T, ako aj regionálne trate), synergie budú nastavené na úrovni projektov.

Horizont Európa v oblasti udržateľnej a inteligentnej mobility.

Nástroj na prepájanie Európy v oblasti financovania dopravnej infraštruktúry a v oblasti nízkouhlíkovej mobility.

Ciele v oblasti modernizácie a výstavby infraštruktúry vnútrozemskej vodnej dopravy sa budú realizovať prostredníctvom tohto nástroja.

V rámci **Cieľa politiky 4** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v oblasti zdravotnej starostlivosti (dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť a starostlivosť o duševné zdravie) a zároveň v oblasti vzdelávania (inkluzívne vzdelávanie na všetkých stupňoch, zmena kurikula, dobudovanie školskej infraštruktúry).

Erasmus+ v oblasti investícií do vzdelávania a odbornej prípravy, vrátane inklúzie a celoživotného vzdelávania.

EU4Health v oblasti zlepšenia kvality a dostupnosti zdravotnej starostlivosti.

Fond pre azyl, migráciu a **integráciu v oblasti zvyšovania sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných skupín** a štátnych príslušníkov tretích krajín.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti predchádzania a boja proti drogovej kriminalite, ale aj predchádzania a boja proti radikalizácii.

V rámci **Cieľa politiky 5** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Horizont Európa v oblasti zvýšenia bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov miest a obcí, a to v oblastiach ochrany zdravia, života a majetku občanov a prevencie kriminality.

Kreatívna Európa v oblasti rozvoja kultúrneho dedičstva.

Erasmus+ v oblasti podpory rozvoja menej rozvinutých regiónov prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti zabezpečenia bezpečnosti pre občanov

2.6.1. Sociálne služby

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 1.1									
Projekt 1.1.1	205	205	154	51	41	0	10	0	0
Cieľ 1.2.									
Projekt 1.2.1	357	357	268	89	71	0	18	0	0
Projekt 1.2.2	357	357	268	89	71	0	18	0	0
Cieľ 1.3									
Projekt 1.3.1	355	355	266	89	71	0	18	0	0
Projekt 1.3.3	1 500	1 500	1 125	375	300	0	75	0	0
Cieľ 1.4									
Projekt 1.4.1	5	5	4	1	1	0	0	0	0
Cieľ 1.5									
Projekt 1.5.1	205	205	154	51	41	0	10	0	0
Cieľ 1.6									
Projekt 1.6.1	5	5	4	1	1	0	0	0	0
Spolu	2 989	2 989	2 242	747	598	0	149	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	90	90	68	23	18	0	5	0	0
2024	747	747	560	187	149	0	37	0	0
2025	747	747	560	187	149	0	37	0	0
2026	747	747	560	187	149	0	37	0	0
2027	657	657	493	164	131	0	33	0	0
Spolu	2 989	2 989	2 242	747	598	0	149	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
 Plán obnovy a odolnosti
 Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky

4. Sociálnejšia Európa

Oblasť podpory

Adaptabilný a prístupný trh práce

Kvalitné inkluzívne vzdelanie

5. Európa bližšie k občanom	Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravínová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Fond spravodlivej transformácie (FST)
 Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

2.6.2. Služby vzdelávania

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 2									
Projekt 2.1	410	410	308	103	82	0	21	0	0
Projekt 2.2	760	760	570	190	152	0	38	0	0
Projekt 2.3	205	205	154	51	41	0	10	0	0
Projekt 2.5	150	150	113	38	30	0	8	0	0
Projekt 2.6	715	715	536	179	143	0	36	0	0
Spolu	2 240	2 240	1 680	560	448	0	112	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	370	370	278	93	74	0	19	0	0
2024	560	560	420	140	112	0	28	0	0
2025	560	560	420	140	112	0	28	0	0
2026	560	560	420	140	112	0	28	0	0
2027	190	190	143	48	38	0	10	0	0
Spolu	2 240	2 240	1 680	560	448	0	112	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
 Plán obnovy a odolnosti
 Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Modernizácia poskytovania verejných služieb

	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnancké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

2.6.3. Zdravotnícke služby

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 3									
Projekt 3.4	25	25	19	6	5	0	1	0	0
Spolu	25	25	19	6	5	0	1	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	6	6	5	2	1	0	0	0	0
2024	6	6	5	2	1	0	0	0	0
2025	6	6	5	2	1	0	0	0	0
2026	6	6	5	2	1	0	0	0	0
2027	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	25	25	19	6	5	0	1	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
 Plán obnovy a odolnosti

Nórske fondy

2.6.4. Voľno - časové aktivity

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 4									
Projekt 4.1	835	835	626	209	167	0	42	0	0
Projekt 4.8	1 535	1 535	1 151	384	307	0	77	0	0
Projekt 4.9	73	73	55	18	15	0	4	0	0
Spolu	2 443	2 443	1 832	611	489	0	122	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	611	611	458	153	122	0	31	0	0
2024	611	611	458	153	122	0	31	0	0
2025	611	611	458	153	122	0	31	0	0
2026	611	611	458	153	122	0	31	0	0
2027	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	2 443	2 443	1 832	611	489	0	122	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
 Plán obnovy a odolnosti
 Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania
	Internacionalizácia malého a stredného podnikania
	Podpora sieťovania podnikateľských subjektov
	Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
	Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
4. Sociálnejšia Európa	Digitálne a podnikateľské zručnosti
	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie

<p>5. Európa bližšie k občanom</p> <p>Fond spravodlivej transformácie (FST)</p>	<p>Záruka pre mladých</p> <p>Aktívne začlenenie a dostupné služby</p> <p>Potravinová a materiálna deprivácia</p> <p>Sociálne inovácie a experimenty</p> <p>Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov</p> <p>Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov</p> <p>Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas</p> <p>Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch</p> <p>Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody</p>
---	---

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

2.6.5. Bývanie

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 5									
Projekt 5.2	800	800	600	200	160	0	40	0	0
Projekt 5.3	2 530	2 530	1 898	633	506	0	127	0	0
Projekt 5.4	510	510	383	128	102	0	26	0	0
Projekt 5.5	1 500	1 500	1 125	375	300	0	75	0	0
Spolu	5 340	5 340	4 005	1 335	1 068	0	267	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	633	633	474	158	127	0	32	0	0
2024	1335	1335	1001	334	267	0	67	0	0
2025	1335	1335	1001	334	267	0	67	0	0
2026	1335	1335	1001	334	267	0	67	0	0
2027	703	703	527	176	141	0	35	0	0
Spolu	5 340	5 340	4 005	1 335	1 068	0	267	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
 Plán obnovy a odolnosti
 Nórske fondy
 ŠFRB

...

2.6.6. Bezpečnosť

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 6									
Projekt 6.2	150	150	113	38	30	0	8	0	0
Projekt 6.3	205	205	154	51	41	0	10	0	0
Projekt 6.4	250	250	188	63	50	0	13	0	0
Projekt 6.5	40	40	30	10	8	0	2	0	0
Spolu	645	645	484	161	129	0	32	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	73	73	54	18	15	0	4	0	0
2024	161	161	121	40	32	0	8	0	0
2025	161	161	121	40	32	0	8	0	0
2026	161	161	121	40	32	0	8	0	0
2027	89	89	67	22	18	0	4	0	0
Spolu	645	645	484	161	129	0	32	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
 Plán obnovy a odolnosti
 Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania
	Internacionalizácia malého a stredného podnikania
	Podpora sieťovania podnikateľských subjektov
	Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
	Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh

5. Európa bližšie k občanom

Fond spravodlivej transformácie (FST)

Digitálne a podnikateľské zručnosti
Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

2.7. Hodnotenie

Hlavným hodnotiacim dokumentom Komunitného plánu sociálnych služieb bude Správa o realizácii KP, ktorú vypracuje Sociálne oddelenie a Komisia pre sociálnu oblasť.

Spôsob modifikovania KP

Predkladať návrhy na modifikovanie KP bude v právomoci starostky a poslancov obecného zastupiteľstva. Sociálna komisia môže tiež predkladať obecnému zastupiteľstvu návrhy na doplnenie KP. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť Komisii návrh na modifikovanie KP. Na zasadnutia MZ v termíne schvaľovania obecného rozpočtu predloží Komisia Dopadovú analýzu plnenia KP.

Doplnenie KP sa uskutoční formou vypracovania Návrhu na doplnenie KP, ktorý bude obsahovať konkrétne nové špecifické ciele, podprogramy, aktivity a úlohy. Návrh sa predloží na schválenie obecnému zastupiteľstvu. Ak doplnenie KP bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Komisie alebo obecného zastupiteľstva.

2.8. Monitorovanie

Monitorovanie plnenia KP bude vykonávať Sociálna komisia. Koordinátorovi pre stratégiu pracovníci Komisie budú pravidelne predkladať správy o postupe realizácie a príprave projektov, o vlastnej činnosti a o iných aktivitách súvisiace s plnením KP. Koordinátor pre stratégiu bude predkladať na zasadnutia Komisie Správy o realizácii KP, pre posúdenie súladu aktivít s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Komisia vydá k realizácii stanovisko, ktoré sa predloží poslancom na Obecné zastupiteľstvo pri schvaľovaní ročných rozpočtov. Počas roka sa môže každý poslanec obecného zastupiteľstva oboznámiť s priebehom plnenia KP na obecného úradu alebo u Koordinátora pre stratégiu.

3. Použitá literatúra

1. Národná stratégia rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 - 2030
2. Komunitné plánovanie sociálnych služieb, Woleková, Mezianová, SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, 2004
3. Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení,
4. Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi,
5. Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime,
6. Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine
7. Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.
8. Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách (novela zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., ...)
9. Novela zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele
10. Petrvalská, 2010
11. Šed'ová, M., 2010
12. Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18
13. Vagač, 2011, s.4

14. <http://www.etrend.sk>, 11.8.2011
15. Atlas krajiny SR, 2002
16. Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18
17. Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni mesta.
18. Partnerská dohoda 2021 - 2027
19. Zmluva o fungovaní Európskej únie
20. Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
21. Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
22. Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
23. Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
24. Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
25. Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
26. Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
27. Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
28. Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
29. Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
30. Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
31. Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
32. <http://www.upsvar.sk>
33. http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx
34. <http://www.nrozp.sk/>
35. <http://www.sodbtn.sk/>
36. <http://datacube.statistics.sk>
37. <https://www.scitanie.sk/>
38. PHRSR Nedožery - Brezany
39. KPSS Nedožery - Brezany
40. www.nedozery-rezany.sk
41. SVČ MŠ,
42. SVČ ZŠ
43. UPN

Obsah

0.	Komunitné plánovanie – ciele, princípy a zásady	3
0.1.	Princípy, zásady a ciele	4
0.2.	Definovanie skupín sociálnych služieb	6
0.3.	Legislatívne súvislosti	7
0.4.	Východiská	7
0.5.	Fázy komunitného plánovania a definovanie zodpovednosti	11
1.	Sociálno – ekonomická analýza	13
1.1.	Základná charakteristika obce	13
1.2.	Popis lokality	23
1.3.	Demografický vývoj	24
1.4.	Vzdelanie a zamestnanosť	35
1.5.	Nezamestnanosť, príčiny, dôsledky, prognózy	36
1.6.	Sociálna charakteristika obyvateľstva	40
1.7.	Analýza verejných sociálnych služieb	44
1.8.	Bývanie	56
1.9.	Definovanie zainteresovaných skupín	58
1.10.	Definovanie cieľových skupín	60
2.	Strategická časť	64
2.1.	SWOT analýzy a definovanie priorít	64
2.2.	Vízia a poslanie	73
2.3.	Definovanie priorít, cieľov, zámerov	76
2.4.	Merateľné indikátory	88
2.5.	Akčné plánovanie	92
2.6.	Finančné plánovanie	104
2.7.	Hodnotenie	114
2.8.	Monitorovanie	114
3.	Použitá literatúra	114

S CARABEO-SK, s.r.o.

doc. Ing. Štefan Hronec, PhD.

Adresa:
P.O.Box. č. 8
Banská Bystrica
974 09

tel: 0907 439 224
0911 439 224
e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
scarabeo.sk@gmail.com

Sídlo:
Povstalecká cesta 16
Banská Bystrica
974 09